

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KËSHILLI KOMBËTAR I TERRITORIT

MIRATOHET

KRYETARI KKTH-se

Z. EDI RAMA

MINISTËR I INFRASTRUKTURES DHE ENERGJISË

Znj. BELEINDA BALLUKU

Kryetar i Këshillit Bashkiak

Znj. Silvana Sotir

Miratuar me Vendim të Këshillit Bashkiak

Nr. 28 Datë 26.05.2020

Kryetar i Bashkisë

Z. Pali Kolefski

PLANI I PËRGJITHSHËM VENDOR I BASHKISE PUSTEC
STRATEGJA TERRITORIALE

Miratuar me Vendim të Këshillit Kombëtar të Territorit Nr. 1, Datë 28.07.2020

DPKZHT: Z. VASKA ARGJIRI

KONSULENT: "GAIA S.A. MELETON", Dimitrios Mamounis, Nr. Liç.554

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

TABELA E PËRMBAJTJES

PREAMBUL	5
1. STRATEGJIA TERRITORIALE.....	6
1.1. Parashikimet të detyrueshme	6
1.2. Strategjitet kombëtare sektoriale.....	8
1.3. Identifikimi i nevojave, potenciali dhe kufizimet.....	14
1.4. Vizioni i Zhvillimit dhe Strategjia Territoriale	18
1.4.1. Vizioni i Zhvillimit.....	18
1.4.2. Strategjia e Zhvillimit dhe Objektivat	19
1.5. Drejtimet për zhvillimin e territorit	22
1.5.1. Zhvillimi urban.....	22
1.5.2. Shërbime dhe infrastrukturë publike	24
1.5.3. Parashikime demografike	27
1.5.4. Rezervat e strehimit	30
1.5.5. Zhvillim ekonomi	35
1.5.6. Mbrotje mjedis, natyrë dhe biodiversitet	51
1.5.7. Siguri publike	53
1.6. Ndryshime të mundshme të sistemeve territoriale	54
2. PLANI I VEPRIMEVE STRATEGJIKE/ PRIORITARE DHE PROJEKTET PILOT TË ZHVILLIMIT	57
2.1. Programet dhe projektet e zhvillimit	57
2.2. Plani i Veprimit	57
2.3. Projekte prioritare/ pilot të zhvilimit	59
ANEKS	70
1. Konsultimi me publikun - Dëgjesa publike	70
2. Tabelat e Planit të Veprimeve	73

PREAMBUL

Ky material paraqet raportin teknik për Fazën e II-të të studimit "Hartimi i Planit të Përgjithshëm Vendor për Bashkinë Pustec", i cili u rishikua në bazë të mendimit të dhënë nga Fondi Shqiptar i Zhvillimit (FSHZH)". Raporti paraqet pikërisht Dokumentin e Strategisë Territoriale së Zhvillimit, i cili është qasja e parë fiziko-hapësinore me Planin e Përgjithshëm Vendor (PPV) të kësaj bashkë; që pasqyron përparësi e qëllime strategjike, objektiva, mjete e rezultate të pritshme, për të orientuar, drejtuar dhe nxitur proceset e mëtejshme të planifikimit të territorit.

Në këtë fazë është hartuar Strategjia Territoriale e Bashkisë Pustec. Identifikohen problemet dhe mundësítë e zonës së studimit. Bëhen parashikime të popullsisë, si edhe parashikime ekonomike për një periudhë kohore të 15 viteve të ardhshme. Përfshihen vizioni i zhvillimit të Bashkisë për vitin 2034, objektivat dhe programet strategjike, si edhe plani i veprimit me projektet e propozuara për Bashkinë dhe programet pilote-prioritare të zhvillimit.

Në këtë pikë dëshirojmë të falenderojmë kryetarin e Bashkisë së Pustecit z. Edmond Themelko për bashkëpunimin dhe sigurimin e informacionit të vlefshëm për vizionin e Bashkisë. Gjithashtu, dëshirojmë të falenderojmë, znj. Ivana Shtylla, z. Pandi Andoni, Nevena Argjiri, znj. Andoneta Jankulla, z. Kristo Kristo, z. Spase Vangjelofski, z. Aleksandër Trajkofski, z. Ilia Themelko edhe të gjithë ata që ndihuan në kërkimin në terren, me të cilët kemi pasur komunikim të vazhdueshëm, bashkëpunim dhe shkëmbim të të dhënave dhe kemi diskutuar pikëpamjet tona përgjatë gjithë Fazës së II-të.

Gjatë gjithë zhvillimit të përgatitjes së Fazës II të studimit, kishte një bashkëpunim të plotë dhe komunikim të dyanshëm me AKPT dhe znj. Malvina Ferra, e cila është mbikëqyrëse e përgjithshme dhe koordinatorë e planit «Hartimi i Planit të Përgjithshëm Vendor për bashkitë: MALIQ, DEVOLL, PLUSTEC», të cilën do të dëshironim ta falenderonim për kontributin e saj të rëndësishëm në hartimin e Fazës II.

Së fundi, do të donim të falenderonim të gjithë anëtarët e Grupit të Studimit GAIA SH.A. STUDIME dhe veçanërisht partnerët vendorë:

z. Diana Bardhi, Inxhinieri Civile, Udhëheqëse e Ekipit, Zyra Vendore e Tiranës

z. Boriana Golgota, Arkitekte & Urbaniste, Zyra Vendore e Tiranës

z. Elton Toska, Arkitekt, Koordinator i të gjitha Ekipave Vendore në bashkitë Devoll, Pustec, Maliq

z. Etmira Kanani, Eksperte Ligjore

1. STRATEGJIA TERRITORIALE

1.1. Parashikimet të detyrueshme

PPV merr parasysh dhe specifikon drejtimet dhe parashikimet nga projekte dominuese dhe konkrete për PPK-në. Thesohet fakti se projektet sektoriale kombëtare të miratuar, si Plani i Integruar Ndërsektorial i Bregdetit dhe Plani i Integruar Ndërsektorial, si dhe Plani Sektorial Kombëtar i Turizmit për Alpet i cili është në proces miratimi, nuk ndikojnë në zonën e studimit. Përkundrazi, kjo zonë ndikohet nga Plani Kombëtar Sektorial për gazzjellësin Trans Adriatik dhe Plani Kombëtar për Sektorin e Gazit (Master-Plani i Gazit Natyror për Shqipërinë).

Në kuadrin e zhvillimit të qëndrueshëm dhe të integruar të Bashkisë, vizioni dhe qëllimet strategjike të saj duhet të përshtaten me në kuadrin e përcaktuar nga Plani i Përgjithshëm Kombëtar i Territorit (miratuar me VKM nr. 881, datë 14.12.2016) dhe të bazohen në drejtimet e tij.

Syntez themelore të PPK janë si më poshtë vijon:

- Promovim i kohezionit territorial nëpërmjet zhvillimit të ekuilibruar ekonomik dhe shoqëror i zonave periferike dhe përmirësim i konkurrencës.
- Promovim i zhvillimit që prodhohet nga funksionet urbane mikse, i cili përmirëson marrëdhënien ndërmjet zonave urbane dhe rurale.
- Promovim i kalueshmërisë.
- Përmirësim i aksesit në dije dhe informacion.
- Reduktim i dëmeve mjedisore.
- Mbrojtje e burimeve natyrore dhe kulturore.
- Konsolidim i trashëgimisë kulturore si faktor zhvillimi.
- Zhvillim i burimeve energetike, duke ruajtur paralelisht sigurinë energjike.
- Provomim i turizmit cilësor dhe të qëndrueshëm.
- Kufizim i ndikimit të shkatërrimeve natyrore.

PPK përcakton pesë sisteme territoriale: urban, bujqësor, natyror, ujor dhe infrastrukturor. Për çdo sistem hartohen qëllime dhe politika individuale, ku pëershkuhen përparësítë dhe drejtimet themelore. Ato organizohen në aspektin hapësinor me ndihmën e qendrave, akseve dhe zonave.

Më analitisht, përsa i përket sistemit urban, propozohet dendësimi dhe zhvillimi policentrik i sistemit urban, i cili do të heqë përjashtimet dhe do të zbutë pabarazitë. Për qendrat e nivelit të tretë, (qendër terciare urbane) propozohet përfocimi dhe rigjenerimi i tyre si strategji kryesore të ndërhyrjes.

Në lidhje me sistemin bujqësor, qëllim dominues është rritja e performancës dhe e efikasitetit të prodhimit bujqësor. Kjo mund të arrihet nëpërmjet politikave të mëposhtme: ruajtjes, konsolidimit e modernizimit. Propozohen politika për mbrojtjen e tokës bujqësore kundrejt zhvillimit urban si: parandalim i përhapjes urbane, ruajtje e kohezionit të peisazhit bujqësor dhe diferencimi i tij nga ai urban, dhe në këtë mënyrë synohet bashkëpunimi me sektorë të tjera ekonomikë: (a) turizmi, (b) energjia dhe (c) transportet.

Në të njëjtin kuadër, parashikohet mbrojtja, por edhe promovimi i sistemit natyror, me paraqitjen e tij të përshtatshme. Konsolidimi dhe zhvillimi i argëtimit dhe ekoturizmit përbën një parametër kritik për administrimin e qendrueshëm të sistemit natyror. Synohet krijimi i hapësirave të argëtimit dhe atraksioneve natyrore përgjatë luginave të lumenjve dhe ripyllëzimi dhe rilindja e zonave të degraduara nga fenomene të tillë si erozioni dhe përmbytjet.

Me rëndësi të veçantë gjykohet edhe sistemi ujor. Për përballjen e disa dobësive të caktuara dhe problemeve në lidhje me çështjet e administrimit, sasisë dhe cilësisë të burimeve ujore dhe ndotjes nga burime të ndryshme. Kështu janë formuluar disa rekomandime si: përdorim racional i ujit, kontrollimi i aktiviteteve të paligjshme, përmirësimi i kuadrit ligor për ndjekjen, administrimi i qëndrueshëm i akuifereve nëntokësore (duke përfshirë edhe shpimet), kontrollin dhe shfrytëzimi i ujit të shiut, investimet në hulumtimin dhe njojjen e burimeve ujore, krijimi i korridoreve natyrore të mbrojtjes përgjatë luginave të lumenjve.

Për sistemin infrastrukturor, qëllim i PPK-së është mbështetja e zhvillimit të integruar të rrjeteve të infrastrukturave që përbëhen nga transportet, energjia dhe komunikacioni. Me fjalë të tjera, preferohet zhvillimi i një sistemi transportesh miqësor multimodal, të integruar nga aspekti mjedisor, që do të sigurojë lidhjen dhe kalueshmërinë në nivel kombëtar, do të zhvillojë lidhjen ndërkufitar, do të promovojë transportet publike e mjetet alternative dhe do të lidhë akset e transportit me korridoret turistike dhe historike.

Më konkretisht, zona e studimit përbën aks parësor me rëndësi rajonale për Pogradec – Pustec – Maqedoni e Veriut. Edhe pse ndodhet jashtë lidhjeve ekzistuese dhe të propozuara, si nga aspekti rrugor ashtu edhe hekurudhor, është në afërsi të qytetit të Korçës, i cili përbën edhe një prej poleve themelore bujqësore, ashtu edhe të nyjës policentrike kombëtare, qytetin e Pogradecit. Fuqizimi i Bashkisë dhe konsolidimi i ndërlidhjes me Maqedoninë e Veriut përbën drejtimin kryesor të ndërhyrjes. Gjithashtu, konsolidimi dhe diferencimi i sektorit bujqësor, nga njëra anë, bashkëpunimi dhe konsolidimi në sektorin e turizmit, nga ana tjeter, përbëjnë përparësi të zhvillimit hapësinor.

Ekzistenca e pikës kufitare Goricë-Stenjë dhe Parku Ndërkufitar i Prespës, brenda kufijve të të cilit ndodhet e gjithë Bashkia, përbëjnë karakteristika kritike me rëndësi të konsiderueshme. Gjithashtu, Bashkia inkadrohet edhe në Brezin e Gjelbërt European. Qendra e Bashkisë inkadrohet në qendrat urbane terciare të vendit.

Bashkia i përket «zonave kufitare», të Shqipërisë të cilat duhet të bashkëpunojnë ngushtë dhe afatgjatë me zonat përkatëse të vendeve fqinje, në rastin konkret me Greqinë dhe Maqedoninë e Veriut. Elementët lidhës që favorizojnë dhe promovojnë bashkëpunimin afatgjatë dhe të ngushtë përbëjnë Parkun Kombëtar Ndërkufitar të Prespës, administrimi dhe konsolidimi i ofertës turistike, tregtisë së produkteve bujqësore dhe veterinarë.

Zhvillimi urban dhe turistik duhet të bazohet në rivitalizimin e qendrave të banuara që ruajnë ende karakter arkitekturor me vlerë, me qëllim që të tërheqin vizitorë dhe të hapen vende të reja pune. Një zhvillim i ri urban duhet të drejtohet në zonat tashmë të struktura, ndërsa zgjerimet duhet të jenë veçanërisht të kufizuara.

Për zhvillimin e turizmit të qëndrueshëm, propozohet: sigurimi i aksesit të lehtë dhe të përshtatshëm, diversifikimi i produktit turistik me zhvillimin e formave të reja (psh. ekoturizmi, agroturizmi), prodhimi i produkteve autentike vendase, zhvillimi i rrjeteve të rrugëve për bicikleta dhe mjeteve të transportit publik, lidhja me fshatrat bujqësore tradicionale të zonës.

Në zonat e ndjeshme nga aspekti mjedisor, si Bashkia, zhvillimi duhet të kufizohet brenda kufijve të fshatrave dhe të respektohet rreptësisht legjislationi sektorial (psh. për zonat e mbrojtura, për burimet ujore).

Zona e studimit inkadrohet në polin e zhvillimit rajonal në nivel kombëtar Korçë-Pogradec. Për konsolidimin e polit, propozohet nga PPK përmirësimi i aksesit drejt poleve të hyrjes lindore të vendit: Vlora dhe Saranda. Ekzistenza e peisazhit dhe mjedisit natyror të pasur dhe me vlera të mëdha, si edhe fqinjësia me pika të interesit turistik, malore dhe liqenore, e bëjnë zonën tërheqëse për investime turistike. Së fundmi, propozohet promovimi i korridorit të peisazhit me vlerë Elbasan - Gramsh - Voskopoja - Maliq dhe konsolidimi i rrjetit hekurudhor si pjesë e intermodalitetit të Korridorit të VIII dhe lidhja e tij me rrjetin hekurudhor të Maqedonisë së Veriut.

1.2. Strategjitetë kombëtare sektoriale

Në vijim paraqiten një seri strategjish kombëtare sektoriale të cilat shprehen në Planin e Përgjithshëm Kombëtar. Pjesa më e madhe e tyre janë miratuar, ndërsa një pjesë janë në proces miratimi.

Në fund i referohemi «Programit të Zhvillimit të Integruar Rajonal», për të cilin Fondi Shqiptar i Zhvillimit është duke bashkëpunuar me KFW. Ky program parashikon që të përfshijë edhe Bashkinë Pustec.

Strategjia Sektoriale e Transportit dhe plani i veprimit 2016 – 2020, hartuar nga Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës, miratuar me VKM nr. 811, datë 16.11.2016. Strategjia dhe Plani i Veprimit mbulojnë periudhën 2016-2020, duke pasur si qëllim zhvillimin e mëtejshëm të sistemit kombëtar të transportit dhe përmirësimin e qëndrueshmërisë, ndërveprimin dhe integrimin e tij me sistemin ndërkombëtar të transportit, në përputhje me Politikën e Transportit të BE-së dhe Strategjinë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim 2015-2020 që synon përbushjen e dispozitave të Marrëveshjes së Stabilizim Asocimit dhe detyrimet që rrjellin nga statusi i saj, si vend kandidat për në BE dhe pjesëmarrjen e saj në Iniciativën e Ballkanit Perëndimor që përcaktoi zgjerimin e Rrjeteve Trans-Europiane të Transportit dhe Korridoreve Kryesore Rrjetore në rajon.

Zhvillimi dhe modernizimi i infrastrukturës së transportit në Shqipëri është një nga priorititetet kryesore, për krijimin e kushteve paraprake për zhvillimin e sektorëve të tjera të ekonomisë, rritjen e aksesit dhe kontributit në zhvillimin e përgjithshëm të ekonomisë në vend. Nga Strategjia Kombëtare e Transportit për zhvillimin e infrastrukturës së transportit, parashikohen sa më poshtë:

- Prioritet strategjik për infrastrukturën rrugore është përfundimi dhe modernizimi i rrjetit rrugor primar dhe dytësor të vendit, duke siguruar ndërlidhjen dhe lidhjen ndërkombëtare dhe sigurinë rrugore.

- Rishikimi i klasifikimit funksional të rrjetit rrugor, rritja e alokimit të buxhetit vjetor për funksionimin dhe mirëmbajtjen e rrjetit kombëtar rrugor, promovimi i outputeve dhe koncesioneve të bazuara në performance (Partneritetit Publik-Private) për operatorët rrugorë dhe mirëmbajtjen, jo vetëm për rrjetin kombëtar, por edhe për rrjetin rajonal dhe lokal, ekzaminimi i mundësisë së përcaktimit të një përqindje të caktuar të tarifave të përdoruesit të rrugës për funksionimin dhe mirëmbajtjen e rrjetit rrugor.
- Për më tepër, për të siguruar lidhjen midis Evropës Juglindore dhe BE, strategjia parashikon përmirësimin e infrastrukturës ekzistuese dhe ndërtimin e lidhjeve të munguara në rrjetin gjithëpërfshirës të Evropës Juglindore, duke siguruar në të njëjtën kohë lidhjen e këtij rrjeti bazë me pjesën tjetër të rrjetit primar dhe sekondar të vendit.
- Strategjia parashikon deri në vitin 2030, 30% i transportit rrugor të kryehet përmes transportit hekurudhor ose ujor. Ndërsa transporti i pasagjerëve parashikohet të bëhet kryesisht përmes transportit hekurudhor, duke synuar edhe lidhjen me tregun hekurudhor evropian si një aktor në korridoret e transportit në Evropën Juglindore.
- Perspektiva e zhvillimit Intermodal dhe Transportit të Kombinuar ka për qëllim integrimin e planifikimit dhe ndërtimin e terminaleve për të krijuar një transport multimodal dhe të padëmshëm për njeriun dhe mjedisin përreth. Përmirësimin e aksesit do të lehtësojë ndërlidhjen më të mirë me rrjete kryesore turistike, të cilat Shqipëria po i promovon gjërisht; sidomos ato bregdetare, kulturore e natyrore.

Strategjia Kombëtare e Energjisë 2013-2020 (miratuar me VKM nr. 480, date 31.7.2018) synon në tërësi arritjen e objektivave të mëposhtme deri në vitin 2030:

- reduktimin e humbjeve të energjisë,
- rritjen e arkëtimeve,
- rritjen e kontributit të burimeve primare të energjisë në nivelin 52.5%,
- rritjen e nivelit të integrimit të tregut Shqiptar të energjisë elektrike,
- kursimin e konsumit të energjisë në shkallën 15%,
- rritjen e konsumit të energjisë së rrinovueshme në masën 42%,
- reduktimin e emetimeve GHG në masën 11.5% dhe furnizimin me gaz natyror në vend në nivelin 20%.

Strategjia e Sektorit të Energjisë zhvillohet në përputhje me Strategjinë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrin II (SKZHI - II), e cila udhëheq hartimin e politikave në sektorin energetik. Zbatimi i Strategjisë Kombëtare të Energjisë parashikon të arrijë këto rezultate:

- reduktimin e importit dhe rritjen e prodhimit të energjisë në vend,
- përmirësimin e EE-së në sektorë të ndryshëm (rezidencial, shërbime, transport etj),
- shtimin e përdorimit të teknologjive të BRE-së,
- rritjen e përdorimit të gazit natyror në vend,
- nxitjen e investimeve të huaja direkte në sektorin energetik Shqiptar,
- integrimin e gjërë të politikave vendase me ato europiane në sektorin e energjisë,
- përfshirjen e politikave të energjisë në sektorin e transportit,
- zhvillimin e një tregu konkures,

- përmirësimin e infrastrukturës ekzistuese energjetike jo-eficiente.

Prioritetet në sektorin e energjisë janë: forcimi i kapaciteteve vendase për të konkuruar në tregun rajonal, parashikimi i qartë i kërkesave për energji të tregut vendas, krijimi i Bursës Shqiptare të Energjisë, investimet për të ulur humbjet në rrjet, krijimi i aftësive operacionale për tu përballur me modelin e tregut të ri. Disa nga prioritetet në veprimtarinë e sektorit të naftës janë: zbatimi i kuadrit ligjor në fuqi, plotësimi i strukturave për gazin natyror, përmirësimi i menazhimit të koncensioneve eksiztuese, shfrytëzimi me eficiencë dhe efikasitet i rezervave të ardhshme, krijimi i tregut shqiptar të gazit dhe integrimi në rajon, përshtatja e mëtejshme e tregut me *acquis* të komunitetit të energjisë, ngopja e tregut kombëtar me produkte vendase të naftës, shfrytëzimi i industrisë për të sjellë fonde të huaja direkte.

Shqipëria është angazhuar për të luftuar ndryshimet klimaterike dhe stabilizuar përqëndrimet e GHG-së në atmosferë dhe kufizuar rritjen mesatare të temperaturës globale, duke nënshkruar Konventën Kuadër të Kombeve të Bashkuara për Ndryshimet Klimaterike 1992 (UNFCCC), Marrëveshjen e Parisit në 2015 dhe objektivat e caktuara nga BE. Në kuadër të marrëveshjes së Parisit, synohet gjithashtu ulja e shkarkimeve të CO₂ në ajër, për të cilën duhet realizuar mbështetja e duhur financiare nga vendet e zhvilluara, komunikimi i Kontributeve Kombëtare të Pikësynuara (KKP) dhe hartimi i strategjive afatgjata.

Strategjia kombëtare ndërsektoriale për menaxhimin e mbetjeve 2010-2025, miratuar me VKM nr. 175, datë 19.01.2011. Strategjia bazohet në katër shtyllat themelore të politikës kombëtare mbi mbetjet, si: planifikimi, edukimi, burimet dhe legjislacioni.

Sipas kësaj strategjie raportohen disa problem mjedisore të cilat lidhen me këto çështje si:

- Sistemet për grumbullimin dhe heqjen e mbetjeve janë të pamjaftueshme dhe joefektive;
- Vendimet për mbledhjen dhe heqjen e tyre nuk mund të bëhen në mungesë të një informacioni të besueshëm;
- Nuk ka një traditë të mirëfilltë për trajtimin dhe heqjen e mbetjeve;
- Burimet financiare dhe teknike janë të pamjaftueshme;
- Publiku ka mungesë informacioni për sa i përket rrezikut që shkaktohet nga administrimi i dobët i mbetjeve.

Strategjia kombëtare e mbetjeve e pranon nevojnë për të marrë plotësisht në konsideratë nevojat dhe rrethanat lokale, në mënyrë që të identifikojë zgjedhjet praktikisht më të mira për menaxhimin e mbetjeve në të gjithë vendin. Për këtë arsy, strategjia e ndan vendin në 12 zona mbetjesh bazuar në kufijtë gjeografikë të qarqeve ekzistuese, ku secili nga planet do të zhvillohet në bashkëpunim me aktorët lokalë. Strategjia, gjithashtu, njeh nevojnë për të identifikuar burimet parësore të mbetjeve, në mënyrë që ata të mund të janë subjekt i veçantë në konsideratë për Qeverinë dhe komunitetin ndërkombëtar të donatorëve.

Programi Kombëtar Sektorial i Ujit 2018-2030 është në proces miratimi. Ky program synon rritjen e investimeve për sektorin e ujit në nivel kombëtar, përmirësimin e planifikimit në këtë fushë (përdorimi dhe menaxhim i qëndrueshëm i burimeve ujore dhe shpërdarje e drejtë tek përdoruesit), rritjen e investimeve dhe të ardhurave në këtë sektor, monitorimi i investimeve të bëra me qëllim

ruajtjen e kapitalit dhe ruajtjen e mjedisit (mbrojtja e ekosistemeve ujore, mbrojtja nga përmbytjet dhe erozioni).

Strategjia Kombëtare e Manaxhimit të Integruar të Burimeve Ujore 2017 – 2027, miratuar me VKM nr. 73, datë 07.02.2018. Është një strategji shumëdimensionale, me planifikim horizontal dhe afatgjatë. Objektivat kryesore lidhen me përdorimin e qëndrueshëm të burimeve ujore duke siguruar shërbim të drejtë qytetarëve; sigurimin e një cilësie të mire uji; ulja e rreziqeve të tillë si përmbytjet, thatësitrat, erozioni; sigurimi i të dhënave të bollshme e të besueshme për hartimin e politikave të përshtatshme për sektorin e ujit dhe menazhimi i qëndrueshëm dhe gjithpërfsirës i burimeve ujore.

Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim (SKZHI) 2015 – 2020, është miratuar me VKM nr. 348, datë 11.05.2016 dhe paraqet vizionin kombëtar për zhvillimin ekonomik e social të vendit për periudhën 2015-2020: "Shqipëria – një demokraci në forcim, në rrugën drejt integrimit të saj në Bashkimin Evropian, me një ekonomi konkuruese, të stabilizuar dhe të qëndrueshme, që garanton të drejtat themelore dhe liritë e njeriut". Bazuar në vizionin, përcaktohen objektivat dhe priorititetet kombëtare sipas katër sfidave kryesore: stabiliteti makroekonomik dhe financiar, inovacioni dhe konkurenca, kohezioni social e kapitali njerëzor, përdorimi i qëndrueshëm i burimeve dhe zhvillimi territorial.

Vëmendje e veçantë i kushtohet përmirësimit të infrastrukturës në shërbim të një jetese më të mire, ndërlidhjes më të lehtë mes qyteteve, por edhe zhvillimit të një turizmi më aktiv, i cili pritet të krijojë një destinacion atraktiv ndërkombëtar. Një turizëm i qëndrueshëm pritet të sjellë stabilitet ekonomik përmes rritjeve të vendeve të punës, shtimit të investimeve të huaja në vend, nxitjes së kontributeve të remitancave. Propozohet që Shqipëria të reklamohet me logon dhe brandin "Made in Albania", si slogan unifikues dhe identifikues për vendin, duke promonuar natyrën, turizmin dhe kulturën vendase. Kujdes të veçantë duhet të ketë shpërndarja e përfitimeve në të gjithë vendin, duke përfshirë rajonet më pak të zhvilluara, me synim zhvillimin e balancuar dhe forcimin e kohezionit territorial.

Strategjia Ndërsektoriale për Decentralizimin dhe Qeverisjen Vendore 2015-2020, miratuar me VKM nr. 691, datë 29.07.2015. Vizioni i strategjisë është *forcimi i qeverisjes dhe demokracisë vendore dhe përparimi i procesit të decentralizimit sipas standardeve europiane*. Parimet e saj shkojnë në një linjë me ato të Kartës Europiane të Vetëqeverisjes Vendore, Hapësira Administrative Europiane për qeverisjen vendore dhe Kartës Europiane për Barazi të Burrave dhe Grave në Veprimtarinë Lokale. Synimi i strategjisë është arritja e decentralizimit politik, administrative dhe fiskal. Rëndësia e kësaj strategjie qëndron në lidhjen me strategjitet e sektorëve përkatës si: financat publike, administratë publike, mjedisi, shërbimet sociale, rinia, mbrojtja civile, arsimi parauniversitar, ujë-kanalizime, transporti, turizmi, ekonomia, barazia gjinore etj.

Strategjia Ndërsektoriale e Mjedisit 2013-2020, është në proces miratimi. Vizioni i kësaj strategjie mbështetet në parimin e mbrojtjes dhe përmirësimin e mjedisit duke garantuar sigurinë e zhvillimit ekonomik e social. Ndër snimet kryesore përmenden: adoptimi i legjislacionit Shqiptar për t'u përshtatur sa më shumë atij European; hartimi i planit kombëtar dhe planeve lokale për përmirësimin e cilësisë së ajrit-ujit-tokës, adaptimin me ndryshimet klimaterike, menaxhimin e mbetjeve (sidomos kimikateve dhe parandalimin e ndotjes prej tyre); forcimi i monitorimit kombëtar të ajrit etj.

shkarkimeve në të; sigurimi i zbatimit të legjislacionit dhe planeve të veprimit (sidomos në nivel vendor); forcimi i bashkëpunimit me institucionet bashkëvendosëse; iniciativa të mëtejshme për përdorimin e automjeteve miqësore me mjedisin (duke reduktuar ndjeshëm nivelin e ndotjes në ambient); mbrojtja e florës dhe faunës së egër, mbrojta e pyjeve dhe kullotave; zhvillimi i sistemit të kërkimit dhe inovacionit në vend.

Strategjia Kombëtare Ndërsektoriale për Zhvillimin Rural dhe Bujqësor 2014 - 2020, miratuar me VKM nr. 709, datë 29.10.2014, i ndryshuar me VKM nr.21, datë 12.01.2018. Përbën kuadrin strategik kombëtar për zhvillimin rural, në përpjekje me udhëzimet evropiane.

Kjo strategji përcakton politikat, me qëllim që të bëjë sa më konkurruesh sektorin agro-ushqimor përballë sfidave të tregut evropian. Ndërhyn në tre fusha: (a) zhvillimin rural, (b) mbështetjen e të ardhurave të fermerëve, zhvillimin e infrastrukturës rurale dhe sigurimin e mundësive të barabarta, dhe (c) zhvillimin institucional, legjislacionin dhe zbatimin e tij. Prioritetet kryesore të politikave të ndërmara për zhvillimin rural për periudhën 2014- 2020 janë:

- përmirësimi i produktivitetit të fermës dhe i konkurrueshmërisë së bujqësisë dhe agropërpunimit, ndërkohë që bëhet harmonizimi progresiv me standarde të Bashkimit Evropian
- ripërtëritje, ruajtje dhe përmirësimi e ekosistemeve që varen nga bujqësia dhe pylltaria
- zhvillimi e ekuilibruar territorial të zonave rurale duke nxitur përfshirjen sociale, reduktimin e varfërisë dhe zhvillimin e ekuilibruar ekonomik në zonat rurale
- Transferimi i njojurive dhe novacionit në bujqësi, pylltari dhe zonat rurale, dhe asistenca për zbatimin e politikave të zhvillimit rural.

Me rishikimin e Strategjisë, u miratua Programi i Integruar për Zhvillimin Rural (PIZHR) (Programi i 100 fshatrave) synon të koordinojë ndërhyrjet zhvillimore në hapësirën rurale të 100 fshatrave, sipas qasjes ndërsektoriale dhe me shumë aktorë, duke u shkëputur nga ndërhyrjet e copëzuara dhe me qasje strikte sektoriale. Në kuadër të programit të 100 fshatrave janë identifikuar 3 projekte strategjike të cilat do të zbatohen me prioritet të lartë: i) Krijimi i rrjetit të agroturizmit Shqiptar, ii) Rrjeti i inkubatorëve të produkteve tradicionale dhe iii) Rrjeti i markatave/dyqaneve të produkteve shqiptare dhe tradicionale.

Strategjia Kombëtare për Zhvillimin e Qëndrueshëm të Turizmit 2019-2023, miratuar me VKM nr. 413, datë 19.6.2019. Vizioni që paraqitet është: "Shqipëria, një destinacion mikpritës, tërheqës dhe autentik, për zhvillim të qëndrueshëm të potencialeve ekonomike, natyrore dhe sociale të vendit". Misioni e Strategjisë është: Zhvillimi i destinacioneve, zonave, produkteve dhe diversifikimi i ofertës turistike dhe Rritja e vlerës së shtuar të potencialeve turistike për zhvillimin ekonomik dhe social të vendit. Pozicionimi i Shqipërisë në treg global të turizmit do të bazohet mbi dy shtylla zhvillimi:

- Qëndrueshmërinë afatgjatë të ndërhyrjeve dhe investimeve publike, për ta kthyer ekonominë turistike të vendit në një atraksion për turistët, në një vend më të mirë për të jetuar, si dhe në një potential më përfitues për sipërmarrjet në fushën e turizmit.
- Mbrojtjen dhe zhvillimin e rregullt të gjeohapësirave në respekt të natyrës, ekosistemeve, zhvillimit demografik dhe urban në të gjitha zonat me potencial zhvillimin e turizmit.

Për realizimin e vizionit të kësaj strategjie, janë identifikuar katër Qëllime Strategjike, të cilat njëherazi do të jenë edhe gurët e themelit të këtij dokumenti:

- Q.S.1 Krijimi i poleve dhe industrive të reja të zhvillimit, si dhe konsolidimi i ofertës turistike dhe krijimi i produkteve të reja;
- Q.S.2 Rritja e vlerës së shtuar dhe e impaktit të sektorit në ekonomi dhe punësim;
- Q.S.3 Zhvillimi i produkteve dhe shërbimeve të reja në turizëm, si dhe përmirësimi i cilësisë së tyre;
- Q.S.4 Përmirësimi i imazhit të vendit dhe promovimi i produkteve autentike lokale.

Për realizimin e Qëllimeve Strategjike të sipërpërmendura, do të punohet në pesë Objektiva të Politikës. Për secilin Objektiv Politik janë përcaktuar nga tre Objektiva Specifikë që të aplikuara bashkërisht, do të çojnë në realizimin e secilit objektiv. Pesë Objektivat e Politikës janë si vijon:

- Objektivi Politik 1: Nxitja e investimeve publike dhe private.
  - Objektivi 1.1 Nxitja e investimeve strategjike private, si dhe tërheqja e markave të mirënlohura ndërkombëtare në hoteleri dhe turizëm.
  - Objektivi 1.2 Përcaktimi i zonave me përparësi zhvillimin e turizmit dhe orientimi i investimeve private drejt tyre.
  - Objektivi 1.3 Orientimi i investimeve publike drejt zonave me përparësi zhvillimin e turizmit dhe destinacioneve turistike për përmirësimin e infrastrukturës bazë në to.
- Objektivi Politik 2: Konsolidimi dhe zhvillimi i produkteve turistike;
  - Objektivi 2.1 Zhvillimi i modeleve të reja të vlerësimit, standardizimi, certifikimi dhe klasifikimi i shërbimeve në funksion të turizmit dhe operatorëve turistikë.
  - Objektivi 2.2 Krijimi i Kuadrit Rregulator dhe Institucional për zhvillimin e arsimit profesional dhe kualifikimet në turizëm, si dhe trajnimi i burimeve njerëzore të angazhuara në sektor.
  - Objektivi 2.3 Hartimi i kuadrit rregulator dhe institucional për zhvillimin e shërbimeve dhe mënyrën e operimit të portave turistike dhe aktivitetave në funksion të tyre.
- Objektivi Politik 3: Përmirësimi i shërbimeve turistike.
  - Objektivi 3.1 Zhvillimi i Programit të Turizmit Bregdetar e Detar dhe krijimi i produkteve të reja.
  - Objektivi 3.2 Zhvillimi i Programit të Turizmit Natyror dhe krijimi i produkteve të reja.
  - Objektivi 3.3 Zhvillimi i Programit të Turizmit Tematik dhe krijimi i produkteve të reja.
- Objektivi Politik 4: Riorientimi i promovimit drejt potencialeve.
  - Objektivi 4.1 Hartimi i Strategjisë së Brandit dhe Marketingut të Turizmit.
  - Objektivi 4.2 Promovimi i produkteve turistike gjithëvetore brenda dhe jashtë vendit.
  - Objektivi 4.3 Mbështetja e agentëve promovues të vendit në Shqipëri dhe diasporë.
- Objektivi Politik 5: Mbështetje për menaxhimin e destinacioneve.
  - Objektivi 5.1 Zhvillimi i modelit të menaxhimit të destinacioneve.
  - Objektivi 5.2. Konsolidimi i kuadrit ligjor dhe institucional për menaxhimin dhe operimin e organizatave të menaxhimit të destinacioneve.
  - Objektivi 5.3 Monitorimi dhe mbështetja e organizatave të menaxhimit të destinacioneve.

Zhvillimi i turizmit do të shkojë në përputhje me objektivat dhe strategjitë e sektorëve të tjera që kushtëzojnë dhe ndikojnë direkt dhe indirekt zhvillimin dhe cilësinë e shërbimeve turistike.

Harmonizimi në kuadër të Strategjisë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim (SKZHI) do të garantojë një zhvillim të qëndrueshëm të turizmit dhe një strategji të arritshme.

Strategjia Kombëtare e Biodiversitetit, miratuar me VKM nr. 31, datë 20.01.2016, përbën mekanizmin kryesor të zbatimit të Konventës së Diversitetit Biologik (KDB). Përcakon hapat dhe veprimet që duhet të ndërmarrë vendi për të realizuar objektivat e KDB për mbajtur dhe përdorur në mënyrë të qëndrueshme biodiversitetin. Në kuadër të kësaj Strategji, përcaktohen objektiva/prioritete të përgjithshme dhe qëllimet përkatëse:

- integrimi i biodiversitetit në politikat ndërsektoriale.
- reduktimi i elementeve dhe proceseve kërcënuese të biodiversitetit.
- shqyrtimi dhe monitorimi i efekteve dhe i aktiviteteve kërcënuese.
- forcimi i ruajtjes së biodiversitetit dhe promovimi i shfrytëzimit të qëndrueshëm të ekosistemit.
- rritja e pjesëmarrjes së komunitetit nëpërmjet komunikimit, edukimit, ndërgjegjësimit publik dhe trajnimit
- hulumtimi, menaxhimi dhe mekanizmi i komunikimit për biodiversitetin.
- rritja dhe shpërndarja e dijeve shkencore për biodiversitetin dhe shërbimet e ekosistemit.

«Programi i Zhvillimit të Integruar Rajonal» gjendet në proces (është preqatitur vetëm rapporti fillestari dhe është në procesin e hartimit analiza e zonës) dhe mendohet të fillojë të bëhet i zbatueshëm së shpejti. Në rastin e Bashkisë Pustec, ky program fokusohet në zonën breglienore dhe urbane të Pustecit dhe Zaroshkës. Qëllimi i këtij Programi është mbështetja e qeverisë Shqiptare për nxitjen e zhvillimit ekonomik dhe krijimit të vendeve të punës në rajonet e Korcës dhe Vlorës dhe sigurimi i infrastrukturës bashkiake me fokus infrastrukturën e qëndrueshme lidhur me turizmin. Zona e Pustecit disponon një potencial të madh për zhvillimin e infrastrukturës turistike lokale (dhe vecanërisht në ekoturizëm) në bregun e ligenit dhe rrëthinan e tij, ndaj është përgjedhur si një ndër qendrat rajonale më të rëndësishme të programit. Investimet e parashikuara do të përfshijnë paketa ndërhyrjesh, të cilat do të kënë në fokus përmirësimin e cilësisë së jetesës së banorëve, por edhe zhvillimin e zonës breglienore dhe kthimin e saj në një destinacion turistik për rajonin.

1.3. Identifikimi i nevojave, potenciali dhe kufizimet

Bazuar në gjetjet e analizës (faza I); karakteristikat kryesore të zonës së studimit, çështjet kryesore të identifikuara në diskutimin e parë publik, dhe programet e menduara e që po përpunoohen dhe projektet që ndikojnë në zonën e studimit, kemi paraqitur analizën SWOT, si më poshtë:

- Përparësitë krahasuese, faktorët e dobishëm endogenë (Fuqitë)
- Mangësitë, probleme të qenësishme (Dobësitë).
- Mundësitë e jashtme dhe perspektivat (Mundësitë).
- Kërcënimet e jashtme (Kërcënimet).

Analiza SWOT është bazë për planifikimin e strategjisë së zhvillimit territorial. Në bazë të analizës SWOT, strategjia i jep prioritet:

Shfrytëzimit të përparësive të brendshme (S) për:

- Përdorimin efektiv të mundësive (O) që ofron mjeti i jashtëm.
- Përballimit të kërcënimeve të jashtme (T).
- Përballimit të dobësive të brendshme (W) dhe veçanërisht të atyre që:
  - Pengojnë shfrytëzimin e mundësive të jashtme (O).
  - Rrisin kërcënimet e jashtme (T).

FUQITË	DOBËSI	MUNDËSI	KËRCËNIME APO RREZIQU
MJEDISI NATYROR DHE KULTUROR			
<ul style="list-style-type: none"> Territori i Bashkisë shtrihet në të gjithë Parkun Kombëtar të Prespës. Mjedis i pasur natyror ndërkombarish I mbrojtur. Trashëgimi kulturore dhe e vegantë historike. Ekzistencë e monumenteve kulturore dhe të zonave të tyre mbrojtëse. Fqinjësi me zonën e mbrojtur të ligjet të Ohrit. 	<ul style="list-style-type: none"> Mirëmbajtje dhe mbrojtje e pamjaftueshme e monumenteve kulturore. Mungesë e ndërlidhjes dhe promovimit të mjedisit kultورor dhe natyror. Mungesë - pamjaftueshmëri e sistemeve të menaxhimit të mbetjeve të lëngëta. 	<ul style="list-style-type: none"> Zbatim e planit të menaxhimit e Parkut Kombëtar të Prespës. Promovim i turizmit alternativ në nivel qëndror dhe rajonal dhe sigurimi i stimujve për të mbështetur sipërmarrjen përkatëse. Ndëryhyje të integruarra të menaxhimit të trashëgimisë kulturore. 	<ul style="list-style-type: none"> Pamundësi / Zbatim jo i plotë i Planit të Administrimit të Parkut Kombëtar të Prespës. Degradim mjedisit për shkak të presioneve ndërkombiëtare .
MJEDISI SOCIAL			
<ul style="list-style-type: none"> Stabiliteti socio-ekonomik. Lidhje të ngushta shoqërore dhe ekonomike me Maqedoninë e Veriut. Mungesë e grupeve sociale të marginalizuara - kriminaliteti. 	<ul style="list-style-type: none"> Tendencia e braktisjes së fshatrave, kryesisht nga të rinjtë. Kushte jetese problematike. Përqindje e lartë papumësie. 	<ul style="list-style-type: none"> Tërheqje e popullsisë për shkak të krijimit të vendeve të reja të punës. Pëmirësim i aftësive të fuqisë purëtore lokale. Shfrytëzimi i teknologjive dhe metodave të reja për shëndetësi, arsim, purësim. Bashkëpunime ndërkombiëtare, ndihmë financiare, ofrim i njohurive teknologjike – praktikave të mira. 	<ul style="list-style-type: none"> Tendencia e përkëqësimit të braktisjes së vendbanimeve nga moshat prodhuase.

E K O N O M I A	
<ul style="list-style-type: none"> Produkte të pastra bujqësore/gastronomike. Tokë e mjtaftueshme dhe e lirë dhe kosto të ulët të punës për zhvillimin e aktiviteteve bujqësore dhe blegtore. Marrëdhëniet ekonomike me pjesën e Prespiës në Greqi dhe Maqedoni e Veriut. 	<ul style="list-style-type: none"> Ekonomi ruralë në shkallë të vogël dhe lokale që destinohet për konsum të brendshëm dhe familjar. Kufizim i prodhimit bujqësor – probleme strukturore. Shfrytëzim i munguar turistik i burimeve të disponueshme – promovim i pamjaftueshëm. Mungesa e financave për projektet e qëndrueshme zhvillimore. Karakter kufitar/ Distancë e madhe kohore nga Tirana.
Z H V I L L I M I U R B A N	
<ul style="list-style-type: none"> Interes lokal dhe ndërkombëtar për investime në infrastrukturën urbane dhe mjetisore. Hartimi i PPV. 	<ul style="list-style-type: none"> Mungesa e hapësirës publike në fshatra. Qasje e pamjaftueshme në infrastrukturën urbane të kënaqshme (p.sh. furnizim me ujë, kanalizime).
A K S E S I D H E I N F R A S T R U K T U R A	
<ul style="list-style-type: none"> Kalimi kufitar Shqipëri - Maqedonië e Veriut. 	<ul style="list-style-type: none"> Lidhje rrugore problematike në disa fshatra. Mungesa e rrijeteve kolektive të furnizimit me ujë.
	<ul style="list-style-type: none"> Shtrijen e transportit publik. Ndërtim i infrastrukturës së përshtatshme të liqenit.
	<ul style="list-style-type: none"> Akses dhe shërbim i kufizuar nga rrijetet e telekomunikacionit dhe energjisë elektrike.

1.4. Vizioni i Zhvillimit dhe Strategjia Territoriale

1.4.1. Vizioni i Zhvillimit

Duke marrë parasysh të dhënat reale, si edhe kërkesat që ata kërkojnë, siç edhe u pasqyruan dhe u vlerësuan në Fazën I-rë të studimit, përfshirë dhe analizën e mëparshme SWOT, përcaktohet vizioni i zhvillimit të Bashkisë për vitin 2034. Vizioni ka për qëllim të trajtojë dhe përballojë dobësitë dhe rreziqet që janë theksuar për rajonin e studimit dhe të shfrytëzojë avantazhet, si ato natyrore, ashtu edhe ato të përfituar nga mundësitet e paraqitura. Vizioni i zhvillimit të Bashkisë për vitin 2034 është formuluar si më poshtë:

"Pustec: një Bashki e gjelbëruar, një pol i zhvillimit alternativ dhe bashkëpunimit ndërkufitar që mbrojnë dhe promovon trashëgiminë globale natyrore dhe kulturore"

Propozohet shfrytëzimi i pozicionit të Bashkisë që është në kontakt me Liqenin e Prespës me qëllim mbrojtjen e peizazhit natyrore të veçantë dhe ekosistemeve të rëndësishme të liqenit, duke marrë parasysh dhe duke zbatuar studimin e menaxhimit për Parkun e gjerë të Prespës. Duhet të ketë bashkëpunim ndërkufitar me qëllim të përbashkët mbrojtjen e rajonit të veçantë dhe të rëndësishëm të Prespës dhe për të përballuar bashkërisht disa çështje të përbashkëta. Njëkohësisht duhet të kultivohet dhe ndërgjegjësimi mjedisor kryesish për shkak në komunitetin lokal, por edhe të vizitorëve. Kombinuar me peizazhin natyror do të propozohen rrjete tematike që mund të kombinojë bukurinë natyrore të Bashkisë me arkitekturën, gastronominë dhe aktivitete të tjera dhe ta bëjnë térheqëse për vizitorët.

Bashkia e Pustecit propozohet të përcaktohet si një Bashki e gjelbër, duke miratuar veprime që i japin rëndësi të madhe menaxhimit të energjisë. Kështu do të mbrohet mjedisi me burimet e pasura natyrore që disponon dhe shenjë dalluese e zonës së gjerë, por, në të njëjtën kohë do të reduktohet shpërdorimi i energjisë, ndërkohë që përdorimi i Burimeve të Rinovueshme të Energjisë duhet të zërë një rol të rëndësishëm në komunë. Gjithashtu promovohen veprimet që synojnë përmirësimin e nivelit të jetesës të banorëve, si shfrytëzimi i mbeturinave organike, krijimi i korsive të bicikletave, rritja e sipërfaqeve të gjelbra, etj. Në kontekstin më të gjerë të zhvillimit dhe promovimit të burimeve specifike të Bashkisë, duhet të forcohet planifikimi lokal nëpërmjet përmirësimit të infrastrukturës teknike, rehabilitimit të zonave urbane dhe të parandalimit të rreziqeve natyrore. Në gjithë këtë ide të zhvillimit të gjelbër në zonën e studimit propozohet të ketë informim të banorëve të cilët duhet të jenë pjesëmarrës të kësaj përpjekjeje dhe të aplikojnë sa më shumë që mundet secili modelin e zhvillimit të qëndrueshëm.

Përveç komponentit kryesor të Bashkisë, që është mjedisi natyror dhe shfaqja e ti, propozohet të forcohet dhe të organizohet më mirë sektori bujqësor përmes modernizimit dhe përshtatjes ndaj kërkesave të tregut. Bujqësia dhe blektorja do të kombinohen me përpunimin dhe standardizimin e produkteve bujqësore, me qëllim të stimulimit të sektorit të bujqësisë dhe blektorisë dhe përdorimit më efikas të tokës bujqësore.

Të gjitha sa më sipër do të përforcohen nëpërmjet përmirësimit të infrastrukturës sociale (shëndetësisë, mirëqenies, arsimit të Bashkisë dhe krijimit të mundësive për të gjithë) akses i sigurt, hapësira publike të arritshme edhe nga personat me aftësi të kufizuara etj.).

Parimet udhëzuese themelore të mësipërme për implementimin e vizionit dhe strategjisë së zhvillimit të Bashkisë Pustec janë në kuadrin e objektivave strategjike specifike, siç përshkruhet në kapitullin vijues, në të cilin do të mbështeten veprimet dhe projektet në zonën e studimit.

1.4.2. Strategja e Zhvillimit dhe Objektivat

Parimet kryesore udhëzuese për zbatimin e strategjisë së vizionit dhe zhvillimit të Bashkisë janë renditur më poshtë si Objektiva Strategjikë (OS). Për çdo Objektiv, shënohen në mënyrë të qartë programet strategjike (PS) që të çojnë në zbatimin e tij.

OS1: Rritje e konkurencës të destinacioneve turistike alternative

PS 1.1 Hartim dhe zbatim i politikave për promovimin e turizmit.

Format e turizmit alternativ (ekoturizëm, agroturizëm, turizëm liqenor) të qëndrueshëm që krijonë vende pune dhe promovojnë vlerat natyrore, kulturën dhe produktet vendore me kusht respektiv për trashëgiminë natyrore dhe popullsinë vendase.

PS 1.2 Implementim i aktiviteteve të marketingut

Hedhja në treg e ofertave dhe produkteve promovuese tradicionale.

Përmirësimi i aftësive të bizneseve turistike dhe kualifikim i burimeve njerëzore në turizëm dhe aktivitete turistike.

Sigurimi dhe mbrojtja e përdorimit të qëndrueshëm të burimeve turistike dha promovimi i turizmit dixhital.

PS 1.3 Partneritetet rajonal për ndërlidhjen e zonave turistike

Zhvillimi i rrjetit rajonal në sektorin e turizmit, Promovimi i Parkut Ndërkombëtar të Prespës.

Ndërlidhja e zonave turistike - zhvillimi e rrjeteve tematike (p.sh. mjedis natyrore, gastronomi, arkitekturë).

Promovimi i Parkut të Prespës si një zonë e mbrojtur ndërkombëtarisht dhe pjesë e Rezervës së Biosferës së UNESCO-s.

OS2: Zhvillim i qendrueshem i sektorit bujqësor/ blegtoral

PS 2.1 Përshtatje e prodhimit dhe të anëtarëve prodhuesve me kërkesat e tregut

Përshtatje e produkteve bujqësore / blegtoriale, e të anëtarëve prodhues të grupeve dhe organizatave me kërkesat e tregut.

Sistemi i vaditjes funksionale.

PS 2.2 Mbështetje e intergruar e bujqësisë dhe promovim i bashkëpunimit.

Venie në dispozicion të përbashkët të mallrave në treg, duke përfshirë përgatitjen për shitje, përqendrimin e shitjeve dhe furnizimin e tregtarëve me shumicë.

Ngritje e pikave te grumbullimit dhe tregjeve bujqësore.

Promovimi i politikave të orientuara drejt zhvillimit që mbështesin aktivitetet prodhuese, dhe inkurajim i formalizimit të industrisë agropërpunuese dhe rritjes së sipërmarrjeve të vogla dhe të mesme, duke përfshirë qasjen në shërbimet financiare.

Pikat e përpunimin dhe amballazhimit të produkteve bujqësore dhe blegtore.

Krijimi i ekonomive të shkallës me bashkëpunimin vertikal ose horizontal të fermerëve në sistemin agro-ushqimor (veprimet kolektive, bashkëpunimet) ose rritjen e madhësisë-së-fermave-përmes-konsolidimit-të-tyre-me-qëllim-uljen-e-kostove-të prodhimit, rritjen e efikasitetit të përdorimit të hyrjeve me anë të përmirësimit të raportit midis produkteve që hynë dhe atyre që dalin.

Regjim i veçantë mbarështimi i blegtorisë për të balancuar kullotjen në kullota deri në një nivel të favorshëm për ekosistemin kullosor.

Zbatimi rregullores së peshkimit të modifikuar.

PS 2.3 Modernizimi i infrastrukturës mbështetëse

Skemat mbështetëse për prodhimin bujqësor dhe blegtoral, në kuadër të përdorimit eficient të tokës bujqësore.

OS3: Mbështetje e zhvillimit të qendueshëm të zonave të urbanizuara

PS 3.1 Përkrahja e lidhjeve pozitive ekonomike, sociale dhe mjedisore ndërmjet zonave urbane dhe rurale

Përforcuar planifikimin e zhvillimit vendor dhe rajonal.

Përmirësim e shërbimeve ndaj qytetarëve.

Krijim e mjeteve dhe strukturave për një qeverisje lokale më efektive.

Krijim i infrastrukturës së gjelbër - akseve të lidhjeve alternative.

PS 3.2 Përmirësim dhe modernizim i infrastrukturës inxhinierike

Modernizimi i rrjeteve inxhinierike, të telekomunikacionit dhe investimi për përmirësimin e administrimit të mbeturinave.

Zhvillimi i infrastrukturës së transportit cilësor, të sigurtë, dhe të qëndrueshëm, duke përfshirë infrastrukturën rajonale, ndërkufitare dhe zhvillimin e transportit publik për të mbështetur zhvillimin ekonomik dhe mirëqenien e banorëve, me fokus në qasjen e përballueshme dhe të barabartë për të gjithë.

PS 3.3 Rrigjenerimi i zonave urbane

Krijim i hapësirave publike dhe sistemim i hapësirave ekzistuese.

Sigurim i aksesit në hapësira publike të sigurta, gjithëpërfshirëse dhe të aksesueshme, kryesisht për gratë dhe fëmijët, personat e moshuar dhe personat me aftësi të kufizuara.

PS 3.4 Parandalimi dhe menaxhimi i rreziqeve natyrore dhe fatkeqësive

Përmirësimi i parandalimit, trajtimit dhe menaxhimit të rrezikut me fokus të veçantë në rreziqet natyrore(zjarre, përbërje, rreshqitje toke etj.).

OS4: Sigurimi i kohezionit social

PS 4.1 Përmirësim i Infrastrukturës shëndetësore

Infrastrukturë shëndetësore cilësore dhe sigurim i aksesit në shërbimin parësor shëndetësor në njësitë administrative.

PS 4.2 Përmirësim i Infrastrukturës arsimore dhe sportive

Infrastrukturë cilësore arsimore dhe sigurimi i arsimit cilësor, të paanshëm dhe të barabartë.

Infrastrukturë cilësore sportive.

Eliminim i arsimit kolektiv.

PS 4.3 Pjesëmarrja në arsim dhe trajnim

Arsimimi dhe trajnimi i fuqisë punëtore për të ndjekur ndryshimin duke hapur qendra të zhvillimit të vazhdueshëm professional me objektiv adaptimin e resurseve humane

PS 4.4 Akses i barabarte në shërbime dhe infrastrukturë sociale

Sigurim i aksesit për njerëzit e prekur nga varfëria dhe përjashtimi social

PS 4.5 Organizim dhe aktivizim i komunitetit

OS5: Ruajtja, mbrojtja dhe promovimi i mjedisit natyror dhe kulturor

PS 5.1. Promovim per menaxhimin e qëndrueshëm të ekosistemit të liqeneve

PS 5.2. Promovim i zbatimit dhe menaxhimit të qëndrueshëm të fondit pyjor

Menaxhim i të gjitha llojeve të pyjeve, ndalim i shpyllëzimit, rigjenerim i pyjeve të degraduara dhe rritje e ndjeshme e pyllëzimit dhe ripyllëzimit.

Reabilitimi, ruajtje dhe promovim i biodiversitetit të Bashkisë.

PS 5.3. Sensibilizim mjedisor i komunitetit lokal dhe i vizitorëve.

Interpretim mjedisor dhe tërheqje e vizitorëve në zonat e mbrojtura natyrore dhe në monumentet e kulturës.

PS 5.4. Promovim dhe mbrojtje e trashëgimisë kulturore

Promovimi i trashëgimisë kulturore dhe rrjetëzimi i tyre (zhvillimi i rrjetit) intenerarë kulinare, ngjarje, festivale kulturore, krijim dhe promovim i rrjetit të destinacioneve të arritshme me interes turistik.

Përforcimi i sistemit kombëtar të zonave të mbrojtura kulturore dhe strukturave të menaxhimit të tyre

1.5. Drejtimet për zhvillimin e territorit

1.5.1. Zhvillimi urban

Bashkia Pustec shtrihet në Zonat Periferike për shkak të karakterit të saj kufitar. Këto zona janë me rëndësi të veçantë për vendin, sepse përbëjnë shtyllën bazë të ekuilibrit dhe bashkëpunimit, si në nivel lokal ashtu edhe në nivel kombëtar. Thesohet fakti se zonat ndërkufitare kanë mundësinë e aksesit dhe të shfrytëzimit të fondeve të ndryshme (psh. IPA).

Fshatrat e zonës së studimit karakterizohen nga një rrjet solid banimi, i cili është formuar me lëvizje të lirë. Sipas madhësisë, ky rrjet është pak më i zgjeruar dhe i formuar se rrjeti i lëvizjes që është më pak e plotësuar dhe e vazhdueshme. Përdorimi kryesor i tokës është për banesa, ndërsa prania e fermerëve është intensive, dhe kryesisht e prodhimeve blegtoriale.

Në bazë të ndarjes gjeografike dhe marrëdhënieve shoqërore dhe ekonomike, vendbanimet mund të ndahen në dy njësi: atë veriore (vendbanimet: Goricë e Madhe, Goricë e Vogël, Gollomboc dhe Kallamas) atë jugore (vendbanimet: Pustec, Lajthizë, Zaroshkë, Cerje dhe Diellas). Të dyja pjesët lidhen nëpërmjet aksit rrugor shtetërore SH79, i cili duhet të lidhë në mënyrë harmonike dy karakteristika të kundërtë në dukje: rrugën me rëndësi kombëtare, e cila i shërben lidhjes ndërshtetërore dhe rrugën e cila përshkon zonën e mbrojtur dhe lejon qasjen dhe jetesën e një peisazhi të veçantë, koherent e me vlera të shumëfishta (natyrore, kulturore, shkencore, etj.).

Në bazë të kategorizimit hierarkik të rrjetit të banimit nga PPK-ja, vendbanimet e Bashkisë ndahen në dy nivele:

- Pustec: qendër terciare
- Vendbanimet e tjera: lokalitete

Qendrat Terciare duhet të disponojnë shërbimet dhe aktivitetet e mëposhtme: financiare, tregtie, sociale, administrative, kulturore, arsimore, shëndetësore, rekreative dhe turistike, bujqësore. Si Lokalitete karakterizohen zonat e vogla të banuara me karakter rural dhe përqëndrim të vogël popullsie.

Ndërkohë, zona e studimit shfaq veçanti për shkak të pozicionit, madhësisë dhe tipologjisë: pak fshatra me distanca të vogla ndërmjet tyre dhe të lidhura në mënyrë të drejtëpërdrejtë me njëri-tjetrin, me të njëjtën strukturë. Rrjedhimisht, jepen drejtime të përbashkëta për organizimin dhe zhvillimin urban. Kategorizimi hierarkik i sipërpërmendor do të reflektohet kryesisht në zhvillimin social të qendrës dhe më konkretisht në sektorin e administratës. Grupimi i sipërpërmendor në dy njësi i shërben dhe reflektohet në organizimin e infrastrukturave të caktuara shoqërore.

Ndërhyrjet që do të kontribuojnë në zhvillimin e qendrueshëm të vendbanimeve janë:

- Ruajtja dhe promovimi i karakteristikave të veçanta të rrjetit urbanistik (psh. rrjeti i rrugëve të ngushta) dhe i elementeve të caktuar (psh. kisha, ndërtesa historike, çezma, etj.).
- Krijimii i hapësirave të lira të gjelbëra dhe atyre sportive, në vende të përshtatshme (psh. në lidhje me rrjetin e aksesit, plazhet, pikat e interesit) që do të janë në gjendje të mirëpresin shfaqje masive.

- Përmirësimi i infrastrukturave dhe shërbimeve të arsmimit, shëndetit dhe administratës, duke shfrytëzuar teknologji të reja.
- Ndërtimi i rrjeteve bashkëkohore të infrastrukturave urbane: ujite, kanalizime, energji dhe telekomunikacion.
- Krijimi i hapësirave të parkimit në pika kyçe, duke reduktuar përdorimin e mjeteve lëvizëse brenda fshatrave, duke mbajtur në nivel të lartë kushtet mjedisore dhe banuese dhe duke promovuar rekrutimin dhe jetesën e vendit në mënyrë më të butë dhe të drejtëpërdrejtë.
- Mbrojtja nga katastrofat / rreziqet, psh. përcaktimi i rrjedhave – konfigurimi i zonës bregore.
- Zëvendësimi dhe shfrytëzimi i ndërtesave të vjetra, tradicionale dhe me vlerë.
- Zëvendësimi dhe promovimi i ndërtesave dhe monumenteve me vlerë të kulturës dhe të hapësirës së tyre mjedisore.
- Përshtatja e tipologjisë së ndërtesave të reja dhe në veçanti e strehimeve, me karakteristikat e Bashkisë (psh. madhësi, lartësi).
- Përmirësimi energjik i rezervës ndërtimore, shndërrimi i ndërtesave publike në ndërtesa të konsumimit zero të energjisë.
- Promovimi i përdorimit të kombinuar të tokës, me kuadër konkret dhe pa krijuar përplasje, me qëllim që fshatrat të mbeten të gjallë dhe të sigurt, me theks të veçantë në akseset themelore rrugore.
- Përmirësimi i kalueshmërisë, me ndërhyrje në kryqëzime – konfigurimi i nyjeve të sigurta dhe vendosja e sinjalistikës së caktuar.
- Promovimi i lëvizshmërisë së qendrueshme, duke krijuar kushte më të favorshme të lëvizjes alternative, me krijimin e rrjeteve dhe infrastrukturave të përshtatshme, brenda dhe jashtë fshatrave, si korridore shëtitëse, trotuare, rrugë për bicikleta, stacione autobusi.
- Menaxhim i peizazhit përgjatë SH79.

Është i nevojshëm largimi i njësive blektorale nga pjesa e brendshme e fshatrave dhe rivendosja e tyre në vende të veçanta. Në këtë mënyrë, do të përmirësohet imazhi i tyre, do të përmirësohen kushtet mjedisore dhe do të krijohen mundësi të reja për zhvillimin në vend.

Një kujdes i veçantë i duhet dhënë tendencës së zhvillimit të shpërndarë në zonë, ndërmjet Goricës së Madhe dhe Goricës së Vogël, e cila duhet shmangur, pasi deformon peisazhin dhe karakterin banues të zonës. Strukturimi duhet të zhvillohet në fshatrat ekzistues, duke siguruar tokë urbane të mjaftueshme për vendosjen e të gjitha funksioneve të reja (kryesisht, në lidhje me turizmin - rekreacionin).

Nevojitet konsolidim i marrëdhënieve të bashkëpunimit me Bashkitë e vendeve fqinje, kryesisht në sektorin e administrimit mjedor dhe të turizmit, por edhe në bujqësi – blektori dhe në praktikat e rigjenerimeve urbane dhe përmirësimeve të ndërtimit.

1.5.2. Shërbime dhe infrastrukturë publike

Një kapitull të rëndësishëm për PPV përbën organizimi dhe rregullimi i infrastrukturave sociale dhe teknike që i përkasin dhe ndikojnë horizontalisht në të gjitha objektivat strategjike. Në mënyrë më analitike përshkruhet korniza e zhvillimit të tyre dhe jepen udhëzimet më poshtë për kategoritë e veçanta.

FURNIZIMI ME UJË

Çështja e furnizimit me ujë të vendbanimeve në Bashkinë Pustec është me rëndësi të madhe, sepse sot ajo është paraqitet me mangësi dhe problematike. Qasja ndaj ujë të pastër është shenjë e mirëqenies-së një vendi. Kështu, furnizimi me ujë për çdo ndërtesë-është shqetësim kryesor për planifikimin e zhvillimit, ai duhet të jetë i vazhdueshëm. Në këtë drejtim, janë parashikuar më poshtë një sërë hapash të nevojshme.

Bashkia duhet të kërkoj për burimet ujore, nëpërmjet një studimi hidrogeologjik nga specialistë e kësaj fushe, të cilët të përqendrohen në zgjidhjen e këtij problemi, duke përcaktuar potencialin ujor të zonës dhe mundësinë e shfrytëzimit të tij, duke bërë propozimet e nevojshme për trajtimin e çështjes. Shpimet e thella ose transferimi i ujit nga burimet jashtë kufijve të Bashkisë janë zgjidhje të mundshme për problemin.

Zgjidhja optimale për të plotësuar nevojat e furnizimit me ujë do të integrohet në planifikimin e rrjeteve bashkëkohore të furnizimit me ujë në të gjitha vendbanimet e Bashkisë, duke marrë parasysh rritjen e mundshme të kërkesës në të ardhmen për shkak të rritjes së trafikut turistik.

Heqja graduale ose kufizimi i shpimeve private është i domosdoshëm me krijimin e një rrjeti kolektiv. Gjithashtu është e mundur të kërkohet mundësia e shfrytëzimit të tyre në përdorimin e rrjeteve të furnizimit me ujë. Por mbi të gjitha duhet të parashikohet monitorimi i funksionimit të tyre, duke regjistruar sasinë dhe cilësinë e ujit të nxjerrë.

KANALIZIMI

Derdhjet e lëngshme në Bashki i përkasin kryesisht ujërave të zeza urbane nga ndërtesat. Derdhjet përfundojnë në pritës të ndryshëm (tokë, rrëke, liqeni i Prespës) të patrajuara. Kjo ka pasoja negative në mjedis dhe duhen marrë masa për mbledhjen, përpunimin dhe asnjësimin e tyre.

Vendbanimet e Bashkisë kanë në thelb popullsi shumë të vogël në numër. Megjithatë, kjo nuk justifikon mungesën e mos trajtimit të ujërave të zeza të tyre. Nevoja për trajtimin e ujërave të zeza është më e lidhur me faktin se pjesa më e madhe e Bashkisë bën pjesë në zonat e mbrojtura ndërkombëtarisht si nga perspektivat pozitive jo vetëm të përmirësimit të jetës së popullsisë, por edhe të tërheqjes së vizitorëve (nëpërmjet shërbimeve të turizmit dhe argëtimit). Përveç kësaj, teknologjitet e përpunimit që mund të aplikohen sot kanë një gamë të gjerë të aplikimit dhe mund të përshtaten që nga njësia më e vogël e banimit (banesa) deri në qytetet e mëdha.

Fillimisht, ndërtimi i rrjeteve të kanalizimeve në të gjitha vendbanimet prespozon llogaritjen e derdhjeve dhe përzgjedhjen e metodës së përshtatshme të trajtimit. Teknologjitet e bazuara në procese natyrore, siç janë sistemet e trajtimit të ujërave të zeza në ligatinat artificiale, mund t'i shërbejnë vendbanime shumë të vogla dhe janë plotësish të

pranueshme në një zonë të mbrojtur si Liqeni i Prespës së Madhe. Në mënyrë alternative mund të përdoren sisteme të filtrimit biologjik.

Ndërsa teknologjite e pastprimeve biologjike të trajtimit sekondar dhe terciar adoptohen në vendbanime me popullsi përkatësish më të madhe së 2,000 dhe 10,000 banorë, përkatësish dhe prandaj nuk janë të përshtatshme për Bashkinë. Zgjedhja e një sistemit alternativ të përshtatshëm të përpunimit do të rezultojë pas studimit të veçantë teknik-ekonomiko që do të marrë parasysh skenarët e rritjes së popullsisë, konsumin e ujit të pijshëm, kushtet klimatike, shpenzimet operative dhe të mirëmbajtjes. Gjithashtu, mund të shqyrtohet mundësia e shërbimit ndër-komunal, gjë që kërkon bashkëpunim të mirë ndërmjet Bashkive fqinje.

MBETJET

Bashkia, si pjesë e zonës së mbetjeve (waste zone) Korçë, ka një plan të menaxhimit të mbetjeve. Plani i menxhimit të mbetjeve për Bashkinë Pustec parashikon grumbullimin dhe derdhjen përfundimtare të mbetjeve nga landfilli në Bashkinë e Maliqit. Strategjia e mbetjeve mbështetet në “Dokumentin e politikave strategjike dhe Planin Kombëtar për menaxhimin e integruar te mbetjeve, 2020–2035” (VKM nr.418, dt. 27.5.2020), “Strategjia Kombëtare e Menaxhimit të integruar të Burimeve Ujore 2018-2027” (VKM nr.73, dt. 7.2.2018) dhe Ligjin nr. 111/2012 “Menaxhimi i Integruar i Burimeve Ujore”. Landfilli i Maliqit për grumbullimin e mbetjeve të riciklueshme, ndarjen e mbetjeve dhe riciklimin e tyre, nuk është vënë akoma në funksionim. Çështja me lëvizjen e vazhdueshme të makinave të plehrave nga dhe për te landfillet ka kosto të konsiderueshme, por mund të reduktohet duke ndërtuar një stacion transferimi, të cilit do t'i paraprijë kompresimit të mbetjeve, që të funksionoj landfilli në sasi më të mëdha dhe me më pak kosto transporti. Zbatimi i këtij projekti kërkon hartimin e një studimi të veçantë dhe vlerwsimin tekniko- ekonomike, por edhe ndryshimin e planifikimit kombëtar dhe rajonal. Në çdo rast është shumë i rëndësishëm informimi dhe sensibilizimi i banorëve dhe vizitorëve për çështjen e prodhimit dhe menaxhimit të mbetjeve, në mënyrë për të zgjeluar volumin që arrin në landfill.

AKSESUESHMËRIA

Prezenca e liqenit të Prespës dhe statusi i mbrojtjes së zonës përreth që çon në zgjedhjen e zhvillimit të një rrjeti trafiku kompatibël. Do të mbështetet në rrjetin ekzistues të rrugëve të asfaltuara që do të përmirësohet si nga karakteristikat teknike (psh si gjërsi, pjerrësi, materiali i ndërtimit për të përbushur kërkesa në rritje gjithashtu dhe integrimin e peisazhit (p.sh. mbjellje anës rrugës, pika ndalimi dhe informacioni). Do të kombinohet dhe do të ushqejë një rrjet alternative dhe trafiku të lehtë në përputhje me karakteristikat lokale që përfshin trotuare, korsi për biçikleta, monopate dhe itinerare lumi. Në veçanti, ndërtimi i moleve kompatibël në vendbanimet Pustec, Zaroshkë, Goricë e Vogël dhe ndërtimi i urës për këmbësorët dhe çiklistët që do të lidhë ishullin Maligrad me bregun e pjesës tjeter në një pozicion të përshtatshëm, e cila do të rezultojë pas një kërkimi të veçantë dhe studimi të përshtatshëm, do të forcojë karakterin ekoturistik të Bashkisë dhe do t'i shërbejë aktiviteteve të peshkimit të banorëve. Gjithashtu, vendbanimi Cerje është ai të cilil duhet t'i jepet më shumë vëmendje në lidhjen me rrugët duke qenë se ndodhet në zonë më të largët dhe përballet me probleme të mëdha të aksesit. Së fundi, nevojitet organizimi i një sistemi

lëvizjeje me mjete të transportit publik për t'i shërbyer lëvizjes së kategorive të ndryshme të përdoruesve: banorëve për qëllime të përditshme si transaksione me shërbimet publike, shërbimet shëndetësore dhe arsimore, tregtisë dhe zhvillimi turistike për akses në pikat dhe në zonat me interes.

ENERGJIA

Bashkia duhet të kërkojë përforcimin e sistemit energetik. Propozohet ndryshimi i rrjetit ushqyes (lidhja me nënstacionint Zëmlak në vend të lidhjes me Bashkinë Devollit përmes Cerjes) dhe zgjerimi e përmirësimi i rrjetit brenda vendbanimeve. Praktika më e mirë do të ishte kriimi i një rrjeti të energjisë elektrike nëntokësore në të gjithë territorin e Bashkisë. Përmirësimi i ndërtesat bashkiake me qëllim efikasitetin e mirë të energjisë (p.sh. izolimi, sistemet inteligjente të kontrollit, ndriçimi) do të ndihmojnë për të ruajtur burimet, për të kriuar praktikat më të mira dhe do të janë model për iniciativën private në këtë fushë.

TELEKOMUNIKACIONET

Ndërhyrjet në sektorin e telekomunikacionit janë të nevojshme si për daljen e banorëve nga izolimi informativ dhe për promovimin dhe shfaqjen e potencialit turistik të Bashkisë.

INFRASTRUKTURA SOCIALE

Për sa i përket infrastrukturave sociale (arsim, shëndetësi, kulturë dhe sport, mirëqenie), hapësira për përmirësim është e madhe, veçanërisht në lidhje me stokun e ndërtesave ku strehoen, por edhe potentialin njerëzor që punëson. Përmirësimet e ambienteve ekzistuese dhe ndërtimi i të rejave, ndryshime të përdorimeve dhe rehabilitimet duhet të planifikohen me qëllim që t'i shërbejnë sa më mirë qytetarëve, duke rritur cilësinë e jetës së tyre dhe duke tërhequr turistët.

Propozohen bashkimet e njësive të shkollave, për të eliminuar fenomenin e bashkekzistencës në të njëjtën klasë të nxënësve të klasave të ndryshme dhe me nivel njojurish të ndryshme, por edhe për të pasur mundësi përmirësimi dhe pasurimi të infrastrukturave. Përfitimet ekonomike të ndërprerjes së mirëmbajtjes së disa njësive mund të disponohen për lëvizjen e nxënësve për në shkollat më të mëdha. Gjithashtu, përmirësimi i njësive shëndetësore rajonale me rehabilitime të ndërtesave, furnizimin e pajisjeve dhe personelit të duhur do të përmirësojë cilësinë e jetës dhe do të rrisë ndjenjën e sigurisë për qytetarët. Krijimi i strukturave të përkujdesjes për grupet e ndjeshme dhe të prekshme (p.sh. të moshuarit, fëmijët) dhe të trajnimit profesional-mbështetjes për të papunët dhe të pakualifikuarit do të rrisin kohezionin social, dhe do të përmirësojnë nivelin e mirëqenies të qytetarëve.

Përmirësimi i shërbimeve sociale do të orientohet në shërbimin e banorëve të përhershëm (p.sh. rikonstruksion i godinës së Bashkisë) por edhe për turistët (p.sh. ndërtimi i pikave të informacionit, qendra kulturore-multifunksionale, ambiente sportive). Theks do t'i kushtohet Pustecit, si kryeqendrën e tij, dhe Zaroshkës, si vendbanim pjesë i Programit të 100 fshatrave.

1.5.3. Parashikime demografike

Në këtë pjesë paraqesim të dhënat e popullsisë për Bashkinë e Pustecit që paraqesin zonën e studimit nga viti 2001 deri në vitin 2011 (regjistrimi i fundit). Në veçanti, tabelat e mëposhtme tregohem të gjitha shifrat e popullsisë gjatë kalimit të kohës, të cilat konfirmojnë një rënie të madhe të popullsisë. Shfaqja e këtyre të dhënavëve është bërë në diagrama 1.5.3.1. Nga të dhënat e tabelave, por dhe nga pamjet grafike dallohet në mënyrë karakteristike prirja e dallueshme e rënies së popullsisë në nivel të totalit të Bashkisë Pustec dhe të rajonit të saj. Kjo ulje justifikohet nga problemet akute që paraqiten në ekonomi, si edhe prej mungesës së infrastrukturës dhe fondeve të investimeve si në nivel kombëtar ashtu edhe në këtë bashki objekt studimi, fakte që kontribuan në rritjen e normës së emigracionit të qytetarëve drejt vendeve fqinje apo drejt qendrave kryesore urbane të vendit në kërkim të kushteve më të mira të jetesës dhe gjetjes së një vendi pune.

Më konkretisht, nga Tabela 1.5.3.1 vërehet një ulje e madhe e popullsisë në bashkinë e Pustecit, e cila është një bashki e vogël dhe përbëhet nga vetëm një njësi administrative. Bashkia Pustec shënoi një ulje prej -20,68% në regjistrimin e popullsisë në vitin 2011 në krahasim me regjistrimin e vitit 2001. Për sa i përket Qarkut të Korçës, pjesë e sëcilës është bashkia e mësipërme, vihet re një ulje prej -16,90%. Kështu, duket qartë se bashkia e Pustecit ka një normë më të lartë të ndryshimit të popullësisë se ajo e Qarkut të Korçës me 3,78%.

	Census 2001	Census 2011	Ndryshimi 2001-2011 (%)
PUSTEC (Bashkia)	4,148	3,290	-20.68
KORÇË (Qarku)	265,182	220,357	-16.90

Tabela 1.5.3.1: Ndryshimi i popullsisë në Bashkinë e Pustecit (census 2001 dhe 2011) (Burimi: INSTAT)

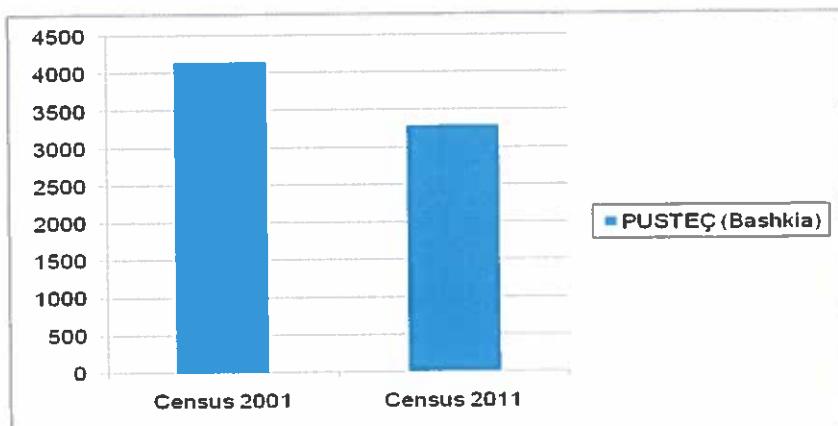

Diagrama 1.5.3.1: Zhvillimi i popullsisë së Bashkisë Pustec (census 2001 & 2011) (Burimi: INSTAT)

Sipas të dhënavëve të INSTAT, për sa i përket parashikimeve për popullsinë në një diapazon prej 20 vjetësh, shumica e prefekturave parashikohet të përballen me një rënie të niveleve të lindjeve. Nisur dhe nga niveli i vdekshmërisë në rritje në të gjithë Shqipërinë, pritet që Bashkia të përballet me një rënie natyrore të popullsisë në të ardhmen.

Për sa i përket Qarkut të Korçës, parashikohet të përballet me një ulje natyrore të popullsisë, duke reflektuar fillimin e hershëm të tranzicionit të fertilititetit, së bashku me migrimin masiv të brendshëm dhe të jashtëm që qarku ka përjetuar deri kohët e fundit.

Më poshtë paraqitet një tabelë në nivel Qarku, në të cilën përfshihet bashkia në studim, me evoluimin e popullsisë në një periudhë prej 20 vjetësh.

	2011	2031 Skenari					
		migrimi i brendshëm i lartë dhe i përqendruar në hapësirë	migrimi i brendshëm i lartë dhe i dekoncentruar në hapësirë	migrimi i brendshëm konstant dhe i përqendruar në hapësirë	migrimi i brendshëm ikonstant dhe i përqendruar në hapësirë	migrimi i brendshëm i ulët dhe i përqendruar në hapësirë	migrimi i brendshëm i ulët dhe i dekoncentruar në hapësirë
		MMMH C	MMMH D	MMMC C	MMMC D	MMML C	MMML D
Totali i popullsisë	230.261	197.820	211.562	201.976	212.296	205.935	212.475
Raporti i popullsisë 2031 me popullsinë 2011		0,86	0,92	0,88	0,92	0,89	0,92
% Popullsia e Shqipërisë	8	7	8	7	8	7	8

*Shënim: HC = migrimi i brendshëm i lartë dhe i përqendruar në hapësirë,
HD = migrimi i brendshëm i lartë dhe i dekoncentruar në hapësirë,
CC = migrimi i brendshëm konstant dhe i përqendruar në hapësirë,
CD= migrimi i brendshëm ikonstant dhe i përqendruar në hapësirë
LC = migrimi i brendshëm i ulët dhe i përqendruar në hapësirë
LD = migrimi i brendshëm i ulët dhe i dekoncentruar në hapësirë*

Tabela 1.5.3.2: Parashikime të popullsisë në thelli të 20 vjeçarit për Qarku Korçë (Burimi: INSTAT)

Sipas tabelës së mësipërme, Qarku i Korçës mund të përballet me ulje të popullsisë nga 7,72% deri në 10,56% në skenarin optimist, nga 7,80% deri në 12,28% në skenarin e mesëm dhe 8,12% deri në 14,09% në skenarin e pafavorshëm.

Përkundër faktit se si në rajon ashtu edhe në bashkinë nën studim, registrohet një rënie e popullsisë gjatë viteve (sipas të dhënave të INSTAT-it), konsiderohet e nevojshme të merret parasysh mundësia e rritjes së vogël dhe graduale e popullsisë dhe në thelb të simulohet skenari më i keq.

Për shkak të ndryshimeve shumë të vogla të popullsisë në bashkinë që po studiohet, u përdorën si supozim për të dhënat e popullsisë për vitin 2017 të dhënat zyrtare të 2011.

Bazuar në sa më sipër, tabelat e mëposhtme tregojnë shifrat e popullsisë për vitin referues 2017.

Popullsia 2017	
PUSTEC (Bashkia)	3,290

Tabela 1.5.3.3: Të dhëna të popullsisë për bashkinë Pustec, viti 2017.

Për të simuluar skenarin më të keq, duke marrë parasysh si vit reference 2017, u përdor formula e interesit kompleks për parashikimin e evolucionit të popullsisë në të ardhmen. Mbulimi i skenarit më të keq konsiderohet i nevojshëm, pasi zhvillimi i popullsisë do të përcaktojë nevojat e tanishme dhe të ardhshme për strehim. Si rrjedhim, parashikimi për një

kërkesë më të lartë në të ardhmen do të mbulojë një kërkesë të vogël të mundshme, ndërsa e kundërtë nuk mund të ndodhë dhe në të kundërtën do të shkaktojë probleme serioze.

Duke kombinuar rezultatet e metodës së komponentëve kryesore për projekcionin e popullsinë që shënon ulje të saj (sipas të dhënave të INSTAT) dhe dëshirën për mbulimin e skenarit më të keq të parashikuar vlerësohet një rritje vjetore prej +0.3% në Pustec. Kjo është për shkak të faktit se Pustec përbën qendrën ekonomike të Bashkisë që po studohet. Më konkretisht, në të janë përqëndruar përdorime të ndryshme dhe aktivitete ekonomike (punëtor profesional, zanate të vogla, dyqane, ofrime shërbimesh etj.).

Formula e interesit kompleks është dhënë nga ekuacioni matematikor në vijim:

$$E_v = E_0 \cdot (1 + p)^v$$

Ku:

E_v: popullsia e parashikuar

E₀: popullsia e vlerësuar bazuar në dy versionet A dhe B

p: rritja vjetore e popullsisë

v: vitet për të cilat do të kryhet parashikimi

Referohet se parashikimet e projekioneve të popullsisë që bëhen çdo pesë vjet duke filluar nga viti bazë 2017, pas përpunimit dhe zvogëlimit të të dhënave të popullsisë, me parashikimin e parë për vitin 2022 dhe më pas në një thellësi prej 15 vjetësh, dmth deri në vitin 2032. Si rrjedhim parashikimi i popullsisë sipas tipit të interesit kompleks do të realizohet bazuar në vitin referencë 2017 (gjendja aktuale) fillimisht për vitin 2022 (faza A) dhe më pas në thellësi prej 15 vjetësh 2032 (Faza B).

Nga tabela 1.5.3.3 e këtij seksioni janë marrë vlerat e popullsisë së Bashkisë që përbëjnë zonën e studimit për vitin bazë 2017. Më poshtë paraqiten analitikisht përllogaritjet për bashkinë në studim. Nga zbatimi i formulës së interesit kompleks rezulton:

$$E_0 = 3,290 \text{ banorë}$$

$$p = 0.3\%$$

$$v_1 = 2022-2017 = 5 \text{ (Faza A')}$$

$$v_2 = 2032-2017 = 15 \text{ (Faza B')}$$

$$E_{2022} = 3.290 \cdot \left(1 + \frac{0.3}{100}\right)^5 = 3.339.65 \approx 3.340$$

$$E_{2032} = 3.390 \cdot \left(1 + \frac{0.3}{100}\right)^{15} = 3.493.13 \approx 3.493$$

Bëhet rrumbullakësimi i vlerave, pasi nuk është e mundur të shprehet numri i banorëve me numra dhjetorë.

	Popullsia 2017	Parashikimi		Rritja vjetore e popullsisë (p)
		2022	2032	
PUSTEC	3.290	3.340	3.493	0.3%

Tabela 1.5.3.4. Parashikimi i popullsisë për Bashkinë e Pustecit sipas tipit të interesit kompleks.

1.5.4. Rezervat e strehimit

Kjo pjesë do të japë informacion mbi gjendjen aktuale të banimit në Bashkinë Pustec dhe në njësitë administrative që e përbëjnë atë. Do të bëhet një analizë e stokut të banesave që paraqet Bashkia e studimit dhe do të identifikohen nevojat e ardhshme për strehim, sipas parashikimeve të rritjes të popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh ashtu siç është llogaritur mësipër.

Për shkak të mungesës së të dhënave për situatën e strehimit në Bashkinë e studimit për vitin 2017, janë marrë si të supozuara të dhënat e inventarit të studimit të INSTAT-it për vitin 2011 (popullsia dhe strehimi) për analizimin e mëtejshëm të stokut të banesave. Më konkretisht:

- Përsa i përket ndërtesave të banimit, konsiderohet se në tërësinë e tyre mbeten të qëndrueshme nga viti 2011 deri në vitin 2017.
- Përsa i përket përqindjes të anëtarëve për familje, konsiderohet të jetë e qëndrueshme nga viti 2011 deri në vitin 2017.

Në vazhdim të supozimeve te mësipërme vazhdojmë me analizën e stokut të banesave.

Më poshtë paraqiten të dhënat në lidhje me stokun e banesave në zonat urbane dhe rurale, situatën në lidhje me banesat rezidenciale, numrin e banorëve, popullsinë dhe NjEF, në zonat urbane dhe rurale, në nivel qarku, në bashkinë e studimit dhe në komunat që e përbëjnë atë.

Zona urbane dhe rurale	Banesa gjithsej	Banesa jo të banuara	Banesa të banuara		Gjithsej	
			Popullsia	NjEF Ekonomitë familjare private	Popullsia	NjEF Ekonomitë familjare private
Gjithsej	80.932	22.168	219.670	58.764	220.357	60.171
Urbane	34.068	8.828	87.508	25.240	87.811	26.178
Rurale	46.864	13.340	132.162	33.524	132.546	33.993
PUSTEC	1.147	219	3.290	928	3.290	970

Tabela 1.5.4.1: Stoku i banesave (konvencionale dhe jo-konvencionale), popullsia, NjEF në zonat urbane dhe rurale dhe në bashkinë e studimit.

Nga Tabela 1.5.4.1 si më sipër mund të nxirren konkluzione të dobishme për gjendjen e strehimit, si në nivel qarku dhe në bashkinë e studimit. Më konkretisht, në nivel qarku, 27,39% (22.168) e banesave janë jo të banuara, nga të cilat 39,82% gjenden në zonat urbane dhe 60,18% në zonat rurale. Për sa i përket bashkisë Pustec 19,09% të të gjitha banesave janë jo të banuara, ndoshta për shkak të lëvizjes së banorëve nga zonat rurale në ato urbane.

Në Tabelën 1.5.4.2 paraqet të detajuara banesat sipas përdorimit të tyre në bashkinë e studimit.

	Statusi i banimit			
	Gjithsej	Banesë e banuar nga persona me vendbanim të zakonshëm	Banesë e banuar nga persona që nuk përfshihen në census ose destinuar për qëllime dytësore apo sezionale	Banesë e pabanuar
Gjithsej	80.718	58.520	4.789	17.379
PUSTEC	1.147	928	21	198

Tabela 1.5.4.2: Strehimi dhe lloji i përdorimit në bashkinë Pustecit, burimi: INSTAT

Në bashkinë e Pustecit, nga 1.147 banesat e regjistruara (konvencionale), 928 banesa janë banesa kryesore, 21 banesa janë dytësore ose sezionale, ndërsa 198 banesa janë bosh. Siç u përmend më lart, numri i madh i banesave bosh në Bashkinë e Pustecit është ndoshta për shkak të faktit se është një bashki rurale dhe një pjesë e madhe e popullsisë ka lëvizur në zonat urbane.

Në Tabelat 1.5.4.3 dhe 1.5.4.4 më poshtë paraqiten shifrat në lidhje me numrin e NjEF të regjistruara, strukturën e tyre sipas llojit të NjEF dhe numrin e anëtarëve të NjEF.

	Lloji i NjEF-së				
	Gjithsej	NjEF-të pa bërthamë familjare	NjEF-të me një bërthamë familjare	NjEF-të me dy ose më shumë bërthama familjare	NjEF-të me bërthamë jo të vlefshme
Gjithsej	60.171	5.361	47.840	6.450	520
PUSTEC	970	72	782	112	4

Tabela 1.5.4.3: Numri i anëtarëve dhe lloji i NjEF (Burimi INSTAT)

Për sa i përket NjEF në bashkinë e Pustecit, vihet re se shumica dërmuese e NjEF jeton një familje. Në mënyrë më specifike, në bashkinë e Pustecit 80,62% (782) e NjEF përbëhet nga një bërthamë familjare, ndjekur nga NjEF me dy (2) ose më shumë berthama familjare 11,55% (112).

	Lloji i NjEF-së				
	Gjithsej	NjEF-të pa bërthamë familjare	NjEF-të me një bërthamë familjare	NjEF-të me dy ose më shumë bërthama familjare	NjEF-të me bërthamë jo të vlefshme
Gjithsej	219.670	7.231	173.049	36.618	2.772
PUSTEC	3.290	97	2.565	606	22

Tabela 1.5.4.4: Numri i anëtarëve të ekonomive familjare nga bashkia dhe lloji i ekonomisë familjare.

Nga analiza e tabelave të mësipërme 1.5.4.1, 1.5.4.3 dhe 1.5.4.4 rezultojnë raportet e popullsisë dhe strehimit në bashkinë e studimit dhe në komunat që e përbëjnë, dhe rapporti i popullsisë sipas llojit të NjEF. Më konkretisht, në nivel qarku, i korrespondojnë 2,72 banorë për banesë, ndërsa çdo NjEF i korrespondojnë 3,74 banorë. Duke krahasuar dy numrat mësipërm, duket se ka një marrëdhënie pozitive në lidhje me mjaftueshmërinë e strehimit gjë që justifikohet gjithashtu nga numri i banesave jo të banuara. Për sa i përket bashkisë së studimit, i korrespondojnë 2,87 banorë për banesë, ndërsa çdo NjEF i korrespondojnë 3,55

banorë. Në Bashkinë e Pustecit duket se ka mjaftueshmëri mundësie strehimi për të mbuluar nevojat e saj. Megjithatë, qëndrimi i dy ose më shumë familjeve në një ekonomi familjare, ndoshta për shkak të kushteve të vështira ekonomike, do të duhet të merret parasysh, pasi në rast rimëkëmbjeje të ekonomisë shumë familje mund të kërkojnë një vendbanim të pavarur.

Rezultatet krahasuese të popullsisë - strehimit

Kjo pjesë paraqet rezultatet krahasuese bazuar në skenarët e analizuar më sipër, në lidhje me zhvillimin e popullsisë dhe gjendjen e strehimit në bashkinë e Pustecit. Përveç kësaj, norma vjetore e rritjes së popullsisë llogaritet në mënyrë që të mbulojë mjaftueshmërinë e banesave në një periudhë prej 15 vjetesh nga viti bazë që është viti 2017. Përsa i përkthehet situatës të strehimit, siç u përmend më lart, janë marrë parasysh të dhënrat e përfituar nga inventari i studimit të INSTAT 2011 pasi nuk ka të dhëna për vitin 2017. Raportohet gjithashtu se për nevojat e analizës si më poshtë u trajtuan të dhënrat e popullsisë në raport me përqindjen e anëtarëve për njësi ekonomike familjare në mënyrë që të rezultojë përafërsisht numri i njësive ekonomike familjare për vitin 2017.

Për gjetjen e popullsisë për mbulimin e nevojave të strehimit në bashkinë e studimit, u përdorën 2 (dy) skenarë të ndryshimit të popullsisë (p). Skenari i parë ndjek modelin e evolucionit të popullsisë INSTAT, me një rënje të popullsisë prej -0.5%, ndërsa skenari i dytë është skenari më i keq me rritjen vjetore të popullsisë prej 0.3%.

Tabelat e mëposhtme tregojnë rezultatet krahasuese të popullsisë-strehimit, sipas skenarëve të përmendur më lartë për bashkinë e studimit dhe Njësitë Administrative që e përbëjnë atë.

tregon se në vitin 2011, rreth 76% e banesave në qark përdoreshin për qëllime banimi. Kjo përqindje mund të arrijë nga 70% deri në 65% në 20 vjet, duke shënuar një rënje prej -6% dhe -11% respektivisht.

Më konkretisht, në lidhje me bashkinë e Pustecit, u krijuan dy skenarë. Skenari i parë ndjek modelin e rritjes të popullsisë sipas studimit të INSTAT-it, me një normë të reduktimit të popullsisë prej -0.5%, ndërsa skenari i dytë është skenari më i keq në të cilin parashikohet rritja vjetore e popullsisë prej 0,3%. Duke simuluar modelin e hvillimit të popullsisë në nivel bashkie, u konstatua se përqindja e banesave që përdoren sot është 81% mund të reduktohet në 75%, duke shënuar një ndryshim prej -6% në 15 vjet. Përkundrazi, sipas skenarit më të keq, i cili parashikon rritjen e popullsisë, përqindja e përdorimit të banesave pritet të rritet nga 81% në 85%, duke shënuar një rritje prej 4%.

Megjithëse, sipas skenarit më të keq, vërehet një rritje e përdorimit te banesave, ekziston një përqindje baneshash prej 15%, që mbeten e pashfrytëzuar. Për të bërë një vlerësim të plotë të riskut në lidhje me mjatshmérinë e strehimit, bazuar në rritjen e popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh, u përrllogarit ritmi i ndryshimit të popullsisë në mënyrë që të ketë mbulim total të strehimit në një periudhë prej 15 vjetësh, që është 1.44% për bashkinë e Pustecit.

Konkluzione

Popullsia në bashkinë Pustec parashikohet të bjerë ndjeshëm gjatë një periudhe 20-vjeçare (të dhënat e INSTAT-it), për shkak të rënies së lindjeve dhe rënies natyrore të popullsisë, si dhe per shkak të migrimit ndërkombëtar dhe të brendshëm drejt qendrave të mëdha ekonomike. Përkundër rënies së madhe të parashikuar në një periudhë prej 20 vjetësh, u gjykuar e nevojshme të simulohej një skenar më i keq, me përdorimin e formulës së përbërë për të parashikuar evolucionin e popullsisë në të ardhmen. Mbulimi i skenarit më të keq konsiderohet i nevojshëm, pasi parashikimi për një kërkësë më të lartë në të ardhmen do të mbulojë një kërkësë të vogël të mundshme, ndërsa nuk mund të ndodhë e kunderta pasi do të krijojë probleme serioze.

Më konkretisht, është parashikuar që në qarkun e Korçës popullsia gjatë 20 viteve të ardhshme të reduktohet nga 7.72% në 14.09%. Sipas gjendjes ekzistuese të srehimit në qark, ka mjaftueshmëri te banesave boshe të rendit prej 27.39% të numrit të përgjithshëm të banesave. Ky fakt tregon se përqindja e banesave bosh do të rritet. Në të kundërt, gjatë 20 viteve të fundit është vrejtur një shtim i ndërtimive për qëllime banimi në qarkun e Korçës, i cili, i kombinuar me rënien e madhe të popullsisë, ka rritur situatën ekzistuese të strehimit. Megjithatë, në bashkinë Pustec, ngritja e ndërtimesave të banimit nuk ndjek modelin e qarkut, pasi gjatë 20 viteve të fundit është vërejtur se ka rënje në krahasim me 20 vite e mëparshme, ndoshta për shkak të pakësimit të numrit të popullsisë.

Më konkretisht, u simulua një model i evolucionit të popullsisë, në një periudhë prej 15 vjetësh nga viti bazë (2017), me një normë vjetore të ndryshimit prej -0.5% në mënyrë që të jenë në përputhje me të dhënat e INSTAT dhe një skenar më i keq, sipas formulës së përbërë, në mënyrë që të analizohet mjaftueshmëria e strehimit në rastin e rritjes së popullsisë me një normë ndryshimi prej 0.3%.

Përveç kësaj, për vlerësimin e përgjithshëm të riskut dhe kuptimin më të mirë të nevojave të ardhshme të strehimit, u përllogarit norma e zhvillimit të popullsisë në periudhë kohore 15 vjet, me qëllim që të ketë zënie (okupim) të banesave në nivel bashkie. Për sa i përket bashkisë së Pustecit, norma e ndryshimit të popullsisë duhet të jetë 1,44% në vit në mënyrë që të ketë zënie (okupim) të plotë në ndërtesat që përdoren për qëllime banimi. Siç mund të vërehej norma e ndryshimit që u përllogarit për bashkinë e studimit, është mjaft e madhe dhe jo në përputhje me zhvillimet aktuale të popullsisë së Shqipërisë.

Në përfundim, sipas të dhënave të përpunuara të popullsisë, të dhënave të INSTAT-it për situatën e strehimit si dhe metodologjisë dhe analizave të përdorura në sektionet e mësipërme në lidhje me evoluimin e popullsisë në krahasim me banesat ekzistuese, në periudhë 15 vjet, vihet re se sipas versionit A nuk ka nevojë të ndërtohen ndërtesa te reja për qëllime banimi për të mbular nevojat për strehim të ardhshëm.

Gjithashtu, duhet të merret parasysh data e ndërtimit të banesave dhe gjendja e tyre, që janë faktorë të rëndësishëm që ndikojnë në mjaftueshmërinë dhe cilësinë e banesave dhe që veprojnë negativisht me kalimin e kohës.

1.5.5. Zhvillim ekonomi

Për realizimin e qëllimeve që lidhen me zhvillimin ekonomik të qendrueshëm të Bashkisë, jepen drejtimet e mëposhtme, të cilat analizohen në tre sektorë. Këtu, duhet të theksohet karakteri i fortë kufitar i Bashkisë dhe marrëdhëniet e ngushta (dhe ekonomike) që ruan me Bashkitë fqinje të Greqisë dhe Maqedonisë së Veriut. Këto marrëdhënie jo vetëm që nuk ndikojnë negativisht, por do t'i shërbejnë zhvillimit sipas kushteve që përshkruhen më poshtë. Funksioni i kalimit kufitar me Maqedoninë e Veriut përbën një avantazh. Për këtë arsy, synohet krijimi i stacionit respektiv me Greqinë: Cerje-Vrodero.

A. Bujqësi

Zhvillimi i sektorit bujqësor në Bashkinë Pustec mund të bazohet në prodhimin dhe standartizimin e bimëve dhe atyre aromatike, bletarisë, blegtorisë së gjerë dhe peshkimit. Theksi duhet t'i jepet prodhimit të produkteve cilësore dhe risive me vlerë të lartë të shtuar, pasi Bashkia nuk disponon bujqësi të intensifikuar, për shkak të mungesës së sipërfaqeve të mëdha dhe të përshtatshme, të mungesës së burimeve ujore dhe angazhimeve mjedisore, që rrjedhin nga inkuadrimi në Parkun Kombëtar të Prespës.

Duke nisur nga peshkimi, i cili përbën një aktivitet tradicional ekonomik, përmirësimi i infrastrukturave me ndërtimin e rrjetit të moleve në vendbanimet buzë liqenit, mirëmbajtja dhe modernizimi i varkave, zbatimi pilot i metodave tradicionale të peshkimit, organizimi i pjesës së veçantë në tregun vendas për shitjen e peshqëve popullësisë vendase, vizitorëve tregtarëve, por edhe dhe ndërlidhja me sipërmarrjet lokale, fokusimi dhe argëtimi, përbëjnë disa nga veprimet e caktuara që do të mbështesin këtë sektor.

Për blegtorinë duhet të tregohet kujdes për largimin e njësive blegtoriale brenda vendbanimeve dhe vendosjen e tyre në hapësira të organizuara në vende të përshtatshme. Në këtë drejtim ka rëndësi projektimi i parqeve blegtoriale ku mund të sigurohen shërbime të

përbashkëta, ekonomi të shkallës dhe një administrim më i mirë i mbetejeve të njësive blegtore, me përfitim përmjet mëdësin.

Kushtet e pjellorisë së tokës dhe klimaterike janë të përshtatshme për kultivimin e bimëve medicinale dhe aromatike, e cila mund të kthehet në një kultivim dinamik dhe shumë premtues për të ardhmen. Gjithashtu, këto bimë konsolidojnë sektorin e bletarisë dhe të kombinuara së bashku mund të jepin përfitime të rëndësishme ekonomike për Bashkinë dhe banorët e saj. Së fundmi, vreshtaria, një sektor që me kalimin e viteve ka tendencën të braktiset, mund të rigjallërohet dhe të krijojë perspektiva të reja për fermerët e zonës.

Kusht për marrjen dhe shumëfishimin e përfitimeve është njojja e mirë dhe zbatimi i teknikave, nga kultivimi deri te përpunimi dhe tregëtimi i produkteve markë, mënyra biologjike e kultivimit nga organizimi i prodhuesve dhe marrja përsipër – kontrolli i të gjithë zinxhirit nga vetë ata. Nëpërmjet bashkëpunimit dhe administrit të kolektiv, përfitimet shumëfishohen, ndërsa arrihet reduktimi i kostos në tregun e farave, të bimëve, të plehrave kimikë, të lëndëve djegëse, etj., një çmim më i mirë shitjeje, një promovim më i lehtë i tyre dhe një trajnim më efikas dhe mbështetje në përballjen e sëmundjeve dhe katastrofave natyrore.

Trajnimi i vazdueshëm dhe informimi i fermerëve janë të domosdoshme dhe mund të lidhen me një sërë çështjesh: metoda racionale kultivimi, kullotjeje dhe peshkimi, lloje të reja kultivimesh, zhvillime teknologjike, rreziqe dhe sëmundje, mbrojtje nga fenomenet klimaterike, çështje standartizimi dhe marketingu. Kërkesa për çertifikime për produktet bujqësore të zonës do t'i bëjë të njoitura dhe përrjedhojë më të lehta në promovimin e tyre.

Së fundmi, krijimi i një pike të qëndrueshme mbledhjeje dhe disponimi të produkteve bujqësore, do të ketë përfitim si për prodhimin vendas ashtu edhe për turizmin.

B. Industri

Perspektivat e zhvillimit të këtij sektori fokusohen në zhvillimin e njësive të vogla të përpunimit dhe standartizimit të produkteve vendase, si bimët aromatike dhe medicinale, nëpërmjet proceseve të tharjes dhe ambalazhimit, verës nëpërmjet një punishteje vere të vogël me standarde dhe produkteve blegtore, si djathi, kosi, etj. Do të ishte mirë që këto të kombinoheshin me njëra-tjetër, psh. në kuadrin e një bashkimi fermerësh. Ndërkohë, për fillimin dhe funksionimin e njësive të tilla, që duhet të kenë një karakter "të gjelbër", është i nevojshëm kërkimi i konsolidimeve ekonomike.

Krijimi i aktivitetave industriale të përshtatura me nevojat dhe kushtet lokale do të krijojë vende pune dhe do të përbëjë një levë të zhvillimit ekonomik të qëndrueshëm për Bashkinë.

C. Turizmi

Në sektorin e turizmit gjykohet i domosdoshëm një plan afatgjatë, i integruar për atraksionin dhe zhvillimin e aktivitetave turistike. Qëllim është nga njëra anë që vizitorët ta gjejë Bashkinë atraktive si nga aspekti i mëdësimit natyrore dhe kulturor, ashtu edhe nga aspekti i infrastrukturave dhe shërbimeve turistike dhe nga ana tjetër, popullsia vendase të përfitojë nëpërmjet përmirësimit të cilësisë së jetës (psh. të ardhurat, infrastruktura, marrëdhënie dhe aftësi sociale).

Kusht i rëndësishëm është nga njëra anë përmirësimi i shërbimeve dhe infrastrukturave të ofruara dhe njëkohësisht krijimi i risive (psh. ngarja e bicikletës, shëtitje me varkë, pjesëmarrje vullnetare në aktivitete të larmishme bujqësore, blegtoriale) dhe nga ana tjetër krijimi i një rrjeti "të gjelbër" gadishullor dhe liqenor, që do të përfshijë shfrytëzimin e kombinuar të të gjitha burimeve turistike të disponueshme. Në këtë mënyrë, vizitori do të përfitojë një imazh të plotë për mjedisin, historinë, shoqërinë dhe jetën e përditshme në Bashki.

I përket Bashkisë që të marrë iniciativën përkatëse që turizmi të hyjë drejt zhvillimit të qëndrueshëm, në bashkëpunim të ngushtë me sipërmarrësit vendas, si edhe me ente që disponojnë si kapitale investuese ashtu edhe njohuri teknologjike në këto fusha.

Turizmi në Bashki do të përqëndrohet në vlerat e shumëfishta që Parku Kombëtar të Prespës ka, i cili përbën pjesë të një zone të gjerë ndërkuftare mbrojtjeje dhe trashëgimie ndërkombe (rezerva e biosferës Prespë - Ohër). Nevojitet bashkëpunim dhe pjesëmarrje në rrjete të përbashkëta me Bashkitë fqinje, me të cilat është kufitare dhe pjesë e një Qarku. Përveç kësaj, vlen të theksohet pjesëmarrja e Bashkisë në Brezin e Gjelbër European.

Në veçanti, ekoturizmi, por edhe turizmi shkencor dhe trajnues përbëjnë rrjedhat kryesore dhe të njohura turistike. Zhvillimi i një rrjeti vëzhgimi për zogjtë dhe kafshët e zonës, për monopatet shëtitëse dhe korridoret për çiklistët, pasuron produktin turistik dhe ofron një sërë aktivitetesh për vizitorin e liqenit. Gjithashtu, mundësitet për turizëm argëtues janë shumë të mëdha. Liqeni ofrohet për shëtitje me varkë, që do të lidhë një sërë moshesh të vegjël që do të ndërtohen në vendbanimet buzë liqenit dhe në ishullin e vogël të Maligradit. Ky i fundit mund të lidhet me tokën në një mënyrë inovative: përmes një ure lundruese e cila do t'u shërbejë këmbësorëve dhe çiklistëve. Bëhet fjalë për një projekt unik në vend i cili do të térheqë vizitorët, duke rritur numrin e tyre në ishull. Për të do të duhet të bëhet një studim i veçantë i cili do të tregojë vendndodhjen e duhur të saj në liqen, mënyrën e lidhjes në të dy skajet, dhe veçanërisht lidhjen me Maligrad dhe monumentet në të, mënyrën e ndërtimit të urës dhe kërkесat më specifike. Propozohet të hulumtohet mundësia e lidhjes së urës me tokën në një pikë të rrugës së propozuar për këmbësorë dhe çiklistë përgjatë liqenit (nga Pusteci nderi në kishën e Shën Kollit). Për më tepër, mund të organizohen plazhe të vegjël (psh. shezlonge, ndenjëse dhe pajisje të tjera urbane) në vende të përshtatshme, pasi të përmirësohet aksesueshmëria e tyre, sipas prioritetit, me mjete të buta lëvizje (bicikletë, këmbë), dhe të krijohen lokale me intesitet të butë.

Informimi i vizitorëve në lidhje me shërbimet e ofruara, produktet dhe infrastrukturat, por edhe për mënyrën e sjelljes, do të arrihen nëpërmjet funksionimit të dy faciliteteve në hyrjen jugore (nga Bashkia Maliq dhe kalimi në Zvezdë) dhe në hyrjen veriore (nga Maqedonia e Veriut) për në Bashki. Spoti informativ verior do të inkuadrohet në Zyrën e Entit të Administrimit të Parkut Kombëtar të Prespës, ku propozohet të krijohen facilitete informuese dhe trajnuese me mjete bashkëkohore dhe ndërvepruese. Spoti informativ jugor do të ketë më shumë karakter informues.

Si qendër e kësaj zone lidhur me krijimin e një standarti të zhvillimit turistik mund të funksionojë vendbanimi Zaroshkë. Inkuadrimi i saj në Programin e Integruar për Zhvillimin Rural (Programi i 100 fshatrave) ofron, përveç promovimit, njohshmërinë dhe futjen e tij në

rrjet, mundësi për përmirësimin e infrastrukturave të tij dhe krijimin dhe funksionimin e njësive agroturistike.

Bashkëpunimi ndërmjet Pustecit dhe Bashkive në Greqi (Prespë) dhe Maqedoni e Veriut (Resen), me të cilët ndajnë Prespën e Madhe, do të japë mundësinë për shkëmbim të produkteve turistike të integruar ndërmjet tre shteteve, për të kënaqur sa më shumë vizitorin dhe për të shfrytëzuar sa më mirë Parkun Kombëtar.

Së fundmi, duhet të theksohet se nxitja e zhvillimit të infrastrukturës lokale turistike (dhe në mënyrë të vecantë ekoturizmi) në Bashki mbështetet nga «Programi i Zhvillimit të Integruar Rajonal» (shih për më shumë detaje Kapitullin 1.2).

Ç. Parashikimet financiare

Me synim për të shqyrtuar investimet gjatë pesë viteve të ardhshme, ne po analizojmë se si kanë lëvizur investimet e huaja direkte në Shqipëri vitet e fundit. Në veçanti, në nivel vendi, niveli i investimet e huaja direkte, ka regjistruar në vitin 2013, krahasuar me vitin 2012, një rritje të konsiderueshme prej 41.90% (pas një rritjeje prej 5.62% në vitin e mëparshëm). Në veçanti, vlera e investimet e huaja direkte në vitin 2013 arriti në 944.76 milionë euro ose rrith 10% të PBB. Sipas statistikave të fundit të publikuara nga Banka e Shqipërisë, shuma e investimeve të huaja direkte (FDI stock) në Shqipëri në vitin 2013 arriti në € 4,2 miliardë, duke shënuar një rritje prej 8% në krahasim me vitin 2012, ndërsa për të njëjtën periudhë fluksi i investimeve të huaja direkte arriti në 944.76 milionë euro, duke shënuar një rritje prej 42% krahasuar me vitin 2012.

Flukset hyrëse të investimeve të huaja direkte në Shqipëri 2007-2013, në milion €							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Flukset hyrëse IHD	481,13	665,15	716,91	793,33	630,35	665,78	944,76
Transf.% vitin e mëparshëm	-	38,25%	7,78%	10,66%	-20,54%	5,62%	41,90%

Tabela 1.5.5.1: Fluksi i Investimeve të Huaja Direkte në Shqipëri 2007-2013, në milionë € (Burimi: Banka e Shqipërisë)

Sipas statistikave më të fundit të publikuara nga Banka e Shqipërisë, stoku i IHD në Shqipëri në vitin 2013 arriti në 4.2 miliardë euro, një rritje prej 8% krahasuar me vitin 2012, ndërsa fluksi i investimeve të huaja direkte arriti në 944.76 milionë euro, duke shënuar një rritje prej 42% krahasuar me vitin 2012.

Investimet e Huaja Direkte (Stock) në Shqipëri 2003-2013, në milion €											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*
IHD (Stock)	382,33	614,22	865	1.056,98	1.829,58	2.061,15	2.261,44	2.435,97	3.399,90	3.892,90	4.187,51
Transf.% vitin e mëparshëm		61%	41%	22%	73%	13%	10%	8%	40%	15%	8%

Tabela 1.5.5.2: Investime të Huaja direkte (Stock) në Shqipëri 2003-2013, në milionë € (Burimi: Banka e Shqipërisë)

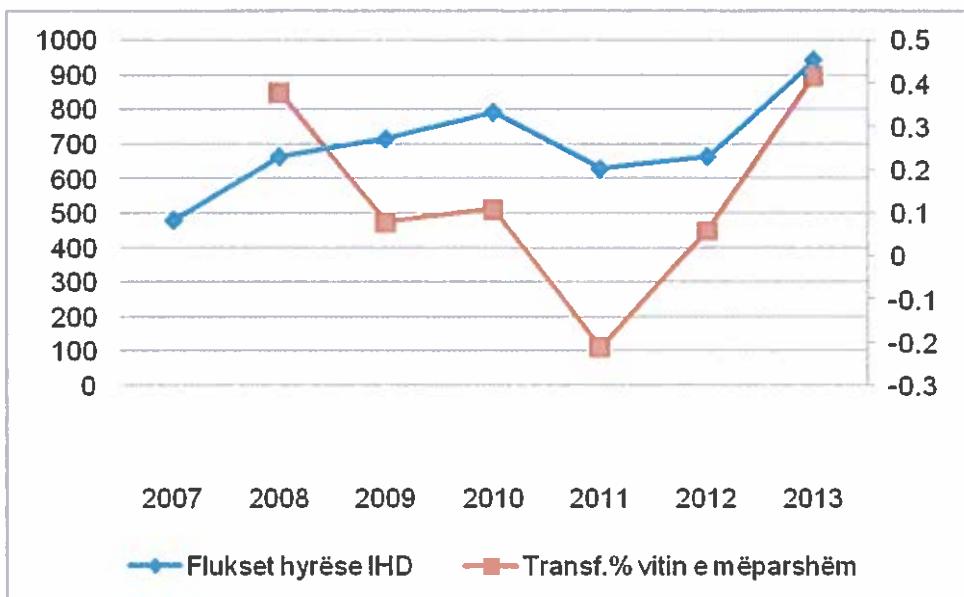

Diagrama 1.5.5.1: Fluksi i Investimeve të Huaja Direkte në Shqipëri 2003-2013, në milionë Burimi:
Banka e Shqipërisë

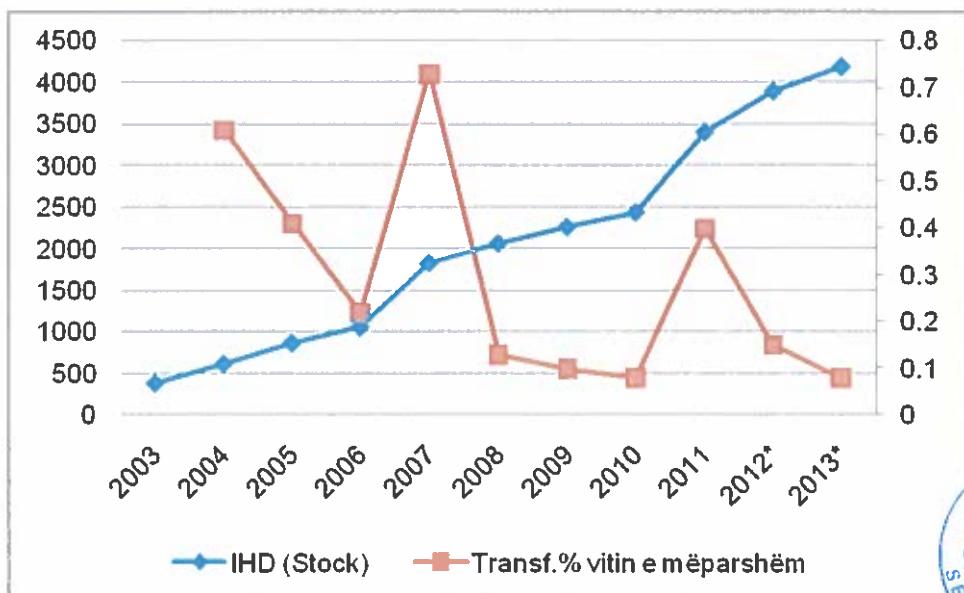

Diagrama 1.5.5.2: Investimet e huaja direkte në Shqipëri 2003-2013, në milion €, Burimi: Banka e Shqipërisë

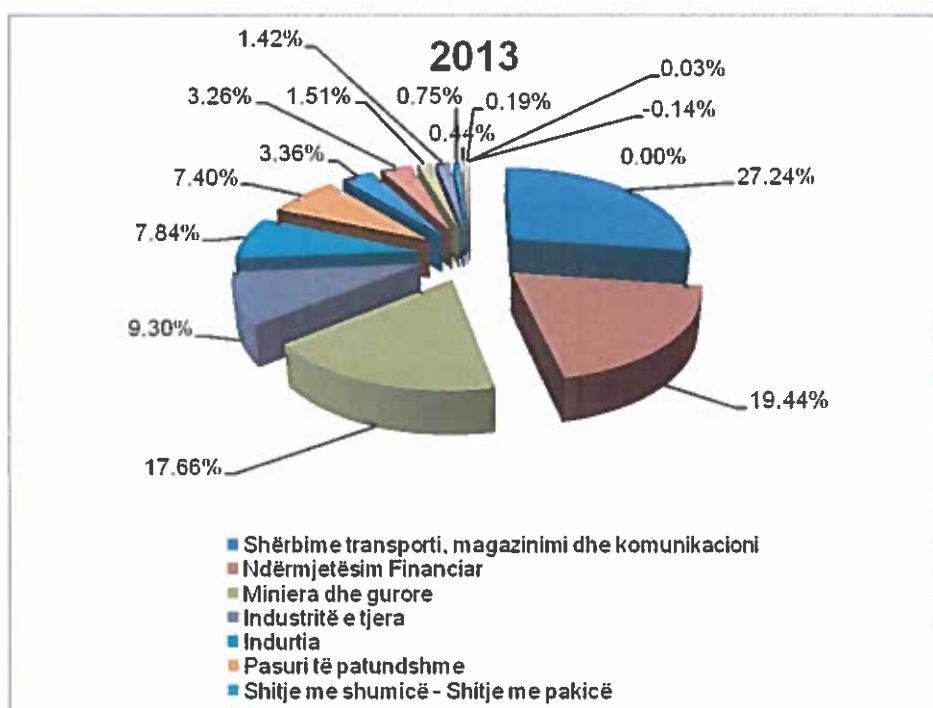
Vlen të përmendet se gjatë 10 viteve të fundit shuma e përgjithshme e stoqeve të Investimeve të Huaja Direkte u rrit me shpejtësi. Nga 382,33 milionë euro në vitin 2003, ajo ishte parashikuar në 4,2 miliardë euro në vitin 2013. Norma e rritjes së IHD në Shqipëri, edhe pse në rritje, është e ndryshueshme, në varësi të kushteve ekonomike ndërkombëtare dhe vendore.

	2012	Përqindja 2012	2013	Përqindja 2013	Ndryshimi 2013/2012
Shërbime transporti, magazinimi dhe komunikacioni	789.24	20.27%	1143.91	27.32%	44.94%
Ndërmjetësim Financiar	752.62	19.33%	816.46	19.50%	8.48%
Miniera dhe gurore	810.03	20.81%	741.81	17.71%	-8.42%
Industritë e tjera	616.05	15.82%	390.64	9.33%	-36.59%
Indurtia	334.57	8.59%	329.13	7.86%	-1.63%
Pasuri të patundshme	90.30	2.32%	310.90	7.42%	244.30%
Shitje me shumicë - Shitje me pakicë	156.52	4.02%	141.27	3.37%	-9.74%
Ndërtimet	142.09	3.65%	137.03	3.27%	-3.56%
Hotele dhe restorante	63.41	1.63%	63.42	1.51%	0.02%
Organizata ndërkombëtare	45.67	1.17%	59.74	1.43%	30.81%
Shërbime sociale dhe shëndetësore	35.80	0.92%	31.67	0.76%	-11.54%
Shërbime të tjera sociale	18.41	0.47%	18.35	0.44%	-0.33%
Arsim	6.80	0.17%	8.03	0.19%	18.09%
Bujqësi, gjueti dhe pylltari	1.09	0.03%	1.10	0.03%	0.92%
Furnizimi me energji elektrike, gaz dhe ujë	30.30	0.78%	-5.93	-0.14%	-119.57%
Peshkim	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00%
Totali	3892.90	100.00%	4187.53	100.00%	7.57%

Tabela 1.5.5.5: Investimet e Huaja Direkte në Shqipëri (stock), sipas veprimtarive (në milion €), Burimi:
Banka e Shqipërisë

Digrama 1.5.5.3: Investimet e Huaja Direkte në Shqipëri (stock), sipas veprimtarive (në milion €),
Burimi: Banka e Shqipërisë

Greqia është investitori kryesor i huaj në Shqipëri, duke zënë një pozicion të qëndrueshëm të parë nga 2007 në 2013, me përjashtim të vitit 2011. Në bazë të shifrave të rishikuara për vitin 2013, Greqia 26% të të gjitha IHD stock në Shqipëri. Për të njëjtën periudhë, vende të tjera me përqindje të konsiderueshme të stokut total të IHD janë Kanadaja (19%), Italia (12%), Austria (10%), Holanda (9%) dhe Turqia (9%). Ndërsa ndjekin Gjermania, Qipro, Zvicra dhe Franca.

Pjesa më e madhe e stokut të IHD në Shqipëri kanë të bëjnë me transportin, magazinimit dhe komunikacionin (27%), ndërmjetësimin financiar (20%), minierat dhe guroret (18%). Ndjekin përqindjet më të ulëta apo sektorë të industrive të tjera (9%), të industrisë (8%), pasuri të patundshme (7%), ndërtim (3%), shitje me shumicë (3%), hotele dhe restorante (2%), ndërkohë që të gjithë sektorët e tjera kalojnë pak ose nuk kalojnë shifren prej 1% secila.

Për sa i përket sektorit të investimeve, i cili parashikohet të jetë prezent në periudhën e ardhshme, dhe në veçanti gjatë pesë viteve të ardhshme, mendojmë se do të përqëndrohet në:

1. Në programet evropiane (për shembull Balkan Med etj) që pritet të realizohen në periudhën tjetër të programimit
  - o IPA II (2014-2020)
  - o Shqipëria – kontributi financiar në kuadër të IPA II
  - o Interreg IPA CBC "Italy – Albania – Monstenegro" 2014-2020
  - o Interreg V-B "Mediterranean (MED)" Programme 2014-2020
2. Në investimet nga programi i investimeve publike që parashikohet se do të kryhen nga pushteti vendor.
3. Në investimet direkte të reja që parashikohen se do të zbatohen në periudhën e ardhshme, nëpërmjet financimeve të tjera (p.sh. Banka Botërore, BEI, BERZH, investimet greko-shqiptare, investimet italiane-shqiptare etj.) dhe së fundi
4. Në investimet e pushtetit vendor- bashkitë e zonës së studimit që do të vijnë nga të ardhurat e veta, përmes formave të ndyshme të parashikuara ligjore dhe të reciprocitetit.

Për këtë qëllim, analizojmë veprimet e mësipërme me qëllim përfundimt e njohur fushat e veprimit në të cilat mund të përqëndrohet Bashkia e Pustecit.

A. Programe evropiane (p.sh. IPA 2014-2020, Balkan Med etj) që do të zbatohen në periudhën e ardhshme programore

A.1 IPA II (2014-2020)

Instrumenti i Ndihmës së Para-Anëtarësimit (IPA) është instrumenti me të cilin BE mbështet riformat në "vendet e zgjerimit" me ndihmë financiare dhe teknike. Fondet e IPA forcojnë aftësitë e vendeve përgjatë gjithë procesit të pranimit, me rezultat zhvillime pozitive progresiste në rajon. Për periudhën 2007-2013, IPA kishte një buxhet prej rreth 11.5 miliardë euro, pasardhesi i tij, IPA II, do të mbështetet në rezultatet e arritura tashmë duke kushtuar 11.7 miliardë euro për periudhën 2014-2020.

Përfituesit e sotëm janë Shqipëria, Bosnja dhe Hercegovina, Maqedoni e Veriut, Kosova, Mali i Zi, Serbia dhe Turqia.

Fondet e para-pranimit të BE-së janë një investim i shëndoshë në të ardhmen si vende të zgjerimit, por edhe të vetë BE-së. Ato ndihmojnë përfituesit të ndërmarrin reforma politike dhe ekonomike, duke i përgatitur ata për të drejtat dhe detyrimet që rrjedhin nga anëtarësimi në BE. Këto reforma duhet ti ofrojnë qytetarëve të tyre mundësi më të mira dhe do të lejojnë zhvillimin e standardeve të barabarta me ato që gjëzojnë qytetarët e BE-së.

Fondet e para-pranimit ndihmojnë gjithashtu edhe vet BE-së për të arritur objektivat e saj në lidhje me rimëkëmbjen e qëndrueshme ekonomike, furnizimin me energji elektrike, transportin, mjedisin, ndryshimet klimatike, etj.

Asistencë para-pranimit/investimet në:

- Reforma në administratën publike.
- Legjislacioni.
- Ekonomi e qëndrueshme.
- Njerëzit.
- Bujqësia dhe zhvillimi rural.

IPA II përcakton një kuadër të ri për ndihmën e para-anëtarësimit për periudhën 2014-2020. Risia më e rëndësishme e IPA II është fokusi i saj strategjik. Dokumentet e Strategjisë për çdo vend janë dokumentet specifike të planifikimit strategjik që janë përgatitur për secilin përfitues gjatë periudhës 7-vjeçare. Ato do të sigurojnë autonomi më të madhe nga përfituesit përmes integrimit të programeve të tyre reformuese dhe të zhvillimit. Një dokument strategjik shumëkombësh do të shqyrtojë prioritetet për bashkëpunimin rajonal ose bashkëpunimin territorial.

Mekanizmi IPA II synon reformat brenda zonave të paracaktuara. Këta sektorë mbulojnë fusha të lidhura ngushtë me strategjinë e zgjerimit, të tillë si demokracia dhe qeverisja, shteti i së drejtës apo apo zhvillimi dhe konkurenca. Kjo qasje sektoriale promovon reforma strukturore që do të ndihmojë transformimin e një sektori të caktuar dhe përshtatjen e tij me standartet e BE. Lejon kalimin drejt një ndihme më të synuar, duke siguruar efektivitetin, qëndrueshmërinë dhe duke u fokusuar në rezultate.

IPA II gjithashtu lejon një përdorim më sistematik të mbështetjes sektoriale të buxhetit. Së fundmi, i jep më shumë rëndësi matjes së performancës: treguesit e rënë dakord me përfituesit do të ndihmojnë për të vlerësuar deri në çfarë mase janë arritur rezultatet e pritshmë.

Shqipëria – kontributi financiar në kuadër të IPA II

Shpërndarja e financimit 2014-2020: 649.4 milionë euro. Fushat prioritare për financim gjatë kësaj periudhe janë:

Demokracia dhe qeverisja:

Forcimi i institucioneve demokratike• reforma e shërbimit publik dhe ofrimi i shërbimeve publike• qeverisje më e mirë ekonomike• përmirësimi i menaxhimit të financave publike• fuqizimi i shoqërisë civile (p.sh. organizatat jo shtetërore, vullnetare).

Shteti i së Drejtës dhe të Drejtat Themelore:

Pushtet gjyqësor i pavarur dhe efektiv. duke ndihmuar policinë për të luftuar kundërr korruptionit• respektimi i konventave për të drejtat e njeriut.

Veprime për mjedisin dhe klimën:

Përputhja me ligjin dhe standartet e BE. Përpunim më i mirë i mbetjeve dhe i trajtimit të ujit. Lufta kundër ndotjes së ajrit.

Transporti:

Infrastrukturë më e mirë dhe lidhje rajonale. përmirësimi i sigurisë rrugore. ndërlidhje në rritje (përputhshmëri teknike ndërkufitare).

Konkurenca dhe novacioni:

Mbështetja e konkurrencës së biznesit. Integrim më i madh në treg. Përmirësim i mjedisit të biznesit. Zhvillimi i turizmit.

Arsimi, punësimi dhe politika sociale:

Sigurimi i një trajnimi efektiv profesional. Shërbime më të mira punësimi dhe politika për tregun e punës. integrim i personave në nevojë. shërbime shëndetësore efektive dhe shërbime sociale.

Bujqësia dhe zhvillimi rural:

Bujqësi dhe sektor i ushqimit më konkurruesh. zbatim i standardeve të sigurisë ushqimore. cilësi më e mirë e jetës në zonat rurale.

Bashkëpunim rajonal dhe territorial:

Promovimi i rrjeteve rajonale, pajtimit dhe marrëdhënieve të mira fqinjësore. duke inkurajuar zhvillimin e qëndrueshëm lokal në rajonet kufitarë.

A2. Programi "Interreg IPA CBC Italy – Albania – Montenegro" 2014-2020

Programi "Interreg IPA CBC Itali-Shqipëri-Mal i Zi" është një program tre-palësh CBC bashkë-financuar nga Bashkimi Evropian përmes Instrumentit të Para-Anëtarësimit (IPA) gjatë periudhës së programimit 2014-2020. Programi është hartuar në kuadër të strategjisë evropiane për zhvillim të zgjuar, gjithëpërfshirës dhe zhvillim të qëndrueshëm (Europa 2020). Ai synon të ndihmojë vendet pjesëmarrëse për të arritur objektivat e tyre kombëtare për vitin 2020, promovimin e bashkëpunimit ndërkufitar në të gjithë Mesdheun, në kuadër të ndihmës integruese të Shqipërisë dhe Malit të Zi për në Bashkimin Evropian.

Programi është në përputhje me Strategjinë e gjerë makro-rajionale të BE për rajonin e Adriatikut dhe Jonit (EUSAIR) dhe ndihmon zonat e Adriatik-Jonit të Italisë, të Shqipërisë dhe Malit të Zi të arrijnë zhvillimin bazuar në katër akset e EUSAIR, zhvillimin blu, lidhjen e zonës, cilësinë e mjedisit dhe turizmin e qëndrueshëm.

Zonë përfituese e programit mbulon një total prej 66.365 km² dhe një popullsi prej 7,805,809 banorësh, dhe përfshin:

Italia	Rajoni PUGLIA: provinca e Bari, BAT Barletta-Andria-Trani, Brindisi, Foggia, Lecce, Taranto RAJONE MOLISE: provincat e Campobasso dhe Isernia
Shqipëria	Gjithë vendi
Mali i Zi	Gjithë vendi

Buxheti i përgjithshëm i Programit arrin shumën prej 92,707,558.00 €.

Programi bashkë financohet nga instrumenti i ndihmës pata anëtarësim (IPA) me 85% dhe kërkon pjesë të bashkë-financimit shtetëror prej 15%. Objktivi kryesor i programit Interreg IPA CBC Itali-Shqipëri-Mal të Zi është forcimi i bashkëpunimit në rajonin e programi, për trajtimin e sfidave të përbashkëta me qëllim forcimin dhe integrimin e zhvillimit territorial. Qëllimi i tij është për tu mundësuar autoritetet e rafale dhe lokale, nga rajone të përgjedhura, të ndajnë njojuritë dhe përvojën, të zhvillojnë dhe të zbatojnë veprime pilot, të testojnë realizueshmërinë e politikave të reja, produkteve dhe shërbimeve, dhe mbështetje të investimeve në fusha të interesit. Me zbatimin e programit do të shtohet numri i ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme, do të përmirësohet atraktiviteti i të mirave natyrore dhe kulturore me ofertën e shtuar të produkteve dhe shërbimeve të reja risi, do të përmirësohet mbrojtja e mjedisit, do të përmirësohet menaxhimi i ciklit të ujit, do të ketë parandalim të rreziqeve bregdetare dhe të brendshme dhe mbrojtje të biodiversitetit; do të ketë rritje të qasjes ndërkufitarë nëpërmjet shërbimeve dhe objekteve të transportit të qëndrueshëm, efikas dhe cilësor.

A3. Programi Interreg V-B "Mediterranean (MED)" Programme

Programi MED është një nga instrumentet për zbatimin e politikës së kohezionit të BE-së. Me këtë politikë, BE synon zhvillimin harmonik duke forcuar kohezionin ekonomik, social dhe territorial dhe duke inkurajuar zhvillimin në rajonet e BE-së dhe vendeve pjesëmarrëse. Programi është vazhdim i programit të bashkëpunimit ndërqeveritar të MED 2007-2013, i cili ka financuar 150 projekte bashkëpunimi në fushën e inovacionit, mjedisit, transportit detar dhe qeverisjes së Mesdheut. Udhëzimet e përgjithshme për vitet në vijim përcaktohen në strategjinë "BE 2020" me qëllim që BE të bëhet një ekonomi e zgjuar, e qëndrueshme dhe gjithëpërfshirëse me nivele të larta punësimi, produktiviteti dhe kohezioni social.

Strategjia "Evropiane e Zgjerimit" së bashku me Axhendën Territoriale 2020, jep kuadrin e përgjithshëm strategjik për politikën e kohezionit të BE-së për periudhën 2014-2020 dhe, si rrjedhim, për programin e MED. Programi ndërkombëtar MED mbështet shkëmbimin e përvojave, njojurive dhe përmirësimin e politikave publike midis autoritetet e kombëtare, rafale dhe organeve tjera territoriale të rajoneve të përgjedhura të rajonit MED. Përfshin 57 rajone nga 10 vende të ndryshme të BE-së, si dhe 3 vende kandidate. Financohet nga Fondi Rajonal Evropian për Zhvillim (ERDF) me € 224.322.525 ERDF për periudhën kohore 2014-2020.

Për të gjithë sektorin e bashkëpunimit zbatohet një normë bashkëfinancimi prej 85% të ERDF.

Programi i kushton vëmendje të veçantë katër llojeve të sektorëve që përfaqësojnë sfida të rëndësishme për shkak të burimeve të tyre, të potencialit të tyre të zhvillimit ose vështirësisë financiare. Ato janë:

- Zona bregdetare me një nivel të lartë tërheqjes, përqëndrim të konsiderueshëm të operacioneve dhe brishtësi të burimeve natyrore dhe kulturore.
- Zona urbane, si qendra inovacioni dhe aktivitetesh socio-ekonomike dhe të cilat përballen me sfida të forta në lidhje me ndotjen e mjedisit dhe emetimin e gazeve serë.

- Ishujt që mbulojnë 4% të Mesdheut dhe përfaqësojnë një dimension të madh ekonomik, mjedisor dhe kulturor të rajonit të MED. Të dyja janë të vendosura në udhëkryqin e akseve kryesore të komunikimit dhe në një situatë izolimi gjeografik
- Zona rurale dhe të largëta të karakterizuar nga aktivitete rurale dhe dendësi të ulët të popullsisë. Zhvillimi i tyre pengohet nga izolimi gjeografik dhe/ose ndryshimet demografike dhe mjedisore. Bashkia PUSTEC integrohet në këtë sektor.

Objktivi kryesor i programit MED është që të kontribuojë në zhvillimin afatgjatë të rajonit të Mesdheut dhe në forcimin e bashkëpunimit ndërkombëtar midis rajoneve dhe vendeve të përfshira.

B. Investimet nga Plan i Investimeve Publike që parashikohen të kryhen

Nga të dhënat e disponueshme nga vitet e kaluara, vërehet se një pjesë e madhe e të ardhurave buxhetore të bashkisë janë drejtuar drejt investimeve në infrastrukturë, veçanërisht në fushat e arsimit, bujqësisë, pastrimit, ambienteve sportive të shkollave dhe mirëmbajtjes së rrjetit rrugor, me qëllim përmirësimin e këtyre shërbimeve në dobi të e qytetarëve.

Në Bashkinë Pustec, sipas parashikimeve për 15 vitet e ardhshme 2018-2032, të ardhurat do të janë si më poshtë:

Bazuar në të dhënat e Bashkisë besojmë se të ardhurat totale të saj do të janë sipas parashikimit, që vet kjo Bashki ka bërë për periudhën kohore deri në vitin 2020. Në vazhdim ne besojmë se rritja e të ardhurave do të jetë rreth 1.5% vit, bazuar në supozimet që bëjmë deri në vitin e fundit të referencës që është 2032. Siç mund të shohim të ardhurat nga 71,03 milionë lekë në vitin 2018, pritet të arrijnë shumën prej 87,49 milionë Lekë në vitin 2032.

Shifrat e mësipërme janë paraqitur edhe në grafikun e mëposhtëm, ku edhe tregohet ecuria e të ardhurave në vitet përkatëse.

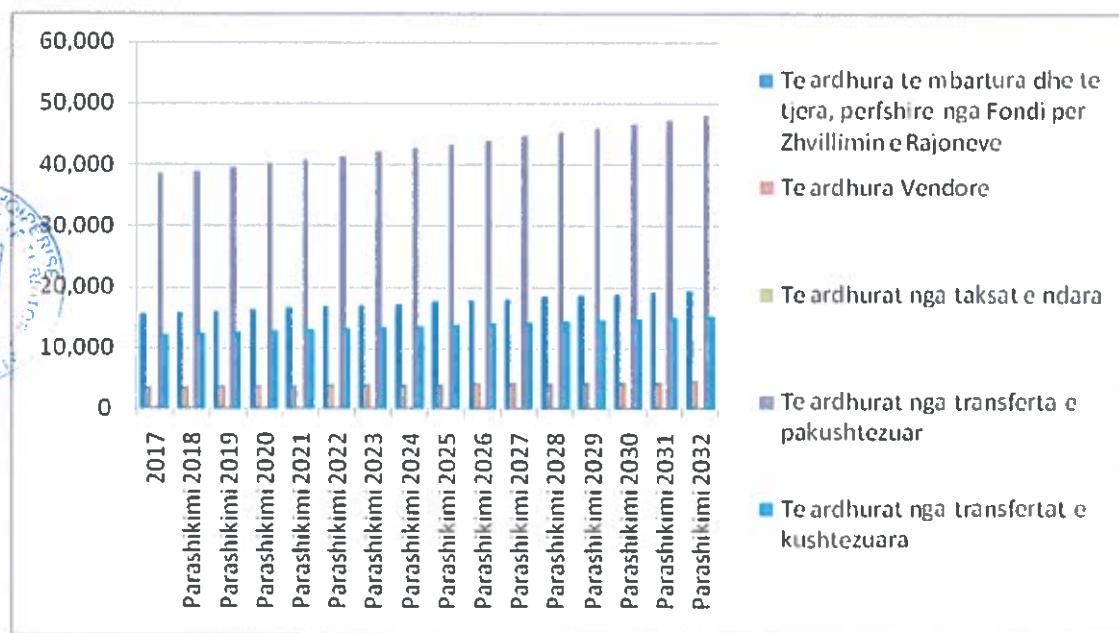

Diagrama 1.5.5.4: Të ardhurat e Bashkisë sipas llojit të të ardhurave në 15 vitet e ardhshme 2018-2032 (në 000/Lek)

3620	3674.30	3729.41	3785.36	3842.14	3899.77	3958.26	4017.64	4077.90	4139.07	4201.16	4264.18	4328.14	4393.06	4458
310	314.65	319.37	324.16	329.02	333.96	338.97	344.05	349.21	354.45	359.77	365.16	370.64	376.20	381
3390	38965.85	39550.34	40143.59	40745.75	41356.93	41977.29	42606.95	43246.05	43894.74	44553.16	45221.46	45899.78	46588.28	47287
2140	12322.10	12506.93	12694.54	12884.95	13078.23	13274.40	13473.52	13675.62	13880.75	14088.97	14300.30	14514.80	14732.53	14953
0.00	71029.70	72095.15	73176.57	74274.22	75388.33	76519.16	77666.95	78831.95	80014.43	81214.65	82432.87	83669.36	84924.40	86198

Tabela 1.5.5.6: Të ardhurat e Bashkisë sipas llojit të të ardhurave në 15 vitet e ardhshme 2018-2032 (në 000/Lek).

2017	Parashiki mi 2018	Parashiki mi 2019	Parashiki mi 2020	Parashiki mi 2021	Parashiki mi 2022	Parashiki mi 2023	Parashiki mi 2024	Parashiki mi 2025	Parashiki mi 2026	Parashiki mi 2027	Parashiki mi 2028	Parashiki mi 2029	Parashiki mi 2030	Parashiki mi 2031
14079	14290.19	14504.54	14722.11	14942.94	15167.08	15394.59	15625.51	15859.89	16097.79	16339.25	16584.34	16833.11	17085.60	17341.
23824	24181.36	24544.08	24912.24	25285.93	25665.21	26050.19	26440.95	26837.56	27240.12	27648.72	28063.46	28484.41	28911.67	29345.
17903.00	38471.55	39048.62	39634.35	40228.86	40832.30	41444.78	42066.45	42697.45	43337.91	43987.98	44647.80	45317.52	45997.28	46687.
69960	71009.40	72074.54	73155.66	74252.99	75366.79	76497.29	77644.75	78809.42	79991.56	81191.44	82409.31	83645.45	84900.13	86173.
109480.95	111123.16	112790.01	114481.86	116199.08	117942.07	119711.20	121506.87	123329.47	125179.42	127057.11	128962.96	130897.41	132860.	

Tabela 1.5.5.7: Shpenzimet e Bashkisë për 15 vitet e ardhshme 2018-2032 (në 000/Lek).

Menjëherë më poshtë paraqesim parashikimet për shpenzimet e bashkisë për 15 vitet e ardhshme 2018-2032. Kategoritë kryesore të shpenzimeve lidhen me kostot operacionale, detyrimet afatshkurtra dhe investimet.

Bazuar në të dhënrat e bashkisë besojnë se totali i shpenzimeve të saj do të janë aq sa vetë bashkia ka parashikuar deri në vitin 2020, pasi më parë të janë hequr investimet. Në vazhdim besojmë se rritja e shpenzimeve do të jetë rreth 1.5% në vit, duke u bazuar në supozimet që mund të bëjmë deri në vitin e fundit të referencës që është viti 2032.

Nga shifrat në tabelën e mësipërme konstatojmë se në vitin 2018 shpenzimet e përgjithshme të vitit parashikohet të arrijnë shumën prej 38,47 milion Lekë, ndërsa për vitin 2032-pritet të arrijnë shumën prej 47,39 milionë lekë.

Të dhënrat e mësipërme janë të shënuara në diagramin në vijim, ku paraqitet edhe ecuria e shpenzimeve në vitet përkatëse.

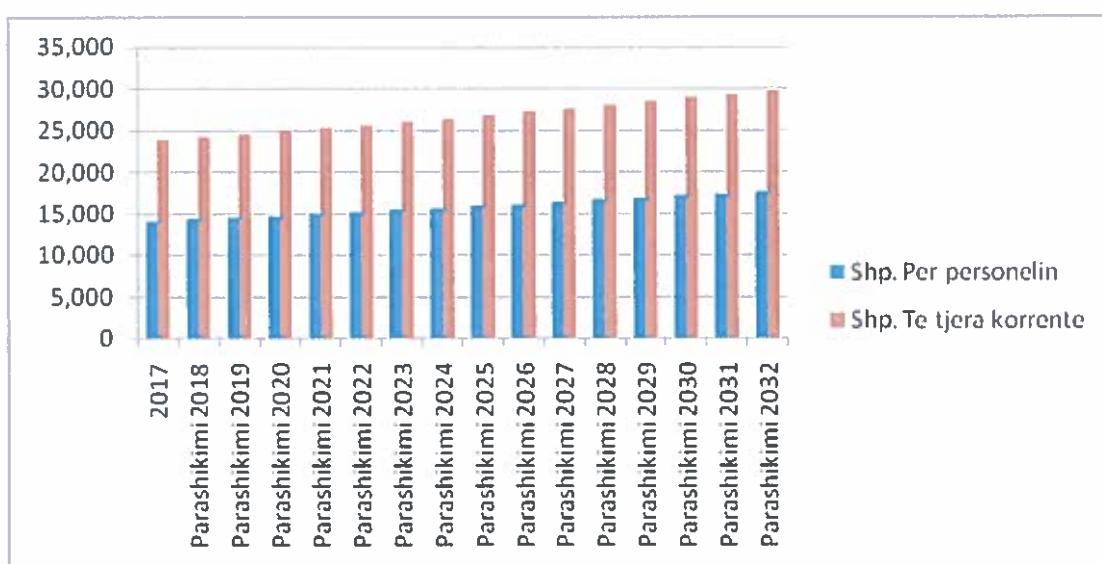

Diagrama 1.5.5.4: Shpenzimet e Bashkisë për 15 vitet e ardhshme 2018-2032 (në 000/Lek)

Për shkak të balancimit të shpenzimeve me të ardhurat e bashkisë, nëse zbresim nga shpenzimet, shumat e investimeve për 15 vitet e ardhshme 2018-2032, shfaqet rezultati neto, nga i cili tregohet qartë se Bashkia paraqet rezultate pozitive.

Rézultati neto që rezulton nga analiza e mësipërme, është shuma e investimeve që parashikohet të shpenzohet për periudhën kohore të viteve 2018-2032.

Duke pasur parasysh gjithë sa më sipër, vazhdojmë në prezantimin e investimeve të planifikuara për periudhën kohore të 15 viteve të ardhshme (2018-2032), me qëllim që të demonstrohen totali i investimeve në bashkinë e zonës së studimit.

Bazuar në të dhënrat e bashkisë ne besojmë se investimet do të ndjekin parashikimin, siç ai është dhënë nga vet bashkia, deri në vitin 2020. Në vazhdim konsiderojnë se rritja e investimeve do të jetë rreth 1.5% në vit, bazuar në supozimet tona që parashikojmë deri në vitin e fundit referues që është 2032.

38471.55	39048.62	39634.35	40228.86	40832.30	41444.78	42066.45	42697.45	43337.91	43987.98	44647.80	45317.52	45997.28	46688
71009	72075	73156	74253	75367	76497	77645	78809	79992	81191	82409	83645	84900	8€

Tabela 1.5.8: Të ardhura -shpenzime të Bashkisë Pustec në 15 vjeçarin 2018-2032 (në 000/Lek)

mësipërme, investimet e pritshme janë paraqitur në tabelën e mëposhtme:

Viti	PUSTEC
2018	71.009.400,00
2019	72.074.541,00
2020	73.155.659,12
2021	74.252.994,00
2022	75.366.788,91
2023	76.497.290,75
2024	77.644.750,11
2025	78.809.421,36
2026	79.991.562,68
2027	81.191.436,12
2028	82.409.307,66
2029	83.645.447,28
2030	84.900.128,98
2031	86.173.630,92
2032	87.466.235,38
Totali	1.184.588.594,26

Tabela 1.5.9: Investime të parashikuara në Bashkinë Pustec për 15 vitet e ardhshme.

Sic tregohet në tabelën e mësipërme, investimet totale, pritet të kalojnë 1,1 miliardë Lekë, sic janë tregohet edhe në diagramin e mëposhtëm.

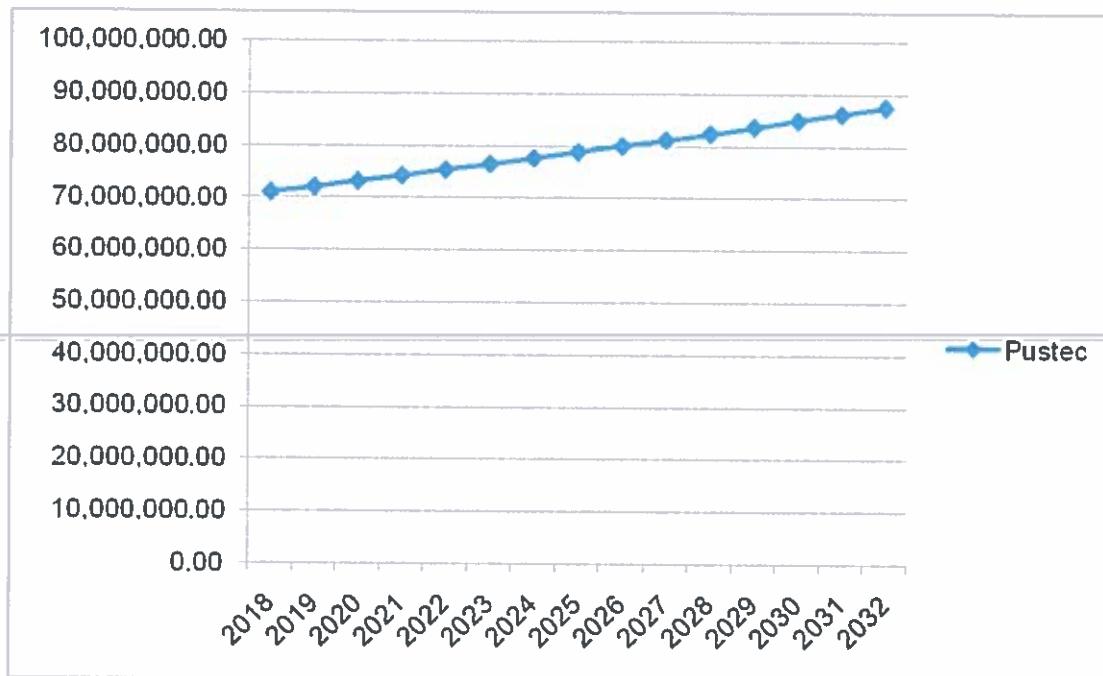

Diagrama 1.5.5.5: Investime të parashikuara për 15 vitet e ardhshme

C. Investimet e reja të drejtpërdrejta që do të realizohen në periudhën e ardhshme kohore, përmes rrugëve të tjera

Përveç investimeve që vijnë nga programet evropiane të financimit dhe programi i investimeve publike të Shqipërisë, parashikohen investime që nuk mund të përcaktohen sot dhe rrjedhin nga investimet e huaja direkte, përmes marrëdhënieve ndërkufitare, pjesë e të cilave do të zhvillohen edhe në bashkinë Pustec.

Ç. Investime të bashkive të rajonit të studimit që do të vijnë nga vetë të ardhurat, përmes formës së përfitimit

Investimet mund të rrjedhin edhe nga rritja e të ardhurave hyrëse të bashkisë përmes tarifave që mund të kontribuojnë në zhvillimin e ekonomisë vendase, rritjen e punësimit dhe përmirësimin e infrastrukturës totale të zonës. Rritja e investimeve të kësaj kategorie ka të bëjë ekskluzivisht me politikat që do të zbatohen nga ana e Bashkisë dhe për çdo rast funksionojnë në mënyrë plotësuese në totalin e programit të përgjithshëm të investimeve të saj dhe kontribuojnë fort në përmirësimin e infrastrukturës.

Konkluzione

Duke analizuar totalin e kategorive të investimeve, në Bashkinë e studimit të zbatimit, kuptohet që gjatë 15 viteve të ardhshme priten investime prej mbi 1.1 miliardë lekë (kursi i këmbimit € - ALL, konsiderojmë të qëndrueshëm 1 € = 133,70 Lekë) dhe kryesisht do të vijnë nga investimet përmes:

1. Programeve evropiane (p.sh. Interreg, Med etj.) që do të zbatohen në periudhën e ardhshme të parashikuar.

2. Investimeve nga programi i investimeve publike që priten për tu kryer
3. Investimeve të reja të drejtpërdrejta që do të zbatohen në periudhën e ardhshme, nëpërmjet rrugëve të tjera (p.sh. Banka Botërore, investimet greko-shqiptare, investimet italiane-shqiptare etj.) dhe në fund
4. Investimeve të bashkisë së zonës së studimit që vijnë nga të ardhurat e veta nëpërmjet formës së reciprocitetit.

Këto investime kryesisht priten të kenë të bëjnë me:

- Sektorin e mjedisit (vepra të ujësjellësit, kanalizimeve të ujrale të zeza, stavione biologjike, landfille etj.).
- Në sektorin e infrastrukturës së transportit, me qëllim përmirësimin e lëvizjeve brenda bashkisë dhe drejt/nga Bashkitë fqinje.
- Me zhvillimin e projekteve të eficiencës së energjisë përmes përdorit të burimeve të ripërtëritshme të energjisë.
- Në investimet për zhvillimin turistik të bashkisë, me qëllim rritjen e turizmit të brendshëm dhe atij ndërkufitar.
- Në rigjenerimin urban me qëllim përmirësimin e zonave urbane dhe kontribuojnë në mënyrë vendimtare në ndryshimin e peizazhit të rajonit.

Këto veprime janë, kryesisht veprime të qeverisë lokale, me rezultat shtimin investimeve të cilat priten të kontribuojnë:

1. Në shtimin e hapësirës së gjelbër dhe në menaxhimi më të mirë të mjedisit
2. Në zbatimin e projekteve pilot inovative për zvogëlimin e ndotjes së ajrit dhe reduktimin e ndotjes së ujërave nëntokësore, duke përdorur teknologji alternative dhe miqësore.
3. Në promovimin e teknologjive inovative që përmirësojnë mbrojtjen e mjedisit, siç janë vërvshimet, thatësirat, erozioni etj.

Si përfundim, siç kuptohet investimet e parashikuara, pritet të jenë një pol tërheqës për aktivitetet ekonomike të bashkisë në studim, por edhe për të gjithë popullsinë pasi ato do të kontribuojnë vendosmërisht në përmirësimin e mjedisit dhe stimulimin e ekonomisë lokale. Përmes programeve pritet zhvillimi i qeverisjes vendore dhe rritja e investimeve.

1.5.6. Mbrojtje mjedisit, natyrës dhe biodiversitetit

Në projektet e zhvillimit të territorit të një zone, si psh. PPV, parametrat bazë që duhet të merren parasysh përbëjnë mjedisin natyror dhe biodiversitetin. Në asnjë rast, procedurat zhvillimore nuk duhet të vënë në rrezik cilësinë e mirë dhe sasinë e këtyre parametrave. Përkundrazi, duhet t'i arrijnë ato dhe t'i mbrojnë me qëllim që të sigurohet qendrueshmëria e vendit dhe e shtetit, si edhe mirëqënia e brezave të ardhshëm.

Nga eksplorimi i mjedisit natyror të Bashkisë, rezultuan të dhëna themelore, ruajtja, mbrojtja dhe përmirësimi i të cilave do të kontribuojë në zhvillimin e qendrueshëm të territorit të zonës.

Së pari, thuajse e gjithë sipërfaqja e Bashkisë identifikohet me Parkun Kombëtar të Prespës (kategori II), e shpallur me VKM nr. 80, datë 18.2.1999. PKP zë një sipërfaqe prej 27,750 Ha

në zonën ndërkuftare të Shqipërisë, Greqisë dhe Maqedonisë së Veriut, duke përfshirë edhe Liqenet e Prespës së Madhe dhe të Vogël dhe basenet e tyre. Bëhet fjalë për një zonë shumë të veçantë, si nga aspekti mjedisor ashtu edhe kulturor, me vlera të veçanta dhe jehonë ndërkontaktore. Projekti i Administrimit të Parkut Kombëtar të Prespës, miratuar me Urdhrin e Ministrisë së Mjedisit nr. 1792, datë 09.05.2014, sanksionon një kuadër të qartë, nëpërmjet formulimit të vizionit¹ dhe përcaktimit të zonave² me rregulla konkrete për se cilën, për zhvillimin e aktivitetave të ndryshme. Pajtueshmëria me të përbën një shtyllë për hartimin e zhvillimit territorial të Bashkisë. Gjithashtu, duhet të theksohet fakti se dimensioni ndërkontaktor i rëndësisë mjedisore është i ndarë në tre vende, siç u përmend edhe më lart.

Në veçanti, në pjesën e mbulesës pyjore ekzistojnë shumë hapësira përmirësimi nëpërmjet kontrollit të mbikullotjes dhe prerjes së paligjshme të drurëve dhe ekzekutimit të veprave të ripillyezimit. Sipërfaqet pyjore sigurojnë në njëfarë shkalle mbështetjen e biodiversitetit, mbrotjes së tokës nga erozioni, prodhimit të ajrit të pastër dhe njëkohësisht mund të përbëjnë zona argëtimi. Prania e bimëve të ndryshme endemike dhe kafshëve të egra në zonat e Parkut përbën tregues të rëndësisë së tyre për ruajtjen e biodiversitetit. Kjo prani duhet të konsolidohet me mbrojtjen e mëtejshme të sipërfaqeve pyjore të izoluara dhe ndërlidhjen e tyre, por edhe me elementët e mbrojtur. Si të tillë përmenden respektivisht Dushqet e Manastirit, në afërsi të Djellasit, të cilat përbëjnë mbetje të një pylli të dendur në moshë të madhe, i cili është shpëtuar nga prera e drurëve dhe mbikullotja dhe Vënjat e Kallamasit, me moshë 80-100 vjeçare, të cilat rrezikojnë të zhduken.

Administrimi i qëndrueshëm i monumenteve natyrore, duke përfshirë edhe gjeomonumentet, krijon rrugë për zhvillimin ekologjik, mjedisor, edukues dhe turistik. Mbrojtja, ruajtja dhe promovimi i një rrjeti të tillë brenda Bashkisë, por edhe në bashkëpunim me Bashkitë e tjera fqinje, promovon monumentet, sensibilizon shoqërinë vendase në lidhje me kuptimin e vlerës dhe rëndësisë së tyre dhe tërheq aktivitete, të cilat do të kontribuojnë në zhvillimin afatgjatë të Bashkisë. Zhvillimi i këtij rrjeti presupozon lidhje, demarkim, informacion dhe informim të shoqërive lokale dhe të vizitorëve. Drejtime të veçanta përbëjnë administrimi i flukseve të turistëve në Ishullin e Malligradit, ndërsa ekziston rreziku i degradimit të florës dhe faunës (inkuadrohet në zonën qendrore), dokumentimi i mëtejshëm i disa monumenteve të caktuara, si Zgavra e Zaverit.

Përsa i përket projektimit zhvillimor në sektorët e tjera, si bujqësia, zhvillimi urban, industria, infrastrukturat, është e domosdoshme që të merren parasysh edhe të përballohen rezultatet e sistemeve të ndryshme në mëdus.

Në veçanti, në sektorin e mbetjeve, aktualisht është në zbatim projekti në nivel rajonal për administrimin e mbetjeve, i cili do të mund t'u përshtatej më mirë nevojave lokale, ndërsa përsa i përket ujërave të ndotur, Bashkia shfaq mungesa.

¹ "Speciet dhe njerëzit jetojnë në harmoni së bashku në parkun kombëtar të prespës për të mirën dhe mirëqenien e të gjithë banorëve. Ekosistemet ekzistuese të janë në gjendje që të ofrojnë shërbimet e tyre për brezat e sotëm dhe të ardhshëm."

² Zona Qendrore, Zona e Përdorimit të Qëndrueshëm, Zona e Përdorimit Tradicional, Zonat Urbane, Zonat e Ndaluar të Peshkimit

Hartimi dhe zhvillimi i infrastrukturave të përshtatshme presupozon identifikimin e nevojave të ardhshme dhe kushteve specifike sipas vendeve, me qëllim që përzgjedhja dhe zbatimi i veprave analoge të sigurojë qendrueshmërinë e tyre.

1.5.7. Siguri publike

Krijimi i komuniteteve të sigurta është një nga funksionet themelore të qeverive lokale. Siguria publike nuk përfshin vetëm mungesën e krimit dhe dhunës, por është një koncept i gjërë dhe i rëndësishëm, e cila përfshin cilësinë e jetës dhe ndjenjën e sigurisë për qytetarët. Strategjia për sigurinë publike ka për qëllim për të identifikuar kërcënimet dhe rreziqet që mund të përballet Bashkia me synim për të marrë masat e nevojshme parandaluese dhe mbrojtëse.

Shërbimi publik i sigurisë, policia, është organi përgjegjës për ofrimin e trajnimit dhe zbatimit të politikave në fushën e mbrojtjes së popullsisë, pronës dhe të institucioneve përmes luftës ndaj krimit, si në aspektin e parandalimit ashtu edhe në nivel përgjigjeje dhe gjurmimi të formave të ndryshme. Komitetet lokale të sigurisë publike veprojnë si organe këshilluese policore për të identifikuar dhe trajtuar problemet e komunitetit lokal.

Nga ana tjetër, një zonë dhe për si pasojë edhe banorët e saj mund të jenë të ekspozuar ndaj rreziqeve me origjinë natyrore, por edhe ndaj atyre të njeriut. Rrëshkitjet e dheut, erozioni i tokës, përblytjet, zjarret, fenomenet e rënda meteorologjike, tërmetet, epidemitë, aksidentet teknologjike, kur ato ndodhin, kanë një ndikim negativ në mjedisin natyror dhe atë krijuar nga njeriu, por edhe në ekonomi. Bashkia, sipas rastit dhe me ndihmën e organeve të ndryshme, është përgjegjësi për ngritjen e një plani për parandalimin dhe trajtimin e tyre. Në Bashkinë Pustec nuk regjistrohen elemenët konkretë kriminal. Përmes funksionimit të duhur të sistemit dhe zbatimit të parametrave të politikës së mbrojtjes publike, mund të arrihet një ndryshim në mentalitetin e komunitetit. Përveç kësaj, parashikohet forcimi i organizimit të sistemit të sigurisë dhe mbrojtjes civile përmes planifikimit të zhvillimit të nivelit social të bashkisë dhe zvogëlimit të krimit në një masë edhe më të vogël.

Disa nga rreziqet karakterizohen nga një kohëzgjatje të tyre që mund të ndikojë në mënyrë të përhershme në zhvillimin dhe prosperitetin e rajonit. Rajonet ku ekzistojnë rreziqe të tillë, me ekspozim të vazhdueshëm ndaj tyre të banorëve dhe habitateve identifikohen si Pika të Nxehta dhe kanë nevojë për përgjigje të menjëhershme dhe efektive.

Korniza legjislativë e vendit për mbrojtjen e mjedisit dhe përballjen me fatkeqësitë natyrore dhe teknologjike është pasuar duke u inkorporuar me Direktivat Evropiane dhe konventat ndërkombëtare. Në nivelë ndërkombëtar, është kryer një ndryshim në perceptimin në lidhje me sigurinë prej rreziqeve natyrore dhe teknologjike. Ndjenja e sigurisë nuk vjen nga gatishmëria për përballimin e fatkeqësive që mund të ndodhin, por nga zvogëlimi, kufizimi dhe parandalimi i shfaqjes së tyre. Kjo kuptohet më qartë në zbatimin e korrnzës Sendai për Reduktimin e Rrezikut të Katastrofave 2015-2030 të miratuar nga Konferanca e Tretë Ndërkombëtare të Kombeve të Bashkuara në Sendai, Japoni, në Mars të vitit 2015 dhe është mjeti i fundit me parime udhëzuese dhe veprime prioritare që mund të adopotohen si nga

institucionet të përshtatshme ashtu edhe nga organet përkatëse lokale për reduktimin e rreziqeve dhe katastrofave.

Sipas faqes së internetit për Pikat e Nxehta në Shqipëri, në Bashki rreziqet që ekzistojnë kanë lidhje me përblytjet, me rëniet intensive të dëborës dhe shfaqjes së epidemive për shkak të pranisë së brejtësve dhe insekteve që mund të transmetojnë sëmundje infektive në bimë, kafshë dhe njerëz. Rreziku i bllokimit për shkak të kushteve të motit të keq (dëborë - shira) shkaktohet jo vetëm prej kushteve të motit, por edhe për shkak të rrjetit rrugor jo të përshtatshëm rrugor, të përbërë nga rrugë jo të mira, rrugë të pashtuara, kalime përenjsh pa ura etj.

Problem i theksuar në-Bashki paraqitet në rrugën që-të-çon-në-Bashki (kalimi-Zvezde), në rajonin e vendbanimit të Pustecit, si edhe përgjatë boshtit rrugor SH79. Çështja e qasjes në vendbanimet dhe në infrastrukturën bazë duhet të trajtohet me projekte dhe veprime për modernizimin e rrugëve: shtrim me asfalt, përmirësimi të karakteristikave gjometrike, mirëmbajtje, si edhe përmirësimi të sistemit publik i cili do të vazhdojë ti shërbejë akoma edhe fshatrave më të largëta. Megjithatë, është e dobishme të theksohet se banorët e këtyre vendbanimeve të largëta që bllokohen nga dëbora e dimrit janë të mësuar me këtë fenomen dhe kanë krijuar dhe ndërtuar një mënyrë jetese të vetë-mjaftueshme.

Rreziku i përblytjes është prezent në zonën e Pustec, në rajonin e liqenit. Kjo zonë bën pjesë në zonat e emergjenës. Brejtësit janë pjesë e grupit të vogël të gjitarëve. Ata luajnë një rol të rëndësishëm si mbartës të viruseve, baktereve dhe patogjeneve të tjerë që shkaktojnë sëmundje serioze për njerëzit. Përhapja e tyre shkaktohet prej aftësisë së tyre për t'iu përshtatur kushteve të ndryshme ekologjike dhe shtimit të habitateve të tyre. Në hapësirën territoriale të Bashkisë, kërcënime të tillë janë identifikuar në mjaft zona, përkatësish në vendbanimet e Lajthizës, Diellës, Gollomboçit, Goricës së Madhe dhe Goricës së Vogël.

Reduktimi i rrezikut bazohet në masa të tillë si regjistrimi i popullsisë së brejtësve, marrja e mostrave tek vet brejtësit për zbulimin e patogenëve të rrezikshëm dhe masat për të vrarë popullatën e tyre të infektuar. Në masat parandaluese gjithashtu referohet kontrolli i habitateve të tyre, domethënë të zonave ku ata mund të rriten dhe të shumëfishohen. Zona të tillë, siç janë kanalizimet, duhet të kontrollohen sistematikisht për prani të brejtësve ose të pastrohen në mënyrë që të mos jenë mjesid mikpritës për ta, dhe landfilli duhet të mbyllët dhe të risillet në gjendje të mëparshme.

1.6.

Ndryshime të mundshme të sistemeve territoriale

Strategjia territoriale e propozuar që synon zhvillimin e qëndrueshëm të Bashkisë, dhe e cilat do të zbatohet përmes një sërë strategjish dhe projektesh të propozuara (plani i veprimit), do të ndikojë në modifikimin e sistemeve ekzistuese territoriale (rurale, natyrore, ujë, urbane dhe infrastruktura). Ndryshimet janë të dëshirueshme dhe shpesh të domosdoshme pasi ato synojnë:

- rritjen e mbrojtjes së mjesidit natyror dhe kulturor dhe të peizazhit,
- eliminimin e konflikteve dhe sigurimin e qëndrueshmërisë dhe plotësimit të përdorimit të tokës,

- sigurimin e infrastrukturës teknike të nevojshme për të eliminuar ose zvogëluar situatat negative që janë krijuar dhe për të përmirësuar situatën ekzistuese,
- forcimin dhe pasurimin e aktiviteteve ekonomike;
- përmirësimin e kushteve dhe sigurimin e një standardi të lartë jetese dhe pune për të gjithë popullsinë, e cila pritet të rritet gjatë 15 viteve të ardhshme.

Përveç kësaj, ndryshimet në sistemet territoriale ka të ngjarë të rezultojnë për shkak të angazhimeve institucionale të parashikuara nga legjislacioni i përgjithshëm ose specifik.

Në përgjithësi, ndryshimet e sistemeve territoriale, si rezultat i projekteve të ndryshme që synojnë përmirësimin e cilësisë së jetës, rritjen e mbrojtjes së mjedisit dhe rigjallërimin e ekonomisë lokale, priten në rastet e mëposhtme:

- Krijimi i infrastrukturave të reja sociale dhe / ose zgjerimi i atyre ekzistuese (p.sh. qendra kulturore, fusha sportive). Fillimi do të bëhet përpjekje për të shfrytëzuar zonat urbane joaktive ose të zbrazëta ose zonat që do të dalin pas largimit të aktiviteteve të papërshtatshme, siç janë objektet blegtorale.
- organizimi i aktiviteteve dhe infrastrukturave të reja, të tilla si tregu i produkteve lokale, njësitë e agroturizmit.
- përmirësimi dhe organizimi i plazhit.
- krijimi i infrastrukturës teknike, siç janë impiantet alternative të trajtimit të ujërave të zeza, stacioni i transferimit të mbeturinave.
- rehabilitimi i vendodhjes të landfillit jo sanitari dhe risjellja në gjendjen e mëparshme fizike.
- sigurimi i hapësirës për krijimin e një pike kalimi kufitar dhe ndërtimi i rruges hyrëse.

Gjithashtu, në kufijtë e zonave urbane, mund të ndodhin ndryshime të kufizuara, për shkak të racionalizimit të kufijve miratuar tashmë me Vendimin e KKT nr.5, datë 29.12.2014.

Bazuar në sa më sipër, do të ketë një rritje të lehtë të sistemeve urban dhe infrastrukturor dhe një reduktim respektiv në sistemin bujqësor. Theksohet se çdo ndryshim që nuk vjen në kundërshtim me Planin e miratuar të Menaxhimit të Parkut Kombëtar të Prespës, siç identifikohen në disa zona tradicionale. Në mënyrë të veçantë, është regjistruar ndryshim nga sistemi bujqësor në sistemi infrastrukturor për shkak të projekteve të ndërtimit në (a) pikat e transferimit të mbeturinave, të cilat janë të nevojshme për zbatimin e planit rajonal të menaxhimit të mbeturinave dhe mbulimin e duhur dhe të plotë të nevojave përkatëse të Bahkisë, dhe (b) impiantet e trajtimit të ujërave të zeza, rrugëve të reja për zbatimin e planeve dhe programeve përkatëse për Parkun Kombëtar dhe në përgjithësi Rezervën e Biosferës së Ohrit dhe Prespës.

Ndërtimi i një rruge të shkutër që ofron qasje në një monument të largët kulturor pranë fshatit Kallamas shkakton një ndryshim nga sistemi natyror në sistemi infrastrukturor. Në të kundërt, sistemi infrastrukturor në sistemi natyror do të ndryshohet në vendopozitimin e mbeturinave i vili do të rehabilitohet. Ky ndryshim është i nevojshëm për zbatimin e Planit rajonal të miratuar për menaxhimin e mbeturinave.

Së fundi, ndryshimi nga sisteme të ndryshme (natyror, bujqësor, infrastrukturor) në sistemin urban, identifikohet pranë fshatit Zaroshkë, në një zonë të dizajnuar për të krijuar hapësira të gjelbra dhe sportive. Ky fshat është pjesë e programit të 100 fshatrave turistike (PIZHR),

dhe prandaj është e nevojshme të krijohet një infrastrukturë e butë për shërbimin e vizitorëve. Për më tepër, PIZHR parashikon krijimin e hapësirave të tilla.

Kufijtë dhe pozicionet e ndryshimeve të mundshme, siç janë pëershkuar në hartën U04, janë indikative. Finalizimi i tyre do të bëhet në fazën e ardhshme me organizimin përfundimtar të territorit të Bashkisë dhe përcaktimin e kushteve të zhvillimit. Megjithatë, duhet të theksohet se ka mundësi që disa projekte të mbeten indikative dhe ndikimi i zbatimit të tyre në sistemet territorial të mos reflektohet. Të tilla mund të janë disa projekte të vogla, karakteristikat teknike të të cilave nuk janë finalizuar ende ose vendodhja e tyre kërkon studime të specializuara. Për këtë arsy, nuk është i mundur identifikimi i tyre hapësinor (p.sh. shpimet, rezervuarët e ujës, infrastruktura e energjisë).

Shpërndarja e pesë sistemeve territoriale në territorin e Bashkisë në këtë fazë, brenda kuadrit të pëershkuar më lart, është paraqitur në tabelën e mëposhtme.

Sistemi Territorial	Sipërfaqja ekzistuese	Sipërfaqja e vlerësuar pas aplikimit të projekteve të propozuara	Përqindja e ndryshimit
Sistemi natyror	15,711.96 (72.71%)	15,712.19 (72.71%)	-
Sistemi ujor	4,517.92 (20.91%)	4,517.92 (20.91%)	-
Sistemi bujqësor	1,223.21 (5.66%)	1,221.35 (5.65%)	-0.15%
Sistemi urban	132.32 (0.61%)	133.82 (0.62%)	1.13%
Sistemi infrastrukturor	24.21 (0.11%)	24.34 (0.11%)	0.54%

Tabela 1.6.1: Ndryshim i sistemeve territoriale (sipërfaqe në Ha) – qasje indikativë

Për zbutjen dhe kufizimin e efektetave të mundshme negative nga ndryshimet e mundshme në sistemet territoriale, do të shqyrtohet marrja e masave të duhura dhe do të jepen udhëzime përkatëse në fazën e ardhshme. Duhet të theksohet se objektivat dhe programet strategjike të propozuara do të vlerësohen nga VSM që do të pasojë. Së fundi, duhet të theksohet se legjislacioni aktual parashikon kontroll mjedisor dhe licencim (VNM) të shumë kategorive të ndërtimit përpëra zbatimit të tyre.

2. PLANI I VEPRIMEVE STRATEGJIKE/ PRIORITARE DHE PROJEKTET PILOT TË ZHVILLIMIT

2.1. Programet dhe projektet e zhvillimit

Për mbështetjen e vizonit dhe zbatimin e objektivave strategjike propozohet Plani i Veprimit me projekte dhe veprime konkrete që konsiderohen të nevojshme dhe do të mbështesin zhvillimin e bashkisë gjatë 15 viteve të ardhshme (2020-2034). Ky është një program kuadër në të cilin do të bazohet hartimi i listës vjetore të prioriteteve, por edhe programet afatmesme të Bashkisë. Krijimi i këtij rrjeti koherent të projekteve bazohet:

- në përfundimet e analizës, sikurse u vlerësuan dhe u dokumentuan duke përdorur metodën SWOT, të cilat u paraqitën më lart,
- në rezultatet e konsultimeve me të gjithë aktorët, Bashkisë dhe banorët dhe sipërmarrësit,
- në planifikimin aktual afatshkurtër dhe afatmesëm të bashkisë, siç pasqyrohet në vendimet për miratimin e investimeve prioritare.

Projektet janë grupuar dhe hierarkizuar duke marrë parasysh kuadrin më të gjerë ekonomik dhe mundësítë dhe nevojat e Bashkisë, nevojën për kontroll dhe monitorim gjatë zbatimit të tyre, si edhe marrëdhëniet e plotësimit dhe varësisë midis tyre për maksimizimin e përfitimeve.

Projektet pilote analizohen më tej duke iu referuar karakteristikave të tyre, përfitimeve dhe rezultateve që do të kenë dhe faktorët që mund të ndikojnë negativisht në zbatimin e tyre.

2.2. Plani i Veprimit

Projektet/veprimet ndahen në tre kategori bazuar në rëndësinë dhe fushëveprimin që pritet të kenë: lokale, ndër-bashkiake/ndër-rajonale dhe kombëtare. Disa janë përgjedhur për t'u realizuar si projekte pilot, pasi ato mund të veprojnë si katalizatorë të rritjes, me një kosto të ulët dhe ndikim të lartë. Gjithashtu, projektet e propozuara gjenden në një fazë tjetër të zbatimit dhe kanë një shkallë të ndryshme të pjekurisë.

Në Tabelën e mëposhtme përshkruhen të gjitha projektet e propozuara të ndara në kategorji të përgjithshme dhe duke iu referuar një sërë informacionesh si më poshtë:

- nr. rendor
- titulli
- Buxheti i vlerësuar. Si bazë për vlerësimin e tyre, u përdoren projektet sipas studimeve të fundit në bashki, projektet e ngjashme në territorin shqiptar dhe eksperiencia e bashkisë dhe Qarkut në investime e projekteve. Theksohet se kostoja është treguese, pasi nuk mund të bëhet një vlerësim i saktë i saj në kuadër të këtij studimi, si projekt ide, përvèç rasteve ku ndonjë ndërhyrje është në një fazë të pjekur dhe bashkia apo institucion i kompetent kanë përparuar tashmë në parashikimin e buxhetit bazuar në draft projekt apo projektet finale të hartuara sipas burime të mundshme financimit. Si bazë për vlerësimin e financuesve u konsideruan praktikat, mundësítë aktuale dhe planifikimi i bashkisë. Vlen të theksohet se lista e burimeve të financimit nuk është e plotë, por përmban vetëm burimet kryesore.

- institucioni me përgjegjësinë kryesore, kompetencën për planifikim, hartim dhe zbatimin e ndërhyrjes. Në shumicën e projekteve, të cilat janë në kuadrin lokal, kompetencën e ka vet bashkia, si palet e interesuar drejt përdrejtë.
- prioritetet e zbatimit, të ndara në katër periudha (në përputhje me databazën e RKPT).
- tregues për monitorimin dhe vlerësimin e zbatimit të ndërhyrjeve.
- vlerësim për nevojën e ndryshimeve institucionale dhe ligjore.
- vërejtje të përgjithshme që nxjerrin në pah veçoritë specifike ose shpjegojnë përbajtjen për pjesët plotësuese të veprave.

Vërehet se Plani i Veprimit shërben dhe mbështet planifikimin strategjik në kontekstin e zhvillimit të qëndrueshëm. Është e qartë se përvèç kësaj ekzistojnë një sërë projektesh dhe veprimesh që kanë të bëjnë me punën e përditshmës të bashkisë, shërbimin e qytetarëve dhe mirëmbajtjen e infrastrukturës, e cila nuk është përfshirë në Planin aktual.

Bashkia mund të modifikojë Planin e Veprimit për të përshtatur veprimin e saj me realitetin në ndryshim të vazdureshëm, duke marrë parasysh mundësitet dhe kufizimet e reja. Megjithatë, rishqyrtimi i tij propozohet të jetë i dokumentuar dhe të bëhet një herë në vit kur hartohet programi buxhetor vjetor.

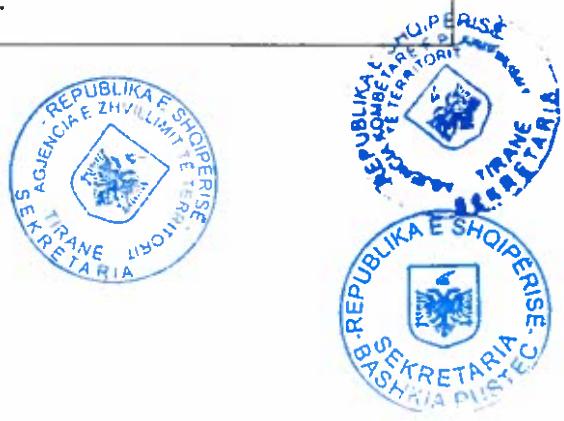
Plani i Veprimit është një mjet shumë i rëndësishëm për funksionimin e brendshëm dhe të saktë të bashkisë dhe në të njëjtën kohë, përbën një mjet zhvillimi, përmes të cilit mund të kërkojen fonde dhe investime dhe ndihmon pjesëmarrjen e saj në skema (PPP) dhe iniciativa investimesh.

Plani i veprimit është përfshirë në Aneks.

2.3. Projekte prioritare/ pilot të zhvilimit

Nr. rendor	Titulli	1.	Organizimi i bregut lijenor në Zaroshkë
Tipologja		Turizëm	
Vendndodhja e projektit		Zaroshkë	
Përshkrim i shkurtër		<p>Kthimi i vijës lijenore në plazh të frenkuentushëm nga implementimi i tij. Sinjalistika e tabelave informuese. Vendosje e koshave të mbeturinave. Projekt në kuadrin e "PIZHR-100 fshatra". Krijimi i shtigjeve të këmbësoreve dhe biçikletave. Gjatesia rrëth 1.8 km.</p>	
Qëllimi kryesor dhe rëndësia		Konsolidimi i atraksionit dhe ekonomisë së zonës. Atraksiuni i turistëve.	
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	OS1: Rritje e konkurenës të destinacioneve turistike alternative OS3: Zhvillimi i qëndueshëm e zonave të urbanizuara	
	Programi Strategjike	PS 1.1 Hartim dhe zbatim i politikave për promovimin e turizmit. PS 3.3 Riqjenerimi të zonave urbane	
Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)		041 - Çështjet e përgithshme ekonomike, tregtare dhe të punës	
Sistemi territorial që ndikohet		Nuk preken sistemet territoriale.	
Kosto e përafërt		10,000,000 ALL	
Burime e mundshme të financimit		Bashkia / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	
Treguesi i vlërsimit/ ndjekjes		Përfundimi i projektit/ Rritja e vizitueshmërisë dhe e aktiteteve në zonë.	
Palët e interesuara (partnerët)		Bashkia	
Gatishmërinë e projektit për zbatim		Projekt Ide	
Veprimet për implementimin e ty		Hartimi i Studimit	
Kohëzgjatja		4 Muaj	
Fazat e Zbatimit	I: 19	X	
	II: 20-21		
	III: 22-28		
	IV: 29-33		
Avantazhet/ rezultatet e pritshme		Rritje e numrit të turistëve. Promovim i pasurisë natyrore të zonës. Riqallërim i zonës.	
Rreziqe të mundshme		Pamundësi për përfundimin e projektit. Degradim për shkak të vizitueshmërisë së lartë.	
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore		Nuk ka nevojë për ndryshime.	

Nr. rendor	Titulli	2.	Sistemim urban i Zaroshkës
Tipologja		Zhvillim urban - turizëm	
Vendndodhja e projektit		Zaroshkë	
Përshkrim i shkurtër		Rikualifikimin dhe përmirësim i qendrës. Përmirësim dhe krijim i hapësirave publike, psh. sheshe dhe kënde lojërash për fëmijë. Rritje e gjelbërimit në zonë. Vendasje e ndriçimit, stolave dhe vargjeve të pemëve. Shtrim me asfalt dhe ndriçim i rrugëve kryesore të brendshme. Shtrim me gurë dhe rregullim i trotuarëve. Përmirësim i hyrjes në fshat.	
Qëllimi kryesor dhe rëndësinë		Përmiresimi i cilësisë së jetës. Rritja e vizitueshmërisë dhe aktiteteve ne zonë. Promovim i trashëgimisë natyrore dhe kulturore.	
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	OS1: Rritje e konkurencës të destinacioneve turistike alternative OS3: Mbështetje e zhvillimit të qendueshëm të zonave të urbanizuara	
	Programi Strategjike	PS 1.1 Hartim dhe zbatim i politikave për promovimin e turizmit PS 3.2 Përmirësim kai modernizim i infrastrukturës inxhinierike PS 3.3 Rigjenerimi të zonave urbane	
Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)		062 - Zhvillimi i komunitetit	
Sistemi territorial që ndikohet		Preken sistemet territoriale.	
Koston e përafërt		40,000,000 ALL	
Burime e mundshme të financimit		Bashkia / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	
Treguesi i vlërsimit/ ndjekjes		Përfundimi i projektit/ Vizitueshmëri me të madhë	
Palët e interesuara (partnerët)		Bashkia	
Gatishmërinë e projektit për zbatim		Projekt Ide	
Veprimet për implementimin e ty		Hartimi i Studimit, Ndërtimi i Projektit	
Kohëzgjatja		6 Muaj	
Fazat e Zbatimit	I: 19	X	
	II: 20-21		
	III: 22-28		
	IV: 29-33		
Avantazhet/ rezultatet e pritshme		Përmirësimi i mjedisit jetësor rë banorëve. Përmirësim i infrastrukturës rrugorë. Përmirësim i imazhit dhe funksionimit të vendbanimeve. Rritja e vizitueshmërisë. Mundësi për të zhviluar mundësi dhe vende të reja pune.	
Rreziqe të mundshme		Pamundësi për përfundimin e projektit. Degradim për shkak të vizitueshmërisë së lartë. Funksionim konkurruesh ndaj hapësirave të reja të lira të qytetit	
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore		Nuk ka nevojë për ndryshime.	

Nr. rendor	Titulli	3.	Restaurim i monumentit kulturor në Maligrad dhe rehabilitim-promovim e ishulit
Tipologja		Kulturë - Turizëm	
Vendndodhja e projektit		Ishuli i Maligradit	
Përshkrim i shkurtër		Sinjalistikë informuese në pikat e interesit. Mbështetje dhe personel i specializuar për promovimin e politikave historike dhe trashëgimisë fetare. Veprime të vazdueshme kontrolli për mbrojtjen dhe mirëmbajtjen e hapësirës dhe të gjetjeve. Përmirësim i korridorit lidhës midis molit dhe monumentit.	
Qëllimi kryesor dhe rëndësinë		Promovimi i pasurisë natyrore të zonës. Promovimi dhe konsolidimi i turizmit. Promovimi i monumenteve fetare dhe monumenteve të tjera kulturore.	
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	OS1: Rritje e konkurencës të destinacioneve turistike alternative OS5: Ruajtja, mbrojtja dhe promovimi i mjedisit natyror dhe kulturor	
	Programi Strategjike	PS 1.1 Hartim dhe zbatim i politikave për promovimin e turizmit. PS 5.3. Sensibilizim mjedor i komunitetit lokal dhe i vizitorëve	
Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)		082 -Shërbimet kulturore	
Sistemi territorial që ndikohet		Nuk preken sistemet territoriale	
Koston e përafërt		45,000,000 ALL	
Burime e mundshme të financimit		Bashkia / FZHR / DRKK / Donatore të ndryshëm / universitete të ndryshme të vendit dhe jashtë shtetit	
Treguesi i vlerësimit/ ndjekjes		Përfundimi i projektit/ Vizitueshmeri me të madhë	
Palët e interesuara (partnerët)		Bashkia / DRKK / Universitete	
Gatishmërinë e projektit për zbatim		Projekt Ide	
Veprimet për implementimin e ty		Hartimi i Studimit , Ndërtimi i Projektit	
Kohëzgjatja		1 Vit	
Fazat e Zbatimit	I: 19	X	
	II: 20-21		
	III: 22-28		
	IV: 29-33		
Avantazhet/ rezultatet e pritshme		Rritje e numrit të vizitorëve. Promovim i vlerës historike dhe fetare të monumenteve. Konsolidim i ekonomisë vendase.	
Rreziqe të mundshme		Degradi i shkak të vizitueshmërisë së lartë. Pamundësi për marrjen e masave dhe vendimeve për mirëmbajtjen dhe ruajtjen e ishullit.	
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore		Nuk ka nevojë për ndryshime.	

Nr. rendor	Titulli	4.	Ndërtimi i sistemit alternativ të kanalizimeve të ujравe të zeza në Pustec
Tipologja		Zhvillim Urban	
Vendndodhja e projektit		Pustec	
Përshkrim i shkurtër		Krijimi i rrjetit të kanalizimeve me njësi përpunimi të ujërave të zeza që do të përfundojnë në facilitetet e pastrimit me procedura biologjike. Veprimet do të janë miqësore për mjedisin.	
Qëllimi kryesor dhe rëndësinë		Konsolidimi i infrastrukturës inxhinierike/ Kushte më të mira jetese	
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	OS3: Mbështetje e zhvillimit të qendueshëm të-zonave të urbanizuara	
	Programi Strategjike	PS 3.2 Përmirësim dhe modernizim i infrastrukturës inxhinierike	
Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)		052 - Menaxhimi i ujërave të zeza	
Sistemi territorial që ndikohet		Nuk preken sistemet territoriale.	
Koston e përafërt		15,000,000 ALL	
Burime e mundshme të financimit		Bashkia / Donatorë të ndryshëm	
Treguesi i vlërsimit/ ndjekjes		Përfundimi i projektit	
Palët e interesuara (partnerët)		Pustec UK sha	
Gatishmërinë e projektit për zbatim		Projekt Ide	
Veprimet për implementimin e ty		Hartimi i Studimit , Ndërtimi i Projektit	
Kohëzgjatja		6 Muaj	
Fazat e Zbatimit	I: 19	X	
	II: 20-21		
	III: 22-28		
	IV: 29-33		
Avantazhet/ rezultatet e pritshme		Cilësi e lartë jetese. Kufizim në shpërdorimin e ujërave.	
Rreziqe të mundshme		Pamundësi për përfundimin e projektit.	
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore		Nuk ka nevojë për ndryshime.	

Nr. rendor	Titulli	5.	Organizimi i festivalit vjetor dhe eveneteve		
Tipologja	Turizëm – mjedis natyror dhe kulturor				
Vendndodhja e projektit	Bashkia Pustec				
Përshkrim i shkurtër	Riorganizimi dhe mbështetje e grupit dhe festivalit Folklorik. Organizimi i panaireve për promovimin e produkteve, punimeve të grave. Promovim i dokeve dhe zakoneve të zonës dhe promovimi i produkteve vendase.				
Qëllimi kryesor dhe rëndësinë	Rivitalizimi i jetës kulturore. Zhvillimi kulturor i komunitetit. Forcimi i indentitetit kulturor. Rritje e atraktiviteteve të zonës, rritje e numrit të vizitorëve				
Në përputhje me:	Objktivi Strategjik	OS1: Rritje e konkurencës të destinacioneve turistike alternative OS5: Ruajtja, mbrojtja dhe promovimi i mjedisit natyror dhe kulturor			
	Programi Strategjike	PS 1.2 Implementim i aktiviteteve të marketingut PS 5.4. Promovim dhe mbrojtje e trashëgimisë kulturore			
Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)	082 -Shërbimet kulturore				
Sistemi territorial që ndikohet	Nuk preken sistemet territoriale.				
Koston e përafërt	13,000,000 ALL				
Burime e mundshme të financimit	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Sipërmarrje private / AZHBR				
Treguesi i vlërsimit/ ndjekjes	Përfundimi i projektit				
Palët e interesuara (partnerët)	Bashkia/ Sipërmarrje private				
Gatishmërinë e projektit për zbatim	Projekt Ide				
Veprimet për implementimin e ty	Hartimi i Studimit				
Kohëzgjatja	1 Vit				
Fazat e Zbatimit	I: 19	X			
	II: 20-21				
	III: 22-28				
	IV: 29-33				
Avantazhet/ rezultatet e pritshme	Rritje e prodhimit të produkteve vendase. Krijimi i organizimit të fermerëve. Krijimi i markës tregtare vendase - brand name. Vende të reja pune. Atraksion i vizitorëve. Konsolidim i ekonomisë vendase.				
Rreziqe të mundshme	Promovim dhe reklamim i mangët me pjesëmarrje shumë të ulët. Mungesë bashkëpunimi.				
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Nuk ka nevojë për ndryshime.				

Nr. rendor	Titulli	6.	Krijimi i sistemit të transportit publik që do t'u shërbejë të gjithë fshatrave
Tipologja		Zhvillim Urban	
Vendndodhja e projektit		Bashkia Pustec	
Përshkrim i shkurtër		Përfshin një programatizim afatgjatë (psh. linja, orari i linjave) dhe realizim të veprave përkatëse (psh. aplikacion elektronik, stacione në vende standarte). Propozohet përdorimi i autobusëve që janë miqësorë ndaj ambjentit. Nëpërmjet sistemit do të realizohet lëvizja e (a) nxënësve të njësisë veriore në shkollën 9-vjeçare në Goricë e Vogël / (b) të njësisë jugore në shkollën 9-vjeçare në Pustec.	
Qëllimi kryesor dhe rëndësia		Përmirësimi i aksesueshmërisë në vendbanime. Sistemi funksional i transportit. Përmirësimi i cilësisë së jetës së banorëve. Promovimi i lëvizshmërisë së qendrueshme.	
Në përputhje me:	Objktivi Strategjik	OS3: Mbështetje e zhvillimit të qendueshëm të zonave të urbanizuara OS4: Sigurimi i kohezionit social	
	Programi Strategjike	PS 3.2 Përmirësim dhe modernizim i infrastrukturës inxhinierike PS 4.5 Organizim dhe aktivizim i komunitetit	
Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)		045 -Transporti	
Sistemi territorial që ndikohet		Nuk preken sistemet territoriale	
Koston e përafërt		100,000,000 ALL	
Burime e mundshme të financimit		Bashkia /	
Treguesi i vlërsimit/ ndjekjes		Përfundimi i projektit	
Palët e interesuara (partnerët)		Bashkia	
Gatishmërinë e projektit për zbatim		Projekt Ide	
Veprimet për implementimin e ty		Hartimi i Studimit	
Kohëzgjatja		15 Vjet	
Fazat e Zbatimit	I: 19	X	
	II: 20-21		
	III: 22-28		
	IV: 29-33		
Avantazhet/ rezultatet e pritshme		Kushte më të mira jetese dhe përmirësim i aksesit në shërbimet dhe të mirat. Marrëdhënie bashkëpunimi ndërmjet vendbanimeve. Konsolidim i ekonomisë.	
Rreziqe të mundshme		Pamundësi për përfundimin e veprave.	
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore		Nuk ka nevojë për ndryshime.	

Nr. rendor	Titulli	7.	Ndërtimi i rrjetit të moleve		
Tipologja	Turizëm				
Vendndodhja e projektit	Pustec, Ishulli Maligradit, Zaroshkë, Gollomoboc, Gorice e Vogël				
Përshkrim i shkurtër	Ndërtimi i moleve me qëllim lidhjen e vendbanimeve ndërmjet tyre përmjet liqenit. Ekzekutimi i linjave me varka. Shfrytëzimi i tyre për aktivitete turistike, duke theksuar njëkohësisht pasurinë natyrore të zonës.				
Qëllimi kryesor dhe rëndësinë	Konsolidimi i aktivitetit turistik, atraksioni i vizitorëve dhe promovimi i aseteve natyrore.				
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	OS1: Rritje e konkurencës të destinacioneve turistike alternative OS4: Sigurimi i kohezionit social			
	Programi Strategjike	PS 1.3 Partneritetet rajonal për ndërlidhjen e zonave turistike PS 4.5 Organizim komunuitar i aktivizuar			
Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)	041 - Çështjet e përgithshme ekonomike, tregtare dhe të punës				
Sistemi territorial që ndikohet	Nuk preken sistemet territoriale				
Koston e përafërt	15,000,000 ALL				
Burime e mundshme të financimit	Bashkia /				
Treguesi i vlërsimit/ ndjekjes	Përfundimi i projektit				
Palët e interesuara (partnerët)	Bashkia				
Gatishmërinë e projektit për zbatim	Projekt Ide				
Veprimet për implementimin e ty	Hartimi i Studimit, Ndërtimi i Projektit				
Kohëzgjatja	4 Muaj				
Fazat e Zbatimit	I: 19	X			
	II: 20-21				
	III: 22-28				
	IV: 29-33				
Avantazhet/ rezultatet e pritshme	Krijimi i marrëdhënieve të bashkëpunimit. Konsolidimi i ekonomisë.				
Rreziqe të mundshme	Pamundësi mirëmbajtjeje dhe kontrolli.				
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Me shumë mundësi kërkohet ndryshimi i legjisacionit në lidhje me ekzekutimin e veprave dhe ushtrimin e aktiviteteve brenda liqenit.				

Nr. rendor	Titulli	8.	Krijimi i parqeve blegtorale model – të vizitueshme		
Tipologja	Zhvillim Rural – Turizëm				
Vendndodhja e projektit	Në zonën veriore të Bashkisë				
Përshkrim i shkurtër	Propozohet krijimi i një njësie blegtorale model dhe të vizitueshme në zonën jugore funksionale, me qëllim largimin e njësive blegtorale nga zona e banuar. Do të disponohen shërbime të përbashkëta (psh. veteriner) dhe infrastruktura (psh. të administrimit të mbetjeve). Do të jetë e vizitueshme.				
Qëllimi kryesor dhe rëndësinë	Përfundim i projektit / rritje e numrit të faciliteteve blegtorale të vendosura në to dhe reduktim i faciliteteve të shpërndara				
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	OS2: Zhvillim i qëndrueshëm i sektorit bujqësor/ blegtoral			
	Programi Strategjike	PS 2.1 Përshtatje e prodhimit dhe të anëtarëve prodhues me kërkesat e tregut PS 2.2 Mbështetje e intergruar e bujqësisë dhe promovim i bashkpunimit PS 2.3 Modernizim i infrashtrukturës mbështetëse			
Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)	041 - Çështjet e përgithshme ekonomike, tregtare dhe të punës				
Sistemi territorial që ndikohet	Nuk preken sistemet territoriale.				
Koston e përafërt	30,000,000 ALL				
Burime e mundshme të financimit	Bashkia / FZHR / Sipërmarrje private / Donatorë të ndryshëm				
Treguesi i vlerësimit/ ndjekjes	Përfundimi i projektit				
Palët e interesuara (partnerët)	Bashkia / OJQ / Sipërmarrje private				
Gatishmërinë e projektit për zbatim	Projekt Ide				
Veprimet për implementimin e ty	Hartimi i Studimit , Ndërtimi i Projektit				
Kohëzgjatja	2 Vjet				
Fazat e Zbatimit	I: 19	X			
	II: 20-21	X			
	III: 22-28				
	IV: 29-33				
Avantazhet/ rezultatet e pritshme	përmirësimin e kushteve të jetesës. Prodhimi më modern i blegtorisë. Përmirësim i imazhit estetik të zonës				
Rreziqe të mundshme	Pamundësi për përfundimin e projektit. Mirëmbajtje e mangët e njësisë blegtorale.				
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Nuk ka nevojë për ndryshime.				

Nr. rendor	Titulli		9.	Krijimi i fermës bujqësore model të vizitueshme dhe ndërtimi i facilitetit të përpunimit
Tipologja		Zhvillim Rural - Turizëm		
Vendndodhja e projektit		Njësia veriore e Bashkisë		
Përshkrim i shkurtër		Propozohet zinxhir i inegruar prodhimit dhe përpunimit të produkteve bujqësore të bashkisë. Ndërtim i facilitetit me qëllim standartizimin dhe përpunimin e lehtë të produkteve. Aktivitetet që do të zhvillohen do të janë të gjitha miqësore ndaj mjedisin. Kjo arrihet nëpërmjet ripërdorimit të mbetjeve dhe përdorimit të energjisë me burime të rinovueshme dhe sistemit të ujitjes, pa ndikuar negativisht mjedisin. Gjithashtu, do të jetë e hapur për shoqërinë edhe me aktivitete trajnuese.		
Qëllimi kryesor dhe rëndësinë		Atraksioni i vizitorëve në zonë. Konsolidimi i aktivitetit bujqësor. Promovimi i formës alternative të prodhimit. Aktiviteti bujqësor do të jetë miqësor për mjedisin.		
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	OS2: Zhvillim i qëndrueshëm i sektorit bujqësor/ blegtora		
	Programi Strategjike	PS 2.1 Përshtatje e prodhimit dhe të anëtarëve prodhues me kërkesat e tregut PS 2.2 Mbështetje e intergruar e bujqësisë dhe promovim i bashkëpunimit PS 2.3 Modernizim i infrashtrukturës mbështetëse		
Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)		041 - Çështjet e përgithshme ekonomike, tregtare dhe të punës		
Sistemi territorial që ndikohet		Nuk preken sistemet territoriale.		
Koston e përafërt		13,000,000 ALL		
Burime e mundshme të financimit		Bashkia / FZHR / Sipërmarrje private / Donatorë të ndryshëm		
Treguesi i vlërsimit/ ndjekjes		Përfundimi i projektit		
Palët e interesuara (partnerët)		Bashkia / OJQ / Sipërmarrje private		
Gatishmërinë e projektit për zbatim		Projekt Ide		
Veprimet për implementimin e ty		Hartimi i Studimit , Ndërtimi i Projektit		
Kohëzgjatja		1 Vit		
Fazat e Zbatimit	I: 19	X		
	II: 20-21			
	III: 22-28			
	IV: 29-33			
Avantazhet/ rezultatet e pritshme		Rritje e vizitueshmërisë, mbrojtja e mjedisit nëpërmjet aktiviteteve që nuk do ta rëndojnë atë. Trajnim i aktiviteteve të prodhimit dhe përpunimit.		
Rreziqe të mundshme		Mungesa e promovimit dhe reklamimit. Pamundësia e përdorimit të mjeteve që nuk kanë ndikim pozitiv në mjedis.		
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore		Nuk ka nevojë për ndryshime.		

Nr. rendor	Titulli	10.	Krijimi i korsiё pёr bicikleta dhe sistemit tё marrjes me qera tё bicikletave
Tipologja		Turizэм	
Vendndodhja e projektit		Ne gjithë bashkinë Pustec	
Pёrshkrim i shkurtёr		Kёrkohet pёrshtatje e rrjetit rrugor (sinjalizim horizontal dhe vertikal). Krijim i korridoreve brenda Parkut Kombёtar tё Prespёs pёr qarkullimin e bicikletave. Krijim i infrastrukturës nё ndihme tё funksionin e projektit me qёllim dhёnien me qera tё bicikletave. Promovim dhe reklamim	
Qёllimi kryesor dhe rёndësinë		Lidhje e rrjetit urban me Parkun Kombёtar. Promovim i lёvizshmёrisё sё qendrueshme:	
Nё pёrputhje me:	Objektivi Strategjik	OS1: Rritje e konkurencës tё destinacioneve turistike alternative OS3: Mbёshtetje e zhvillimit tё qendueshёm tё zonave tё urbanizuara	
	Programi Strategjike	PS 1.1 Hartim dhe zbatim i politikave pёr promovimin e turizmit PS 3.3 Rijenerimi tё zonave urbane	
Kodi i Programit (sipas kategorizimit tё COFOG-ut)		041 - Çeshtjet e pёrgithshme ekonomike, tregtare dhe tё punёs	
Sistemi territorial qё ndikohet		Nuk preken sistemet territoriale	
Koston e pёrafert		9,000,000 ALL	
Burime e mundshme tё financimit		Bashkia / Sipёrmarrje private / Donatorë tё ndryshёm	
Treguesi i vlёrsimit/ ndjekjes		Pёrfundimi i projektit / Rritja e numrit tё vizitorёve	
Palёt e interesuara (partnerët)		Bashkia / Sipёrmarrje private	
Gatishmёrinë e projektit pёr zbatim		Projekt Ide	
Veprimet pёr implementimin e ty		Hartimi i Studimit, Ndёrtimi i Projektit	
Kohёzgjatja		3 Muaj	
Fazat e Zbatimit	I: 19	X	
	II: 20-21		
	III: 22-28		
	IV: 29-33		
Avantazhet/ rezultatet e pritshme		Pёrdorim i bicikletës dhe reduktim i pёrdorimit tё automjeteve. Konsolidim i lёvizshmёrisё sё qendrueshme. Projektim i korridorit duke theksuar trashёgiminё natyrore tё zonёs. Rritja e vizitueshmёrisё nё zonё pёr shkak tё infrastrukturës sё re qё do tё krijohet dhe promovimi/ realizimi i aktiviteteve turistike alternative.	
Rreziqe tё mundshme		Rreziku i ndikimit ose degradimit tё zonave tё caktuara me vlerë natyrore ose kulturore pёr shkak tё rritjes sё vizitueshmёrisё ose aktiviteteve tё papёrputhshme. Pamundёsi pёr pёrfundimin e projektit.	
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore		Nuk ka nevojё pёr ndryshime.	

Nr. rendor	Titulli	11.	Përmirësimi i cilësisë së infrastrukturës të telekomunikacionit dhe zgjerimi i rrjetit.		
Tipologja	Zhvillim Urban				
Vendndodhja e projektit	Bashkia Pustec				
Përshkrim i shkurtër	Konsolidim dhe përmirësim i efikasitetit të shërbimeve të infrastrukturës të telekomunikacionit. Përbushje kërkesave dhe sfidave të klientëve.				
Në përputhje me:	Objktivi Strategjik	OS3: Mbështetje e zhvillimit të qendueshëm të zonave të urbanizuara			
	Programi Strategjike	PS 3.2 Përmirësim dhe modernizim i infrastrukturës inxhinierike			
Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)	106 - Strehimi dhe komoditetet e komunitetit				
Sistemi territorial që ndikohet	Nuk preken sistemet territoriale.				
Koston e përafert	10,000,000 ALL				
Burime e mundshme të financimit	Bashkia / Sipërmarrje private / Donatorë të ndryshëm				
Treguesi i vlërsimit/ ndjekjes	Përfundimi i projektit / Rritja e numrit të vizitorëve				
Palët e interesuara (partnerët)	Bashkia / Sipërmarrje private				
Gatishmërinë e projektit për zbatim	Projekt Ide				
Veprimet për implementimin e ty	Hartimi i Studimit				
Kohëzgjatja	6 Muaj				
Fazat e Zbatimit	I: 19	X			
	II: 20-21				
	III: 22-28				
	IV: 29-33				
Avantazhet/ rezultatet e pritshme	Konsolidimi i ofrimit të shërbimeve nëpërmjet forcimit dhe zgjerimit të rrjetit ekzistues.				
Rreziqe të mundshme	Pamundësi për përfundimin e projektit.				
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Nuk ka nevojë për ndryshime.				

ANEKS

1. Konsultimi me publikun - Dëgjesa publike

Bashkia e Pustecit më datë 04.02.2019 në orën 13:30, realizoi dëgjesën e II-të publike, ku u prezantuan dokumentet e "Harimit të Planit të Përgjithsëm Vendor", për të cilin pjesëmarrës ishin stafi i bashkisë dhe më konkretisht z. Edmond Themelko – Kryetar Bashkie, Përfaqësues të tjerë të Bashkisë. Përfaqësues nga studio "GAIA SA Meleton" ishin si në vijim Georgios Bellas, Zv Drejtor Eksekutiv, Elton Toska, Menaxher Vendor i Projektit, Elena Petsani, Urbaniste, dhe Spiros Janaqi, Inxh. Topograf. Pjesëmarrës të tjerë në dëgjesë ishin: fermerë, përfaqësues biznesesh, përfaqësues të OJF-ve të ndryshme, ekspertë të fushave të ndryshme, etj. Në vijim, z. Elton Toska prezantoi të pranishmit në panel dhe znj. Elena Petsani prezantoi rendin e ditës si më poshtë:

- Strategjija Territoriale
- Profili i Bashkisë
- Vizioni
- Objektiva Strategjike
- Nryshimet mbi sistemet territoriale
- Projektet sipas sektorit
- Projektet- rigjenerim & sistemim urbane
- Projektet Pilot

Me vijim të prezantimit u hap diskutimi me publikun, ku u shprehën mendime, sugjerime dhe komente në lidhje me prezantimin e Fazës së II-të për PPVtë Bashkisë Pustec. Në vijim gjatë diskutimit u ngritën kryesish sugjerime si më poshtë.

- Si do të zhvillohen zoant e urbanizuara në tokën bujqësore
- Nëse lidhen programmi Akademia 100 Fshatrat turistike me PPV.
- Kush është përgjegjës për zbatimin e PPV pas miratimit të tij.

Gjatë Fazës të II-të do të përcaktohen saktesisht zonat e zhvillimit urban dhe zonat e zhvillimit bujqësor. Me anë të hartimit të Rregullores do të përcaktohen gjithashtu edhe kushtet e zhvillimit mbi zonat e urbanizuara dhe kushtet e zhvillimi të tokës bujqësore. PPV merr paraszsh studimet te cilat janë hartuar për territorin e Bashkisë dhe është në vijim me to. Të gjitha propozimet nga konsultimi do të merren parasysh dhe do te propozohen projekte gjatë fazës të III-të në të cilën finalizohet dhe lista e projekteve të propozuara për zhvillimin e integruar dhe qendrueshëm të bashkisë.

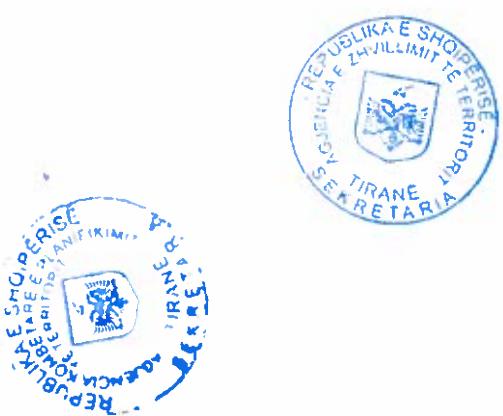

Foto 1: Pjesëmarrje në degjesën publike e Planit të Përgjithshëm Vendor të Bashkisë Pustec, datë 04.02.2019, prezantimi i materialit të fazës së II-të

Foto 2: Pjesëmarrje në degjesën publike e Planit të Përgjithshëm Vendor të Bashkisë Pustec, datë 04.02.2019, prezantimi i materialit të fazës së II-të

Date: 04.02.2019
Ora: 13:30

Ditajesa Publike II-të

Hartimi i Planit të Përgjithshëm Vendor për Bashkinë e Pustecit

Bashkia Pustec					
Nr. Rendor	E-mail	Mbiemri	Institution/Profesion	Email	Telpon
1.	Ander	Terez Bashki	Bashki	ander1683@gmail.com	0693142062
2.	Alida	Vlora Bashki	Bashki	0686024187	0625336454
3.	Lavina	Simeon Pustec	Pustec	0692553806	0664210884
4.	Gjeme	Igor Pustec	Pustec	0688932954	-
5.	Berta	Alona Pustec	Kish Bashki	-	-
6.	Labana	Sofia Pustec	Kish Bashki	-	-
7.	Adem	Coca Pustec	Sipci	adem2011@yahoo.com	0693142062
8.	Edi	Jani Pustec	Pustec	0693142062	0693142062
9.	Rozze	Sibylle Pustec	Pustec	roza.pustec1@gmail.com	0693142062
10.	Leke	Yasmin Pustec	Pustec	-	0693142062
11.	Noli	Elmo Pustec	Pustec	-	0693142062
12.	Enaq	Mirja Pustec	Pustec	-	0693142062
13.	Fosse	Elton Pustec	Pustec	-	0693142062
14.	Nora	Elton Pustec	Pustec	-	0693142062
15.	Besniko	Tatjana Pustec	Pustec	-	0693142062
16.	Zefi	Spaqi Pustec	Pustec	-	0693142062
17.	Zefi	Spaqi Pustec	Pustec	-	0693142062
18.	Halitona	Theresa Pustec	Pustec	-	0693142062
19.	Flor	Tanja Pustec	Pustec	-	0693142062
20.	Vjollca	Florita Pustec	Pustec	-	0693142062
21.	Flor	Florita Pustec	Pustec	-	0693142062
22.	Flor	Florita Pustec	Pustec	-	0693142062
23.	Flor	Florita Pustec	Pustec	-	0693142062
24.	Flor	Florita Pustec	Pustec	-	0693142062
25.	Flor	Florita Pustec	Pustec	-	0693142062

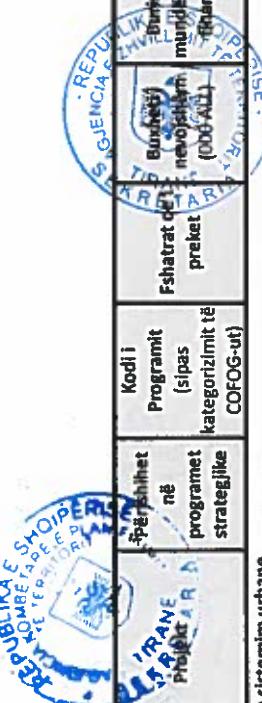

Foto 3: Listprezencia për pjesëmarrje në degjesën publike e Planit të Përgjithshëm Vendor të Bashkisë Pustec, datë 04.02.2019, rezantimi i materialit të fazës së II-të

2. Tabelat e Planit të Veprimeve

Nr. rendor	Spërdhikhet në programet strategjike	Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)	Fshatrat e nevojshëm (000-XII)	Bashkia / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	Përgjegjës për zhbatimin	Prioritet Fazat e zhbatimit	Treguesi përmatjen, monitorimin e zhbatimit			Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënim	
							I:	II:	III:	IV:		
Riljinierim dhe sistemin urbane												
1	Sistemin urban e fshatit Pustec	PS3.3	062	Pustec	15.000	Bashkia / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	x			Përfundimi i veprës/ Vizitueshmeri me të madhë	Nuk ka nevojë për ndryshime.
2	Sistemin urban e fshatit Goricë e Vogël	PS3.3	062	Goricë e Vogël	5.000	Bashkia / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	x			Përfundimi i veprës/ Vizitueshmeri me të madhë	Nuk ka nevojë për ndryshime.
3	Sistemin urban e fshatit Gollomboc	PS3.3	062	Gollomboc	5.000	Bashkia / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	x			Përfundimi i veprës/ Vizitueshmeri me të madhë	Nuk ka nevojë për ndryshime.
4	Sistemin urban e fshatit Zaroshkë	PS3.3	062	Zaroshkë	40.000	Bashkia / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	x			Përfundimi i veprës / Vizitueshmeri me të madhë	Nuk ka nevojë për ndryshime.

Perishin:

- përmirësimin/krijimin e hapësirave publike (p.sh. shesh, kënd lojtrash) dhe pështjet e tyre (materialë të dyshemesë, ndriçimi), stolat, bimësia-gjelberimi, etj.).
- shum të gjelberimit
- organizim dhe ndriçim i rrejtë rrugor të brendshem - asfaltim dhe shtrim me gurë i rrugave
- përmirësimi i hyrjes në qytet.

Perishin:

- krijimin e hapësirave të përbashkëta (p.sh. shesh, kënd lojtrash)
- shum të hapësirës së gjelbër
- Asfaltimin dhe ndriçimin e rrugëve kryesore të brendshme
- përmirësimin e hyrjes në qytet
- lidhje me Qendrën informative të Parkut Kombetar të Prespës & Shkollë & moi.

Perishin:

- Krijim e hapësirës së përbashkët
- shum të hapësirës së gjelbër
- Asfaltimin dhe ndriçimin e rrugëve kryesore të brendshme
- përmirësimin e hyrjes në qytet
- lidhje me mol

Perishin:

- përmirësimin/krijimin e hapësirave publike (p.sh. shesh, kënd lojtrash) dhe pështjet e tyre (materialë të dyshemesë, ndriçimi), stolat, bimësia-gjelberimi, etj.).
- shum të hapësirës së gjelbër
- organizim dhe ndriçim i rrejtë rrugor të brendshem - asfaltim dhe ndriçimin e rrugëve kryesore të brendshme
- shtrim i hyrjes në qytet
- përmirësimin e rrugëve të brendshme
- Projekt në kuadër të "PIZHR-100 fshatra".

Nr. rindor	Projekt	Përfsijhet në programet strategjike	Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)	Fshatrat qe i prekët	Busheri i nevojshëm (000 ALL)	Burimet e mundëshme të finansimit	përgjegjës për zbatimin	Prioritet Fazat e Zbatimit	Treguesi përmatjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënimë
								I: '20	II: '21-'22	III: '23-'29	IV: '30-'34
5	Përmirësimi efikensës energetike tek ndërteat në fshatrat e Parkut Kombëtar të Prespës	PS3.3	061	Në gjithë Bashkinë	30.000	Bashkia / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	x	x		Qëllimi është kursimi i energjisë dhe reduktimi i kostos për Bashkinë, forcimi i identitetit të gjelbër të Bashkisë. Ka të bëjë me fshatrat Rakicë, Shycë dhe Buziqen. Disa nga përmirësimet mundet të jenë si më poshtë: -Sistem përmirësimi të jashtëm të ndërtesave, -izolimi i kulmit te rrashjet, -Ndërrimi i profilave të dyvjeve dhe dritatave, kurset energji prej 20 den 25%. -Përmirësimi i sistemeve te reja te ngrohjes/ftajjes -Instalimi i rreje te ngrohesi efikas uji -Vendosja e paneleve diellore per uje te ngrohte -Vendosja e një sistemi efficient ndicimi -Paijse elektroshqiptake efficiente. Propozohet si apikim pilot përmirësimi i Bashkisë në Pustec dhe shkollës dhe ambulancës në Goricë e Vogël.
6	Sistemi i asfaltimit i rrugëve të fshatit Zaroshkë	PS3.2	045	Zaroshkë	30.000	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	x		përfundim i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.
7	Rikonstruktion i rrugëve të fshatit Gollomboc	PS3.2	045	Gollomboc	20.000	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	x		përfundim i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.
8	Rikonstruktion i rrugës Zaroshkë - Lajthizë - Rruja nationale	PS3.2	045	Zaroshkë	62.000	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	x		përfundim i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.
9	Sistemi i asfaltimit i rrugës Zaroshkë - Cerje	PS3.2	045	Cerje	20.000	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	x		përfundim i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.
10	Rikonstruktion i rrugës Cerje - Rakicë (Bashkia Devoll)	PS1.3	045	Në gjithë Bashkinë	15.000	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia Pustec - Bashkia Devoll	x		përfundim i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.

Nr. rendar	Projekt	Përmbledhjet e programit strategjik	Kodi i Programit (sipas kategorizimit COFOG-ut)	Bumjet e mundëshme të financimit	Përgjegjësi për zhbatimin	Prioritet Fazat e Zhbatimit				Treguesi përmjet matjen, monitorimin e zhbatimit	Ndryshimet e nevoštme Institucionale dhe ligjore	Shfume
						I: '20	II: '21-'22	III: '23-'29	IV: '30-'34			
11	Ndërtimi i rrugës Cetije - pikë kufitare	PS1.3	045	Në gjithë Bashkinë	ARRSH			x	përfundim i veprés	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Rritja e aksesit në shërbimet bazë dhe tregje: lehtësim i levizjes së njëzëve dhe produktive, rritja e aksesit në atraksione turistike.	
12	Asfaltimi i rrugës lidhëse nga rruga nationale deri Goricë e Vogël	PS3.2	045	Goricë e Vogël	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	x			përfundim i veprés	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Rritja e aksesit në shërbimet bazë dhe tregje: lehtësim i levizjes së njëzëve dhe produktive, rritja e aksesit në atraksione turistike.	
13	Asfaltimi i rrugës lidhëse nga rruga nationale deri në Gollomhoc	PS3.2	045	Gollomhoc	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	x			përfundim i veprés	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Rritja e aksesit në shërbimet bazë dhe tregje: lehtësim i levizjes së njëzëve dhe produktive, rritja e aksesit në atraksione turistike.	
14	Ndërtimi i rrugës lidhëse Malamasa me kishen e Shën Mërisë	PS3.2	045	Kallamas	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	x			përfundim i veprés	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Rruja do të shërbejel përmes shërbimit të rrugës të kulturor. Propozohet materiali i shtrimit të rrugës të jetë mëndeshi jo asfalt si dhe kjo rrugë të mos aksesohet nga automjete të rrënda.	
15	Sistemin terminalit të autobusave dhe Organizimi i sistemit të transportit publik	PS3.2	045	Në gjithë Bashkinë	Bashkia Devoll / Donatorë të ndryshëm / Instituti të Transportit	x			përfundimi i projektit / rritja e pasagjerëve / mbulimi të gjitha vendbanimeve dhe pikave të interesit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përfshin planifikimin afagjatë (p.sh. linjat, oraret) dhe zbatimin e projekteve përkatese (p.sh. aplikimi elektronik, terminali i autobusave në qendrë e Bashkisë dhe stacionet në pikat të veçanta).	
Infrastruktura e ujësjellësit												
16	Shpime të reja përfurnizimi me ujë të pijshëm	PS3.2	063	Lajtëzë, Diellës, Goricë e Vogël, Goricë e Madhe, Cerje	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	UK sha Pustec	x		përfundimi i veprés	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përfshin studim dhe punime për shfum.	
17	Ndërtimi i rjetit të ujësjellësit në Zaroshkë	PS3.2	063	Zaroshkë	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	UK sha Pustec	x		përfundimi i veprés/ përmirësimi i funizimit me ujë të pijshëm	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përfshin: stacion pompimim, depo uji, rjeti shpendardjes, linja elektrike. Projekti në kuadër të "PIZHR-100 /shatra".	

Nr. rendor	Projekt	Përshihet në programet strategjik	Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)	Fshatrat qe i prekët	Buxheti i nevojshëm (000 ALL)	Burimet e mundëshme të finansink	Përvegjës përbatimin	Prioritet	Fazat e zhvilit			Treguesi përmajhen, monitorimini e zhvinit	Ndryshimet e nevojshme institacionale dhe ligjore	Shënimë
									I:	II:	III:			
18	Ndërtimi i rjetit të ujeve jetësit në Pustec	PS3.2	063	Pustec	15.000	Bashkia / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	UK sha Pustec	'20	'21-'22	'23-'29	'30-'34	Përfshin: stacion pompimim, depo uji, rjeti shpendarjes, linja elektrike.	Përfshin: stacion pompimim, depo uji, rjeti shpendarjes, linja elektrike.	
19	Ndërtimi i ujeve jetësit në fshatra të ndryshme	PS3.2	063	Goricë e Vojë, Gorce e Madhe, Lajtëri, Cerje, Gollomboc	60.000	Bashkia / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	UK sha Pustec	x	x	x		Përfundimi i veprës/ Permisësi i funzimit me uji të pështeshem	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përfshin: stacion pompimim, depo uji, rjeti shpendarjes, linja elektrike.
Infrastruktura energetike														
20	Rikonstruktion i rjetit të furnizimit me energji elektrike	PS3.2	106	Në gjithë Bashkinë	80.000	OSSHEE / Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë / Donatorë të ndryshëm	OSSHEE / Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë / Donatorë të ndryshëm	x	x	x		Përfundimi i veprës/ reduktim të ndërpërjesë së energjisë elektrike	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Studimi fyzyibiliteti dhe preqatje projekti në bashkiëpum OSSHEE- Bashki Postec për ndryshim e pozicionit të linjës aktualisht nga statu Cerie-Rakickë-Blištit, e cila eshte linje e amortizuar me shum problem, duhet lidhja e re cilat vijë nga stacioni i Zëmbelakut.
Infrastruktura e telekomunikacionit														
21	Përmiresim – zgjerim i rjeteve të telekomunikacionit në të gjitha fshatrat	PS3.2	106	Në gjithë Bashkinë	25.000	Kompanitë e telekomunikacionit / Donatorë të ndryshëm	Kompanitë e telekomunikacionit	x	x	x		Përfundimi i projektit / Shtim të thpëfisës së lidhjes me internet	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Propozohet mbulimi i të gjitha fshatrave me rjet te telefonisë dhe internetit të teknologjisë bashkëkohore.
22	Rehabilitimi i sistemeve vijës dhe kullues	PS2.1	042	Zaroshkë	1.500	Bashkia / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	x				Përfundim i projektit / Rritja e shpëfaza së tokës se ujitur	Nuk ka nevojë për ndryshime	Rritja e sipërfadesë së tokës se ujitur nga 9 në 55 ha. Implementimi për 3km kanale kulluese dhe 4km kanale vaditëse. Rehabilitimi i perolt qe përshtkon tokat bujqësore dhe fshatin (cili filion nga qafa e Zvezdes deri ne liqen) investim vetem per pjesen qe ye token bujqësore ne gjatesine prej 1.1 km. Projekt në kuadër të "PZ2HR-100 fshatra".
23	Ndërtimi i rjetit të kanaleve vaditës si dhe rikonstrukioni i sistemit vijës së dermuar	PS2.1	042	Ne gjithë bashkinë	15.000 (ndërtimi) dhe 9.000 (rikonstruksioni)	Bashkia / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	x				Përfundim i projektit / Sipërfaza e ujshme e rritur, produktiviteti bujqësor i rritur	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përfshin stacion pompimi.

Nr. vendor	Tërshthet në programet strategjike COFOG-ut)	Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)	Fshatrat qe i preket	Buxheti i nevojskëm (000 ALL)	Buhimet e mundëshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Prioritet Fazat e Zbatimit			Treguesi përmaljen, monitorimin e zhaltimit	Ndryshimet e nevojskime	Shënimet Institucionale dhe ligjore
							I:	II:	III:			
							'20	'21-'22	'23-'29	'30-'34		
Infrastruktura e trashëgimisë e ujëtrave të ndotura dhe të bandha												
24	Reabilitimi i rjetit të kanalizimeve në Zaroshkë	PS3.2	052	Zaroshkë	20.000	Bashkia / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	UK sha Pustec	x	x	Nuk ka nivojë për ndryshime.	Projekt në kuadër të "PIZHR-100 fshatra"	
25	Ndërtimi i implantit të ujëtrave të ndotura në Zaroshkë	PS3.2	052	Zaroshkë		Bashkia / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	UK sha Pustec	x		Nuk ka nivojë për ndryshime.	Projekt në kuadër të "PIZHR-100 fshatra"	
26	Ndërtimi i rjetit KUZ në fshatra të ndryshme	PS3.2	052	Pustec, Goricë e Vogël, Lajtëzë, Gollomboc, Kallamas	70.000	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	UK sha Pustec	x	x	Nuk ka nivojë për ndryshime.	Zbatim pilot në Pustec.	
27	Ndërtimi i implantit të ujëtrave të ndotura për qytetin dhe fshatrat fqinje	PS3.2	052	Pustec, Lajtëzë, Diellës	45.000	Bashkia / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	UK sha Pustec	x	x	Nuk ka nivojë për ndryshime.	Do ti shërbejë fshtarave Pustec, Lajtëzë dhe Diellës. Zbatim pilot në Pustec.	
28	Ndërtimi i implantit të ujëtrave të ndotura për fshatrat e njësise veriore	PS3.2	052	Goricë e Vogël, Goricë e Madhe, Kallamas, Gollomboc	40 000	Bashkia / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	UK sha Pustec	x	x	Nuk ka nivojë për ndryshime.	Do ti shërbejë fshatrave Goricë e Vogël, Goricë e Madhe dhe Kallamas.	
29	Sistemi i përrrait	PS3.4	036	Pustec, Goricë e Madhe	42.000	Bashkia / FSHZH / Donatorë të ndryshem	Bashkia	x		Nuk ka nivojë për ndryshime.	Zbatim i ujëtrave të nevojshme pas një studimi përkatesë me qëllim mbrojtjen e fshatrave nga përbrytja.	
30	Fushatë ndërgjegjësimi për mbrojtjen e ligenit dhe mjetosit	PS5.3	056	Ne gjithë Bashkinë	300	Bashkia / FSHZH / Donatorë të ndryshëm / AdZM Korçë	Bashkia / UK sha / Shoqëria civile / Sipërmarrje private / AdZM Korçë			Nuk ka nivojë për ndryshime.	Vepitari i indikative: - Aktivitetë edukative për nxënësitë e shkollave në bashkëpunim me organin drejtues dhe OIQ-të - Spote televizive - radiofonike - Shpërndara e fletpalosjeve - Organizimi i eveneve informative për punonjësit-professionistët nga sektore të ndryshëm, p.sh turizmi, peshkimi, bujqësia	

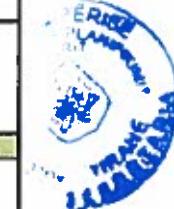
nr. rendor	Projekt	Kodi i Programit (sipas kategorizimit të CFOG-ut)	Fshatrat qe i preket	Buxheti i nevojshtëm (000 ALL)	Burimet e mundëshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Priorityt Fazat e zbatimit	Tregues i për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshtme Institutionale dñe Ngjore	Shënimet	
				I: '20	II: '21-'22	III: '23-'29	IV: '30-'34				
Infrastrukturë e menaxhimit të mbeturinave											
31	Realizimi i programit té riciklimit	PS3.2	051	Ne Bajtë Bashkinë	15.000	Bashkia / KRWMM / Donatorë të ndryshëm	x	x	x	Ka të bëre me: - Furnizimi me kazanë dhisë automjetë për grumbullimin e mbeturinave - Disponim në objekte të përshtatshme të trajtimit Projekti do të zhatohet në përpunimje me Planin e Menaxhimit të Mbetjeve Rjonale. Në bashkëpunim potencial me bashkëtë fqinje Kocia, Pustec dhe Devoll.	
32	Ndërtimi i një pike transferimi e mbeturinave	PS3.2	051	Në Bajtë Bashkinë	55.000	Bashkia / KRWMM / Donatorë të ndryshëm	KRWMM	x	x	Përfundimi i projektit/ Shum té sasi të që riciklohet dhe reduktim té sasi të mbetjeve që përfundon në landfillin	Nuk ka nevojë për ndryshime.
33	Reabilitimi i venddepozitimit të mbetjeve	PS3.2	051	Në Bajtë Bashkinë	10.000	Bashkia / KRWMM / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	x	x	Përfundimi i veprës	Është e nevojshme përshtatja e planit Rajonal të Menaxhimit té Mbetjeve
Mjedisi natyror dhe kulturor											
34	Reabilitimi dhe restaurimi i monumentit dhe infrastrukturës mbeshtëse ne Ishullin e Maligradit	P55.4	082	Ishulli / Maligradit	100.000	IMK / FZHR / DRKK / Donatore të ndryshëm / universitetë të ndryshme të vendit dhe jashtë shtetit	IMK / DRKK Korçë	x	x	Përfundimi i veprës / Vizitueshmëri me té madhë	Nuk ka nevojë për ndryshime.
35	Restaurimi i Kishës té Shën Kolit	P55.4	082	Pustec	15.000	Bashkia / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	x	x	Përfundimi i veprës / Vizitueshmëri me té madhë	Nuk ka nevojë për ndryshime.

Nr. rendor	Projekt	Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)	Fshatrat që i prakat	Bashelli i nevojshëm (000 ALL)	Burimet e mundëshme të Financimit	Përgjegjes për zhbatimin	Prioritet Fazat e Zhatimit			Treguesi përmjet matjen, monitorimin e zhbatimit	Ndryshimet e nevojshme Institucionale dhe Tregjere	Shënimet
							I:	II:	III:			
'20	'21-'22	'23-'29	Iv:	'30-'34								
36	Restaurim - mbrojtje e ndryshme monumenteve kulturore të tjera	082	Në gjithë bashkinë	35.000	IMK / FZHR / DRKK / Donatorë të ndryshëm / universitetë të ndryshme të vendit dhe jashtë shtetit	IMK / DRKK Kërçë	x	x	x	Përfundimi i projekteve është rehabilitimi dhe mirëmbajtja e projekteve të promovimit	Nuk ka nivojë për ndryshime.	është e nevojshme zhbatimi i punimeve restauruese dhe gërmimet. Promovimi përfshin: - Udhëzime përmes vizitorët - Informimi i komunitetit lokal - Integrim në rrugët turistike, shigje, monopatë, website dhe udhëzuesin për turizmin prezentime në konferenca / seminarë / evenete lokale. Projekti të zhatohet në fazë të ndryshme. Prioritet përbjellë (1) gërmime në Bazilikanë Pustec dhe (2) restaurimi i shkallares në kishën e Shën Mërisë në Kallamas.
37	Vendosja e sinjalistikës turistike në monumentet e natyrës dhe kultures	PS5.4	082	Në gjithë bashkinë	6.000	Bashkia / FSZH / Donatorë të ndryshëm	Bashkia / DRKK	x	x	Përfundimi i vepres/ Vizitueshmeri me të madhë	Nuk ka nivojë për ndryshime.	Vendosja e sinjalistikës turistike informuese. Sipas prioritetit ka të bëjë me: Monumentet e Kulturës; Kisha e Shen Kollit, Kisha e Shën Pjetrit dhe Shën Pavlit, Kisha e Shën Mërisë, Rrënojat e vilës verore të Car Simeonit, ne Ishullin e Maligradit, Kisha e Shën Mëhillit (1831), e rindërtuar. Kisha e Archangelios (shek.XIV), Kisha e Shën Thanasit, Kisha e Shëren-Sv Spas, Monumentet e Natyrës; Ishulli i Maligradit, Dushqer e kishës së Shën Nikollës, Peisazhi Shkembi i përf (Zarazena Gjetra), Mulliri i vjetër, Plazhi bardhë, Mali i Osoit.
38	Stipalije e monumenteve të reja kulturore	PS5.4	082	ishulli i Maligradit	1.000	IMK / DRKK Kërçë	IMK / DRKK Kërçë	x	x	Përfundimi i projektit / Vizitueshmeri me të madhë	Kërkohet vendim për deklarimin e monumenteve.	Propozohet në bashkërendim me DRKK Kërçë Shpalje i ishullit si një sit arkeologjik dhe pikturat shkëmbore si monument.
39	Restaurimi i shtëpisë së shkrimit Stejën Spase dhe kthimi në muze	PS5.4	082	Gollomboc	10.000	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Universiteti i Kërçës	Bashkia / Universiteti i Kërçës	x	x	Përfundimi i vepres/ Vizitueshmeri me të madhë	Nuk ka nivojë për ndryshime.	Propozohet integrimi në rrjetë kulturore analoge.
40	Organizimi i festave popullore dhe mbështetje e grupave kulturore	PS4.5	082	Ne gjithë bashkinë	500 (Promovimi nga festa totale dhe nga organizimi i organizuar)	Bashkia / Sipërmarrje private / Shoqëria Civile	Bashkia / Sipërmarrje private / Shoqëria Civile	x	x	Përfundimi i vepres/ Vizitueshmeri me të madhë/ Përmirësim situates	Nuk ka nivojë për ndryshime.	Riorganizimi dhe mbështetje e grupit dhe festivalit Folklorik. Organizimi i panaireve për promovimin e produkteve, punimeve të grave. Syri: Rivitalizimi i jetës kulturore. Zhvillimi kulturor i komunitetit. Forcimi i identitetit kulturor. Rritje e atraktivitetit të zonës, rritje numrit të vizitorëve.

Nr. rendor	Projekt	Përfshihet në programmet strategjikë	Kodi 1 Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)	Fshatrat që i prekët	Buxheti i nevojshtëm (000 ALL)	Burimet e mundëshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Prioritet Fazat e zbatimit	Treguesi përmaljen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshtime institucionale dhe ligjore	Shënimë
								I: '20	II: '21-'22	III: '22-'23	IV: '23-'24
Zhvillimi etonomik											
41	Ngritje e zyrës përmeshtësjan e produkteve bujqësore dhe fermerëve	PS2.2	041	Në gjithë bashkinë	1.000	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Sipërmarrje private / AZHBR	Bashkia / Sipërmarrje private	Rritja e produkteve të prodhuara në vend / Krijimi i një organizate të fermerëve / Krijimi i një markë / regjare lokale - brandname	Nuk ka nevojë përdorim me nevojshtime. Mund të jetë e nevojshtme të krijojet një subjekt i ri fleksibel me pjesëmarrjen e Bashkisë, i cili do të mbështhesë të gjitha projektek që lidhen me përmirësimin e prodhimit bujqësor.	Behet që të projektet tregojnë përmirësimin e nevojshtime. Mund të jetë e nevojshtme të mundesive për tregetim të produktave lokale, (c) fermerëve në formen e një konsortiumi. Mund të sjellë rezultate më të mira nëpërmjet bashkëpunimit me Bashki fajnjë (p.sh. ato të përfshira në Rezervën e Biosferës Oher-Prespës), OIQ, subjekte arsimore dhe shkençore. Projekt në kuadrin e "PIZHR-100 fshatra".	
42	Trajnim - informimi i fermerëve dhe dhënia e ndihmës teknike	PS2.2	041	Në gjithë bashkinë		Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Sipërmarrje private / QTBT Korçë / Universiteti i Karçës	Bashkia / Sipërmarrje private	Rritja e fermerëve të përfshirë / Rritja e prodhimit bujqësor dhe eksportit / Rritje e kulturave organike dhe blectorise/ Rritja e të ardhurave bujqësore	Nuk ka nevojë përdorim me nevojshtime. Mund të jetë e nevojshtme të krijojet një subjekt i ri fleksibel, me pjesëmarrjen e Bashkisë, i cili do të mbështese të gjitha projektek që lidhen me përmirësimin e prodhimit bujqësor.	Përfshirë - organizimi i seminarave (mësimi teorike dhe praktike) në të gjithë zinxhirin e prodhimit (p.sh. speciet e kulturave, teknologjë e reja, metodat bujqësore, rrujta e burimeve dhe metodat e imbrojtjes së mjedisit, promovimi/marketing i produkteve); - informimi mbi programet dhe mundësitet e financimit - promovimi i kultivimeve organike dhe metodave të blektorisë.	
43	Rehabilitimi-pasurimi tokave djerë / Bonifikimi i tokës të djerë-dhe tokave bujqësore, që janë në gjendje të keqe	PS2.1	042	Ne gjithë bashkinë	100.000	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / QTBT Korçë / Universiteti i Korçës	Bashkia / Universiteti i Korçës	Përfundim i projektit / Rritje e tokës së punueshme	Nuk ka nevojë përdorim me nevojshtime. Shtohet prodhimi tararia e tyre. Është i vëndëshëm hartimi e studimit të posaçëm dhe zbatimi i punimeve që do të rezultojnë me qëllim që llojet dhe metodat e kultivimit të cilat përshtaten më mirë me kushtet lokale.	Përmirësimi i kushtetave natyrore të tokave bujqësore, që janë në gjendje të keqe, duke hapur kanale për ujje ose përi kullim, me qëllim që të shohet prodhimi tararia e tyre. Është i vëndëshëm hartimi e studimit të posaçëm dhe zbatimi i punimeve që do të rezultojnë me qëllim që llojet dhe metodat e kultivimit të cilat përshtaten më mirë me kushtet lokale.	
44	Trajnim i peshkatarevë si dhe monitorimi i peshkimit të qaligjishëm	PS2.2	042	Ne gjithë bashkinë	700	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm / Sipërmarrje private	Bashkia / Sipërmarrje private	Përfundim i projektit / Rritje e punësimit	Nuk ka nevojë përdorim me nevojshtime.	Qëllimi është peshkimi i rivitalizuar si sector ekonomik të ardhura të ritura & mbrojtja dhe zhvillimi i faunes ujore. Propozohen: asistencë për peshkim, duke përdorur teknikat tradicionale por edhe trajnim i rreth teknologjive të reja të peshkimit.	

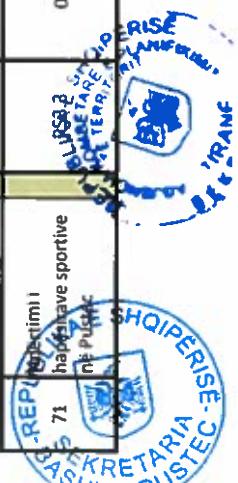

Nr. rindor	Projekt	Kodi i programit (sipas kategorizimit të CCOFOG-ut)	Fshatrat qe i preket	Buxheti i nevojshëm (000 ALL)	Burimet e mundëshme të financimit	Përgjegjës për zhbatimin	Prioritet Fazat e Zhbatimit			Treguesi përmatjen, monitorimin e zhbatimit	Ndryshimet e nevojshme Institucionale ose ligjore	Shënim		
							I:	II:	III:					
45	Ndërtimi dhe funksionimi i tregut te prodhimeve bujqësore	REPUBLICA E SHQIPIRE MINISTERI TE TURIZMIT PROTEKTATORE TIRAVE STRATEGIKHE	Ne gjithë bashkinë	Bashkia / FZHR / FZHSH / Sipërmarrje private / Donatorë të ndryshëm	Bashkia / Sipërmarrje private					Përfundimi i veprës / Rritje e prodhimit të shitur / të ardhurat nga mbështesat të gjitha projekteve që lidhen me përmirësimin e prodhimit bujqësor.	Nuk ka nevojë për ndryshime. Mund të jetë e nevojshme të krijohet një subjekt i ri fleksibel, me pjesëmarrjen e Bashkisë, cilët do të mbështesat të gjitha projekteve që lidhen me përmirësimin e prodhimit bujqësor.			
46	Ndërtimi i infrastrukturës për akomodimim kolektiv të kryerëve të Bashkisë	PS2.2	041	Ne gjithë bashkinë	Bashkia / FZHR / FZHSH / Sipërmarrje private / Donatorë të ndryshëm	Bashkia / Sipërmarrje private	x	x	x	Përfundim i projektit / rritje e numrit të impianteve blegatore që instalohen në to dhe ulje e impianteve të shpendara	Mund të nevojiten ndryshime në legjislacionin e lindje me licencimin dhe organizimin e njësive blegatore.	Propozohet caktimi i kufijve dhe të organizimi i hapësirave ku do të Brumulllohen njësi të blegra të që do të largohet nga zonat e banuara (brenda vijës se gjelberit). Do të kenë shërbime të përbashkëta (p.sh. veteriner) dhe infrastruktura (p.sh. menaxhimi i mbajtjeve, furnizimi me energji elektrike dhe vije të pjesëhem). Da të jetë i vizitueshëm. Si projekt pilot propozohet krijimi i një ferme blegatorale autentike dhe të vizitueshme me standarde bashkëkohore në zonën jugore.		
47	Krijimi i fermes bujqësore për grumbullimin, përpunimin dhe trajtëtimin e bimëve medicinale.	PS2.2	041	Ne gjithë bashkinë	Bashkia / FZHR / FZHSH / Sipërmarrje private / Donatorë të ndryshëm	Sipërmarrje private	x	x		Përfundim i projektit / rritje e vizitorëve	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Propozohet kultivimi i bimëve aromatike dhe medicinale dhe ndërtimi i faciliteitit të përpunimit (tharje, standartizim, etj.)		
48	Kualifikimi i burimeve injerezore (ë punësuar në sektorin e turizmit	PS1.2	041	Në gjithë bashkinë	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm / Sipërmarrje private	Bashkia / Sipërmarrje private	x	x		Miratimi i një marrëveshjeje lokale të cilësisë / Vizitueshmëri me të madhë / Rritja e të ardhurave bujqësore	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Trajnim dhe asistencëtëknike për ata që janë të përfshirë në sektorin e turizmit / marrëveshja përmëbajjen minimale të shërbimit (p.sh. përdorimi i produkteve lokale, ofrimi i aktiviteve alternative si psh shëtitje në ligan, vëzhgimi i shpendeve, pjesëmarrja në aktivitetet rurale).	Propozohet bashkëpunimi me Bashki fqjnje, OIQ, subjekti profesionalë (p.sh. ATA, shqoata e guidave turistike).	Projekt në kuadrin "PIZHR-100 Shatra".

Nr. rendor	Projekt	Përfshtimet në programet strategjike	Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)	Fshatrat që i përvaret	Buxheti i nevojshëm (000 ALL)	Burimet e mundëshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Prioritet Fazat e zbatimit I: '20 '21-'22 '23-'29 '30-'34 II: '21-'22 '23-'29 '30-'34	Tregues i përmjetin, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme Institucionale dhe ligjore	Shënimet e Shënimet e
49	Përgatitja e një Guidë Lokal turistike.	PS1.2	041	Ne gjithë bashkinë	300	Bashkia / Sipërmarrje private / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	x	Përfundimi i projektit / Rritja e numrit të vizitorave	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Zhvillimi i produktit konsoliduar turistik. Informimi i turistëve që mbërrinë në zonë. Udhëzues digital dhe të printuar me tekste, harta dhe informacion mbi historinë, kulturën, monumentet natyrore dhe kulturore dhe atrakzionet, ngjarjet, aktivitetet, restorantet, milspritjes dhe kohës së lirë etj. Bashkëpunimi me bashkitë ndërkultivare fajnjë në Maqedoni e Greqi.
50	Funkcionim plotë i qendrës së informimit të vizitorëve në Lajthizë	PS1.2	041	Në gjithë Bashkinë	8.000	Bashkia / AdZM Korçë	AdZM Korçë	x	Numri i turisteve që e vizitojnë	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Projekti përfshin: (a) sigurimin e statit të përhershëm të Qendrës, (b) pajisja me mjete moderne dhe materiale informative / informuese për zonën, PKP, aktivitetet e ofruara dhe shërbime restorant dhe argëtimit, (c) krijimi i parkimit.
51	Krijimi i korsi së biçikletave dhe sistemit të marrjes me qira të biçikletave	PS1.3	041	Ne gjithë bashkinë	3.500	Bashkia / Sipërmarrje private / Donatorë të ndryshëm	Bashkia / Sipërmarrje private	x	Përfundimi i projektit / Rritja e numrit të vizitorëve	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Newqitet: përshtatje e rrjetit rrugor (sinjalistika horizontale dhe vertikale) dhe krijimi i rrugëve brenda Parkut Kombatan për qarkullimin e bicipletave / promovim-rektamit.
52	Ndërtimi i mpleve dhe organizimi i intinerave të ligenit	PS1.3	041	Ne gjithë bashkinë	25.000	Bashkia / FZHSH / Donatorë të ndryshëm / Sipërmarrje private	Bashkia / Sipërmarrje private	x	Përfundimi i projektit / Rritja e numrit të vizitorëve	Mund të kërkohet ndryshimi i legjisacionit në lidhje me zbatimin e projekteve dhe ushtrimin e aktiviteteve brenda ligenit.	Pilot propozohen molejt në Pustec, Maligrad, Goricë e Vogël. Në fazën e ardhshme do të ndërtohen në Zaroshkë, Gollomboc.
53	Sistemim plazhi në Zaroshkë	PS1.2	041	Zaroshkë	10.000	Bashkia / FZHSH / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	x	Përfundimi i veprés	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përfshin ndërtim e shëtitores përgjatë rrugës lidhëse të plazhit. Projekti nuk kuadër të "PIZHR 100 fshatra". Gjatesia ërrë 1.8 km.
54	Sistemim plazhi në Pustec, Gollomboc dhe Goricë e Vogël	PS1.2	041	Pustec, Gollomboc, Goricë e Vogël	30.000	Bashkia / FZHSH / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	x	Përfundimi i veprés/ Vizitueshmeri me të madhë	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Ka të bëjë me përcaktimin e kufijve të rajoneve pranë ligjenit dhe me pajiset e tyre (p.sh. çadrat, kazanet e mbeturinave), dhe krijimin e qasjes në qendrën e fshatit.
55	Krijimi i itinerarit për këmbësorët atës REP	PS1.2	041	 		Bashkia / FZHSH / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	x	Përfundimi i veprés/ Vizitueshmeri me të madhë	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Do të fillojë nga sheshi kryesor dhe do të vazhdojë drejt veruri përgjatë bregut në kishën e Shën Kollit.

nr. rendor	Projekti	Kod i programit (sipas kategorisë) COFOG-AF	Estatrat qe i zhvilluar	Burimet e mundëshme të financimit	Përvegjes për zhbatimin	Prioritet Fazat e Zhatimit				Treguesi përmadjen, monitorimin e zhbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënim
						I:	II:	III:	IV:			
56	Krijimi i pikës kultare në Cërje	PS3.1 PS1.3	041	50.000	Qeveria	Qeveria	x	x	x	Përfundim i projektit	Ka nevojë për ndryshime.	Tidhje me Greqine.
	Përmirësim i Administratës në Bashkë											
57	Kualifikimi i burimeve njerezore ië administratës të Bashkisë	PS4.3	013	Administrata bashkakë	500	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm / Ministria e Brendshme	Bashkia	x	x	Rritje e eficiencës së punës/ përmirësim i shërbimeve të ofruara / ofrimin e shërbimeve të reja për publikun	Mund të vërkohet ndryshim i organogramës së Bashkisë.	Kualifikimi i burimeve njerezore të Bashkisë në fusha të ndryshme të interesit: çështjet sociale, bujqësia, turizëm, teknologjive e reja, menaxhimi i mjedistit, etj.
58	Rikostruktioni i godinës së bashkisë	PS4.3	013	Në gjithë Bashkinë	10.000	Bashkia / FSZH / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	x		Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Propozohen shndërrimi i saj në një ndërtesë autentike dhe të gjeblër që do i jetë në gjendje të ofrojë shërbime të përmirësuara dhe të shumëfishta dhe të ndërmarrë veprime (p.sh. seminare, informacione për vizitorët).
59	Krijimi, azhornim, vazhdueshëm i databaseve të ndryshme	PS4.3	013	Administrata bashkakë	500	Bashkia / FSZH / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	x		Përfundimi i veprës / Rritje e eficiencës së punës/ Akses në të dhomat e gjith territorit të bashkise	Mund të nevojitet ndryshim i organogramës së Bashkisë	Do të përfshijet të gjitha të dhënat e Bashkisë dhe të njësia administrative (p.sh. rruge, projeket, pronashkakë, banesa, hapësira publike).
	Infrastrukturë Sociale											
60	Ndërtimi i kopshtit	PS4.2	091	Gollomoc	8.000	Bashkia / FSZH / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	x		Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Shërbimi i edukimit parashikollor i mindësuar: Mundësira të shitura për nenat per tu përfshirë në aktivitetë ekonomike
61	Rikonstruktoni i shkollës në Pustecit	PS4.2	091	Pustec	20.000	Bashkia / FSZH / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	x		Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Kushte fizike arsimore të përmirësuara, rezultate shkolllore të mënësive të tritura
62	Rikonstruktoni i shkollës	PS4.2	091	Lajthizë	7.000	Bashkia / FSZH / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	x		Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Kushte fizike arsimore të përmirësuara, rezultate shkolllore të mënësive të tritura
63	Rikonstruktoni i shkollës	PS4.2	091	Zaroshkë	5.000	Bashkia / FSZH / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	x		Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Kushte fizike arsimore të përmirësuara, rezultate shkolllore të mënësive të tritura

nr. rendor	Projekt	Kodi i Programit (sipas kategorizimit të CFOG-ut)	Fshatrat qe i preket	Buxheti i nevojshëm (000 ALL)	Burimet e mundëshme të financimit	Përzgjegjës për zbatimin	Prioritet I: '20 '21-'22 '23-'29 '30-'34	Fazat e zhbatimit II: III: IV:	Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe llojore	Shenime
		Përfshihet në programet strategjike	Bashkia / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	Bashkia / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	Bashkia / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	Bashkia					
64	Rikonstrukioni i shkolles	PS4.2	091	Goricë e Madhe	8.000	Bashkia				Nuk ka nevojë për ndryshime.	
65	Rikonstrukioni i shkolles	PS4.2	091	Gollomboc	5.000	Bashkia				Nuk ka nevojë për ndryshime.	
66	Hartim dhe zhbatimi i Planit për Organizimin e sistemit të transportit publik	PS3.2	045	Ne Blithë bashkinë	500 (pdv)	Bashkia / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	x	x	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
67	Rikonstruktion e qendrës shëndetësore në Pustec	PS4.1	072	Pustec	1.300	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale		x		Përfundimi i projektit	Ritja e akcessit në shërbimin shëndetësor të banorëve dhe vizitorëve.
68	Rikonstruktion e ambulancave në Kallamas dhe Zaroshkë	PS4.1	072	Kallamas, Zaroshkë	2.500	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale		x		Përfundimi i veprës	Ritja e akcessit në shërbimin shëndetësor të banorëve dhe vizitorëve.
69	Krijimi i shekheve në fshatrat të tjera	PS3.3	081	Lajthizë, Diellas, Cefije, Goricë e Madh, Kallamas	20.000	Bashkia / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	x		Përfundimi i veprës	Propozohet organizimi në qendër një mjeti të përdorimit të përbashkët me mbijellen e pemëve dhe pështjet urbane (p.sh. stola, cezma).
70	Krijimi i një parku lojëra sportive	PS3.3	081	Zaroshkë	5.000	Bashkia / FSHZH / Donatorë të ndryshëm				Përfundimi i veprës	Sipërfajja e illogarit 1.5 ha. Projekt në kuadër të "PZHR-100 fshatra".
71	hapet e shtare sportive	PSA 2	081	Pustec, Diellas, Lajthizë	15.000	Bashkia / FSHZH / Donatorë të ndryshëm				Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.

Nr. rendor	Projekti	Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)	Fshatrat që i preket	Buxheti i nevojshëm (000 ALL)	Burimet e mundëshme të financimit	Përgjegjës për zhbatimin	Prioritet Fazat e zhbatimit			Treguesi përmallen, monitorimin e zhbatimit			Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënim
							I:	II:	III:	'20	'21-'22	'23-'29	'30-'34	
72	Permisionimi i hapësirat sportive në Goricë e Vogël	PS3.3	081	Goricë e Vogël, Gollomboç, Kallamas, Goricë e Madh	15.000	Bashkia / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	x	x				Përfundimi i vepres	Nuk ka nevojë për ndryshime.
73	Ndertimi i dhe funksionimi i qendrës kulturore në Pushtec	PS3.3	082	Ne gjithë bashkinë	1.500	Bashkia / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	x					Përfundimi i vepres	Nuk ka nevojë për ndryshime.

projekt/veprimi me rendesi vendore
projekt/veprimi me rendesi kombëtare
projekt/veprimi me rendesi teritoriale

- projekt pilot

